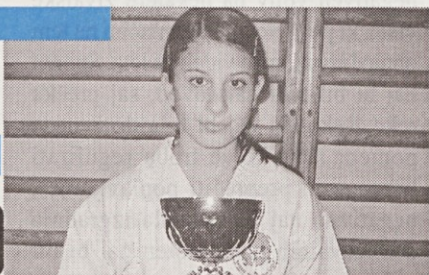

PRIZNANJA KARATEISTOM

stran 18

UPRAVNA ENOTA SPOROČA...

stran 20

INTERVJU - BRATJE BOŠTJANČIČ

stran 12

RIBARNICA CERKVENIK NA PLACU

- * sveže ribe
- * zamrznjene ribe
- * školjke raki
- * "bacala in bianco"
- * konzerve

ILIRSKA BISTRICA
Čankarjeva 26, tel.: 05/71 44 579
POTUJOČA RIBARNICA
tel.: 041/633 593

KOPIJA

debitel

Rozmanova ulica 2, 6250 Ilirska Bistrica
TEL.: 05/71 00 333, MOB: 031/779 169

- ◆ PRODAJA IN SERVIS GSM APARATOV
TER DODATNE OPREME
- ◆ SKLEPANJE NAROČNIŠKIH RAZMERIJ

V PRIČAKOVANJU NOVE
NAROČNIŠKO PRODAJNE
AKCIJE IN NOVEGA
PENZION PAKETA

FOTOKOPIRANJE

PONEDELJEK - PETEK
8⁰⁰ - 12⁰⁰ in 15⁰⁰ - 18⁰⁰
SOBOTA
8⁰⁰ - 12⁰⁰

NOVO

Računovodski servis Erik Muševič s.p.

Vojkov drevored 28, 6250 Ilirska Bistrica
Tel./Fax.: 05-710 14 99, GSM: 040 838 520

Nudimo celovite računovodske storitve
po konkurenčnih cenah za samostojne podjetnike,
gospodarske družbe in društva.

AVTOPRALNICA KOREN JOŽKO

URNIK
8.00 - 18.00
sobota 8.00 - 16.00
nedelja zaprto

ZUNANJE IN NOTRANJE ČIŠČENJE
OSEBNIH IN TOVORNIH VOZIL

Koseze 3, Ilirska Bistrica
tel.: 040/240-118

simobil

vodafone

KAKEŽ Papirnica

TRGOVINA IN STORITVE d.o.o.

tel.: **386 (0)5/714 23 68 Gregorčičeva 26, 6250 Ilirska Bistrica
(0)5 / 710 06 95 e-pošta: kakez.doo@siol.net web:www.kakez.si

AVTERA

SI.MOBIL - LOTERIJA SLOVENIJE - FOTOKOPIRANJE IN VEZAVA - PRODAJA IN SERVIS RAČUNALNIŠKE OPREME - KNJIGICE ZA OTROKE - USTVARJALNI PROGRAM

**SIMOBIL-
VODAFONE
SMART PAKETI!
KLICI ZNOTRAJ
OMREŽJA LE PO**

/ minuto

**+500 SMS
BREZPLAČNO**

NOVOST: PLASTIFICIRANJE!

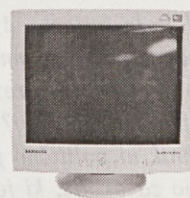
Vroče cene!

Namizni kalkulator CANON WS-1210H, 12 številčni zaslon,.....4.900 SIT
CD-R mediji eProformance 52x 10pak.....od 550 SIT
DVD-R mediji I 4X 25pak.....od 2.600 SIT
Laserski tiskalnik Samsung mp 1710p,20S/M,1200dpi,8MB,USB,.....32.480 SIT

ORIGINALNI POTROŠNI MATERIAL

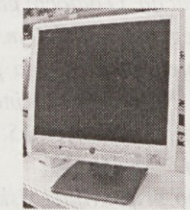
Canon EPSON hp MINOLTA

Fujitsu brother LEXMARK SAMSUNG

-10%
GOTOVINSKI
POPUST

SAMSUNG SAMSUNG
19" MONITOR
SM 957MB
59.900,00 SIT

acer

17" 1715SM
Ločljivost: 1280x1024
Vidni kot: 140/130
Kontrast: 450:1
Odzivni čas: 12 ms
Garancija: 3 leta

76.900,00 SIT

Digitalni fotoaparati
OLYMPUS OLYMPUS C370
3.2Mpix, 3x optični zoom,
zajemanje videa, 12MB spomina....

39.600,00 SIT

Na zalogi vse vrste SPOMINSKIH KARTIC
za digitalne fotoaparate proizvajalca SanDisk

RAČUNALNIKI V ZIMSKI AKCIJI

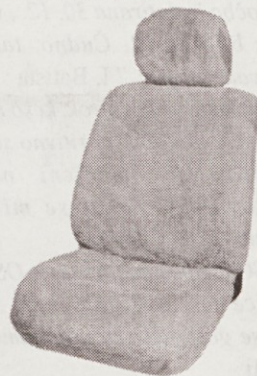
BASIS 25G (2.4GHz,256MB,CD-RW,80GB HDD)
od 80.990 dalje!!! - količina omejena
(možnost plačila na obroke: 6 x 13.788 ali 12 x 7.024 SIT)

* Cene veljajo ob sklenitvi naročniškega razmerja ter vsebujejo DDV, slike so simbolične.

www.kakez.si Urnik papirnice: od ponedeljka do petka: 8.00 - 19.00, ob sobotah: 8.00 - 12.00.

Podane cene vsebujejo DDV. Pridržujemo si pravico do spremembe cen brez predhodnega obvestila, za tiskarske napake ne odgovarjamo.

www.kakez.si

NOVO!
**Izdelki iz
ovčje kože!**
Avtomobilske
prevleke in odeje

beseda urednika

KAKO SE JE DVIGNIL VIHAR
V NAŠI OBČINI

Leto se je komaj začelo, pa nam je že postreglo s »škandalom«. Tako nedvomno mislijo na občini, kjer so zagnali vik in krik ob zavrnitvi okoljevarstvenega soglasja aAgencije RS za okolje za gradnjo vetrne elektrarne Volovja Reber. Glasni so bili tudi svetniki, vsaj večina. Vodstvo je prepričano, da nam z Naturo 2000 ni pomoči. Toliko pesimizma na kupu ni bilo še slišati. Pri nas da lahko kar zaklenemo, se odselimo, če hočemo dostojno živeti, naše ozemlje pa prepustimo pticam, zverem, rožicam in gozdu. Seveda je zadeva sporna, če bodo državne institucije pri vsakem projektu na naših tleh jemale v ozir varovano območje Nature, vendar o tem ne moremo biti *a priori* prepričani. Nedvomno ni v državnem interesu siromašenje že tako socialno ogrožene občine. Ali pač?

Zadeva pa nenazadnje še ni zaključena. O pritožbi Elektra Primorske bo odločal minister za okolje in prostor Janez Podobnik, ki so ga njegovi privrženci toplo sprejeli v predvolilnem času na Sozah. Počakajmo in videli bomo, kolikšna bo njegova naklonjenost tej občini v povolilnem času. Pa verjetno bo še od koga odvisno, kaj se bo zgodilo s projektom, ki si ga pri nas tako želimo. Baje 82 odstotkov prebivalstva (tako naj bi pokazala javnomnenjska študija, ki jo je opravila Fakulteta za družbene vede iz Ljubljane; s podatkom so nam postregli ob sklicu izredne seje občinskega sveta na to temo, nismo pa izvedeli, kolikšen je bil vzorec ob raziskavi) podpira gradnjo.

Sicer pa v razmislek naslednje: o posegih v naravo je bilo v zadnjih dneh veliko govora. Morda bi veljalo pomisliti tudi na to, kako ravnamo z energijo. Alternativne vire, kot je energija na veter, potrebujemo tudi zato, ker bomo ostale prej ali slej porabili. V Sloveniji velik del električne energije uvažamo, zato bi bilo smiselno z njo bolj varčno ravnati. Nekje sem zasledila, da bi morale države (tudi naša) več sredstev vlagati v osveščanje ljudi o varčni rabi energije in ne v gradnjo novih elektrarn. Morda bi lahko vsak med nami našel primer lastne malomarnosti ob uporabi električne energije. Vsak posameznik lahko prispeva, če le hoče.

Posamezniki pa lahko tudi marsikaj pokvarijo. Tudi o tem so prepričani v vrhu naše občine. Slišali smo lahko konkretna imena, ki naj bi zakrivila, da se je projekt vetrne elektrarne znašel v slepi ulici. Vsaj zaenkrat. Ker pri nas smo pripravljeni na boj. Če ne drugače tudi na ustavnem sodišču, so dejali možje na oblasti. Mi pa bomo čakali in se medtem ukvarjali z lastnim življenjem in preživetjem, pa naj bo bolj ali manj dostojno.

Pa še nekaj, če so župan in svetniki pripravljeni na boj za naš in njihov boljši jutri v teh krajih, jim svetujemo veliko dobre volje in mirnih živcev. Predvsem prvemu pa želimo več diplomatskih spretnosti.

Mateja Rolih

POVEDALI SO...

“Zavod za gozdove ugotavlja, da bo uničen gozd, Zavod za varstvo narave pa da bo uničen travnik...?” A. Šenkinc

“EU ima 7% zavarovanega območja za ptice, Slovenija 30%.” A. Šenkinc
“Za ministrstvo neprimerno, da razpravlja o odločbi, ki jo je izdal njegov organ.” R. Tavzes

“Občina je izkoristila možnost za poboljšanje občinskega proračuna; izgleda pa, da se je državna politika sedaj spremenila.” Z. Jenko

“Upamo, da bo veter v Sloveniji dal energijo, vendar bi želeli, da z več občutka za naravo.” Ž. Veselič

“Omenjajo risa, ki živi na drevju. Kje naj živi na področju Volovje Rebr, v luftu?” V. Tomšič

“Veselič je delal v Postojni, pa zapiše, da so pri Koritnicah prepadne stene!” V. Tomšič

“Še nikoli ni republiški zavod pobil mnenja območnik enot, kjer so enako kompetentni.” D. Kerma

“Izgleda, da lahko z ljudmi v Ilirski Bistrici pometajo. Borili se bomo za svoje ljudi, proti vsem, ki nas hočejo omejevali v razvoju.” B. Počkaj

“Izgleda, da si ni nihče ogledal, kako vse skupaj v naravi izgleda.” F. Gombač

“Sramotno, da Zavod za gozdove take stvari piše. Kje je tam (kjer bi stale vetrnice; op. ur.) bukev, jastreb, gozdni petelin...” M. Štemberger

“Zakaj potrebujemo Agencijo za okolje, če le povzame mnenja ostalih zavodov? Če ne preverjajo in ugotavljajo realnih stanj?” J. Mršnik

“Podobnik ni politično pritiskal na Agencijo za okolje, ki je neodvisna organizacija. O odločbi pa so odločali pred njegovim mandatom.” R. Tavzes

“Metanje sence iz tega projekta na celotno Naturo je skrajno negativno početje. V EU je 25.000 takoh območij.” M. Berginc

“Mi smo pripravljene riskirat majhen košček za globalno varovanje narave.” V. Mihelj

“Pod vetrnicami bi lahko uredili krmišča za srnjad in jelenjad, da ne bodo kradli kmetom. Pod daljnovidom bi lahko gojili novoletne jelke.” V. Mihelj

“Odločba je datirana 30. 12., vročena pa je bila 31. 12. Čudno, takrat so ponavadi vsi fraj.” I. Batista

“Obnašamo se kot otrok, ki so mu vzeli liziko. Če bi dobili pozitivno soglasje, bi bili vsi omenjeni največji strokovnjaki. Zakaj se mi toliko grebemo?” J. Čeligoj

“ARSO je upoštevala vse, le OS Ilirske Bistrice ne!” S. Prosen

“Mi se gospodarsko utapljam...” R. Šircelj

“Jadra so morju v okras, je rekel Homer. Morda bi bile vetrnice Volovji Rebr.” M. Krebelj

VETRNE ELEKTRARNE,
KOT KAŽE, NE BO

Konec lanskega leta je večino presenetila Agencija RS za okolje, ki je zavrnila izdajo okoljevarstvenega soglasja za gradnjo vetrne elektrarne Volovja Reber in povezovalnega 110kV daljnovoda. Zadnja ovira pred zaprositvijo investitorja, Elektra Primorske, za gradbeno dovoljenje je bila torej previsoka. Na občini so bili nad »novoletnim« darilom nemalo presenečeni in razočarani, nekaj pa je v občini tudi takih, ki so pozdravili odločitev Agencije za okolje.

Agencija je pri odločanju upoštevala mnenja in pripombe javnosti ter mnenja ministrstev in organizacij, ki so pristojne za posamezne zadeve varstva okolja, varstva in rabe naravnih dobrin in varstva kulturne dediščine (ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ministrstva za kulturo, Zavoda za gozdove Slovenije in Zavoda RS za varstvo narave). Vsi omenjeni naj bi izdali negativno mnenje, čeprav sta denimo območni enoti Zavoda za gozdove Postojna in Sežana predhodno izdali pozitivno mnenje.

Elektro Primorska je takoj napovedal pritožbo na omenjeno zavrnitev, občina Ilirska Bistrica pa se pri tem pojavlja kot velik podpornik, obenem pa smo lahko že v prvih dneh novega leta slišali, da so v vodstvu občine pripravljeni tudi na sprožitev ustavnega spora. Problematična ni le zavrnitev soglasja, pač pa z njo povezana, vsaj po mnenju župana in svetnikov, NATURA 2000. Natura

negativen vpliv na nekatere živalske vrste, ki pa jih lovci in domačini na tem območju baje niso videli že leta. Sporen naj bi bil tudi daljnovod, saj prečka reko Reko (ki naj bi bila državnega pomena, a ne ko je treba regulirati bregove in preprečiti poplavljanje), negativno naj bi vplivala izgradnja povezovalnih poti, moten naj bi bil pogled na Snežnik, prav tako pa v odločbi navajajo nasprotovanje lokalne skupnosti. Kot protiargument sta Šenkinc in Tomšič dejala, da daljnovod že prečka reko Reko in naj bi bila potemtakem (če bodo uporabljeni isti kriteriji) sporna tudi rekonstrukcija daljnovoda oziroma mostov, ki prečkajo reko. Kar se tiče prometnic, je Šenkinc dodal, da v neposredni bližini narodnega parka Škocjanske jame poteka avtocesta, pa to nikogar ne moti. Lokalna skupnost pa naj bi 82-odstotno podpirala gradnjo elektrarne.

Glavni problem torej predstavlja Natura 2000, saj naj bi pri sklicevanju državnih zavodov in ministrstev na

območja zajeta v Naturo sprejemali kar v pisarnah, brez ogledov dejanskega stanja na terenu. Drugače si svetniki ne znajo razložiti razhajanj med utemeljitvami zavodov in dejanskim stanjem.

V odločbi, ki jo je nekdo poimenoval kot svojevrstno novoletno darilo, večina svetnikov vidi omejevanje razvojnih možnosti ter hude ekonomske in socialne posledice, ki izhajajo predvsem iz Nature 2000. Izpad 361 milijonov tolarjev, kolikor naj bi občini za dvajsetletno rento v naslednjih dveh letih izplačal Elektro Primorska za postavitev vetrnic, je le del izgube, ki pesti občino. Kot ste že lahko zasledili v dnevnem časopisu, je bila ta renta tudi vzvod, ki je pri svetnikih pospešil veliko angažiranost občine pri urejanju prostorov za bistrsko Gimnazijo.

Svojo jezo nad odnosom do države so svetniki izlili na goste z ministrstva za okolje (Mladena Berginca, Radovana Tavzeas) ter Zavoda RS za

2000 je evropsko omrežje posebnih območij, ki so ga pri nas sprejemali lani, že takrat pa je v občini dvignila veliko prahu, saj so v obroč Nature zajeli kar dve tretjini občinskega ozemlja.

Sklic izredne seje

Že prvi teden novega leta sta bili vetrna elektrarna ter Natura 2000 prva (in edina) tema na dnevnem redu občine. Sedemnajst občinskih svetnikov se je podpisalo na zahtevo za sklic izredne seje, ki jo je županu izročil pobudnik Vojko Tomšič. Na tiskovni konferenci, ki so jo sklicali v ta namen, sta župan Anton Šenkinc in Tomšič ostro napadla odločbo Agencije RS za okolje, češ da le povzema mnenja zavodov brez strokovnih utemeljitev, zavrača mnenja strokovnih izvedencev, ki sta izdelala analizo vplivov na okolje kot pomanjkljiva, ne pojasni in utemelji pa, na podlagi kakšnih kriterijev je ARSO svoje mnenje sprejel. Odločbi sta očitala kontradiktornost, sklicevanje na Naturo 2000 pa sta ocenila kot zaviranje razvoja občine.

V odločbi je med drugim zapisano, da bi imel projekt vetrne elektrarne

vključenost v to varovano območje občina ne imela nobenih možnosti za nadaljni razvoj. Kot je še dodal Šenkinc, po enem letu od sprejetja Nature država še vedno ni izdelala analiz o negativnih ekonomskih učinkih za lokalne skupnosti, kar je po zakonodaji dolžna storiti.

Izredna seja je bila torej napovedana za 13. januar, nanjo pa so povabili tudi vse direktorje zavodov in predstavnike ministrstev, ki so izdali mnenja o vplivih na okolje in prostor, ki bi jih imela vetrna elektrarna.

Na izredni seji še ostreje

V burni razpravi, ki je bila sicer pričakovana, so številni svetniki izrazili razočaranje nad državnimi organi, ki so ocenjevali okoljske vplive vetrne elektrarne in botrovali, po splošnem prepričanju, zaustavitvi projekta. Krivi naj bi bili posamezniki, ki so lobirali po hodnikih ministrstva (za okolje in prostor; op. ur.). Pri tem so zanemarili mnenje in prizadevanja lokalne skupnosti. Svetniki so ostro napadli Naturo 2000, predvsem njeno hitro in nestrokovno sprejemanje. Po večinskem prepričanju so uradniki

varstvo narave (Darija Krajčiča) in Zavoda za gozdove Slovenije (Živana Veseliča), ki pa na obtožbe niso odgovarjali, saj naj bi bilo v tej fazi postopka vsako komentiranje odločbe z njihove strani nezakonito. Dodatno je svetnike razjezilo dejstvo, da sta jim predstavnik ministrstva za okolje vročila pojasnilo, ki ni imelo niti podpisa. Župana pa je posebej razjezil Živan Veselič, ki ni hotel dati konkretnih pojasnil (kot jih niso dali niti drugi gostje) glede mnenja Zavoda za gozdove, in mu je vzel besedo, Veselič pa je nato protestno zapustil sejo.

Le en svetnik je na koncu nasprotoval izglasovanemu sklepu, v katerem občina od vlade med drugim zahteva odločitev izvajanja Nature 2000 ter revizijo vseh strokovnih podlag, na katerih sloni. Zahteva preveritev strokovnosti posameznikov na ministrstvih in zavodih, v sklepu pa je zapisano tudi, da bo občina zahtevala povračilo vse posredne in neposredne škode zaradi omejitvenih ukrepov Nature 2000.

Zgodbe pa s tem gotovo ni konec.

POL MILIJONA ZA ZDRAVSTVENI DOM

V zdravstvenem domu (ZD) Ilirska Bistrica so pred nekaj dnevi prejeli donacijo Vzajemne, zdravstvene zavarovalnice, ki je podarila ček v vrednosti 500.000 tolarjev za nakup novega defibrilatorja. Od predstavnikov vzajemne je donacijo sprejel direktor ZD Vojko Mihelj (na sliki).

Kot nam je povedal Mihelj, spada omenjena naprava v sklop investicije v novo reševalno vozilo z reanimacijsko opremo, nabavo pa vodi občina. Za defibrilator so odšteli 6,5

milijonov tolarjev, od tega je 4 milijone prispeval ZD, 500.000 ministrstvo, 2 milijona pa donatorji. Med njimi kot že rečeno Vzajemna.

Defibrilator bodo uporabljali

predvsem na terenu – pri oživljanju, spremljanju življenjskih funkcij, zunanemu srčnemu spodbujanju, ipd., saj je čimprejšnja pomoč velikokrat ključnega pomena pri reševanju življenj. To je še posebej pomembno v tako veliki občini, kot je naša, ki je po površini 3. v Sloveniji in v kateri so naselja precej oddaljena od najbližje zdravstvene postaje (tudi 35 kilometrov). Do najbližje bolnišnice pa je 70 kilometrov. Življenja občanov so tako velikokrat odvisna od hitre, kvalitetne in strokovne pomoči na terenu.

Defibrilator je prenosljiv aparat, ki je uporaben v različnih okoliščinah in bo osnovni del opreme novega urgentnega vozila. Zanj je 6,2 milijonov tolarjev zagotovila občina, 4 milijone bo prispevalo ministrstvo, 2 milijona donatorji in milijon in pol ZD. Ekipe za nujno medicinsko pomoč v našem zdravstvenem domu naj bi bile že usposobljene za delo z njim.

mr

VRHUNSKA PIANISTKA V GLASBENI ŠOLI

Tretji četrtek v januarju je v Glasbeni šoli Ilirska Bistrica nastopila pianistka Sonja Pahor Torre. V njenem koncertnem programu, izvrstnem po besedah poznavalcev, so bila dela Mozarta, Chopina in Schumanna. Predvsem slednjemu je posvetila velik del študijskih let, v tem pa se kaže tudi njena velika ljubezen do romantikov.

Pahorjeva je zgodnje otroštvo preživela v Ilirski Bistrici, kjer se je tudi vpisala v glasbeno šolo, od tu pa jo je pot vodila v Koper, Ljubljano in naprej v tujino. Po dolgoletnem študiju je ostala v tujini, kjer še zdaj živi. Je profesorica klavirja na konservatoriju Cherubini v Firencah.

Prejela je že številne nagrade na klavirskih tekmovanjih, nastopala z raznimi priznanimi orkestri in dirigenti, za arhiv Radia Slovenija pa je posnela številne skladbe iz svojega repertoarja.

Navdušila je tudi bistriško občinstvo, žal pa je bilo to manj številno kot bi ga lahko pričakovali v sicer majhni

dvorani glasbene šole (okrog 70 sedežev).

mr

ZOISOVO PRIZNANJE IGORJU MUŠEVIČU

Profesor dr. Igor Muševič je konec lanskega leta prejel Zoisovo priznanje za pomembne znanstvene dosežke v fiziki na področju kapilarne kondenzacije. Bistričan Igor Muševič je izredni profesor na Fakulteti za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani in višji znanstveni svetnik na Inštitutu Jožef Štefan.

Med njegova najodmevnejša dela spada eksperimentalno odkritje kristalnih mostov v reži med trdnima površinama, ki je napolnjena s tekočim kristalom v izotropni fazi. Skupaj s sodelavci je v ta namen razvil izvirno metodo, pri kateri s pomočjo mikroskopa na atomsko silo kontrolira razdaljo med posebej obdelano stekleno mikro kroglo in stekleno ploščo. Pri tem je pri razdaljah nekaj nanometrov zaznal močno kapilarno silo. Posvetili so se tudi raziskavam temperaturne odvisnosti kapilarne kondenzacije. S sodelavci je Muševič dokazal, da lahko s pomočjo Landau-de Gennesove teorije strukturnih sil kvalitativno razložijo pojave v nanometrskem območju.

Drugo njegovo delo v zadnjem obdobju zajema vrsto raziskav s področja fizike tekočih kristalov. To so v celoti izvirna dela, ki prinašajo nove ideje. Pomenijo tudi nov korak k razvoju fotonjskih kristalov, ki so potencialno zanimivi za elektronsko industrijo.

V zadnjih sedmih letih je profesor Muševič v uglednih mednarodnih revijah objavil 50 člankov, ki so doživeli veliko odmevnost v strokovnih krogih. Je tudi soavtor monografije »Fizika feroelektričnih in antiheroelektričnih tekočih kristalov«, ki je izšla leta 2000. S svojimi deli je profesor Muševič pomembno uveljavil slovensko znanost v mednarodnem prostoru.

vir: Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport

Čestitamo!

Pa še to: Letošnje leto je mednarodna skupščina Združenih narodov razglasila za leto fizike.

Iliriade

ZABUČALI SO VETROVI

Table na jelšanskem mejnem prehodu, na katerih je bil napis Postojna, kot da je to prvi večji kraj v nam mili domovini, so spremenjene. Napis Postojna je izbrisan. Prej torej do Postojne ni bilo nič pomembnega, sedaj pa ni nič pomembnega do nedoločenege mesta. Ugibam, da vsaj do Ljubljane.

Nagradno vprašanje: Koliko avtobusov vozi med Bistrico in Ljubljano? Pravilen odgovor je: skoraj eden. Pa ne da bi se sicer kdo hotel voziti v Ljubljano z avtobusom, če odštejemo študente in dijakke, ki imajo to rešeno drugače. Se pa zato kar nekaj ljudi vozi zaslužiti za kruh in marmelado z avtoto. In te verjetno zanima, kdaj se bodo lahko pridružili svojim sežanskim in postojnskim kolegom in se zavihteli na avtocesto, ki jih bo, kot bi mignil, pripeljala do mesta, kjer jih človek izkorišča po človeku. Odgovor je seveda v zvezdah. In to tistih bolj oddaljenih.

Nekega lepega dne, tam pred novim letom je bilo, sem bil slučajno v družbi z meni prej neznanci, na nekem seminarju, takorekoč. In so rekli, ko so slišali moj "naglasak", da sem menda sigurno Primorac. Od kje pa, so me pobarali. Iz Ilirske Bistrice, odgovor moj je sledil. (Mimogrede: v Ljubljani se Bistrici reče Ilirska na kratko, če niste vedeli, da nas kakopak ne bi zamenjali z Bohinjskimi, Slovenskimi in kar je še Bistric naokoli). In glej si ga zlomka. Eden se oglasi, to pa da že ne bo prav, Notranjska da je moja regija. Osupnil sem pred tolikšno aroganco, da me gre človek podučevati, v kateri regiji živim. Neolikano.

A vse to ni nič v primerjavi z burjo, ki se je dvignila, ko se je Ljubljana premislila in prepovedala gradnjo elektrarn na burjo. Tako je imela vesoljna slovenska javnost na izredni seji občinskega sveta posvečeni vetrnicam, ki so se je milostno udeležili tudi ljubljanski uradniki, priložnost občudovati presvitlega župana, kako rohani na srajce ljubljanske in jim tudi besedo jemlje. Odlično za domačo uporabo. In so se ponosno vzdignile glave in stisnile pesti od Staroda do Bača in povsod vmes, ker imamo župana, ki se ne pusti zajebejati. (Običajno bi napisal kaj..., a ker je župan že uporabil to besedo pri vodenju občinskega sveta menim, da je postala politično sprejemljiva v teh krajih). Koliko je takšen način komunikacije primeren in zlasti koristen in kakšen vtis je pustil, pa je seveda drugo vprašanje.

Ah, te vetrnice. Ravno, ko se je zdelo, da je zmaga večinska ljudska volja in da so grdi naravovarstveniki, ki stojijo napoti razvoju, premagani, se je zalomilo. Ker pač država meni, da je naša občina tako lepa, da jo je treba skoraj dve tretjini zaščititi. Po možnosti pred nami samimi, saj vidite, da nam ne gre zaupati. In argumentacija našega presvitlega župana in njegovih somišljenikov vendarle ni brez zrnca soli. Država, gredo ti argumenti, z zaščito pravzaprav zavira razvoj občine. Pustimo za trenutek ob strani stvari, ki bi jih lahko razpredali o občinskem "razvoju". Kolikor poznamo slovensko birokracijo, ki je, kajne, najbolj prijazna in učinkovita na svetu in če, denimo, vemo, da so inšpekcijske zahteve tudi na "nezaščitenem" območju občine v nekaterih primerih strožje kot v Ljubljani, nam ne gre zameriti, če smo nekoliko skeptični do državnih zagotovil, da ni govora o kakršnem koli omejevanju razvoja. Dodajmo k temu še precej ozko usmerjen odnos nekaterih strokovnih institucij, kjer bi tudi lahko zgodbe iz prve ali druge roke razpredali, in prav nič čudnega ni, če mnogi z županom na čelu ne vidijo kakšnih hudih koristi od vsega tega.

Mogoče pa bi veljalo potegniti kakšen nauk iz afriških savan in amazonskih pragozdov, kjer so že ugotovili, da je boljše domorodcem dopustiti omejeno uporabo naravnih virov ali jih zaposliti kot čuvaje, kot pa da ti sekajo na črno in se gredo divje lovce. Če torej Brazilija in Tanzanija sodelujeta z lokalnimi domorodci pri hvalovrednih okoljevarstvenih projektih, pa naj še Slovenija sodeluje s svojimi domorodci.

Ker pa se pri nas verjetno ne bi zadovoljili s pravico do nabiranja suhljadi in streljanja z lokom, to seveda pomeni denar. Pa ne samo to. Status "rezervata" bi morali upoštevati tudi, ko se bodo odločali o zmanjšanju števila upravnih enot, razporeditvi regijskih organov, določitvi srednje in visokošolske mreže, itn.

A na tej točki se moramo seveda vprašati, ali vemo, kaj hočemo? Človek zlahka dobi vtis, da bi politiki v naši ožji domovini bistriški radi preprosto izbrisali to Naturo 2000 in vse te režime. Pustimo ob strani vprašanje pravilnosti takega razmišljanja. To je preprosto neizvedljivo. Iz te moke ne bo kruha.

Zdi se, da pri nas nekateri določenih stvari preprosto ne morejo razumeti. Kot da se svet ni spremenil. Pa se je. Če ne drugega, pogledajte v žep, gotovo imate notri kaj, česar pred petnajstimi leti še bilo ni.

Glede vetrnic pa v razmislek tudi tole: Če gre res za takšno božjo mano, zakaj so se jih v sosednjih občinah na zahodu otepali kot hudič križa? Hm, mogoče pa njim ne rabi nobena renta...

Glejte, da v mesecu kulture obiščete kakšno od prireditev. Če ne, ga pa vsaj kulturno pijte, tudi to je nekaj.

Dejan Ujčič

ONA & ON 2004

Letos smo na valovih Radia 94 in NTR, že desetič zapovrstjo, s pomočjo zvestih poslušalcev izbirali tista dva, ki sta s svojim delom v tolikšni meri zaznamovala minulo leto, da sta si prislužila laskavi naziv ONA in ON.

ONA 2004 je postala Marinka Istenič iz Logatca, ki se je ljudi dotaknila z glasbo, oživljanjem ljudskih običajev in ljubeznijo do narave. ON 2004 pa je postal Bogdan Urbar iz Unca, vnet zgodovinar, publicist, poveljnik Civilne zaštite Cerknica in politik z veliko kilometrino. Največ glasov naših poslušalcev mu je prinesla prenova 140 let stare Podružnične osnovne šole Rudolfa Maistra na Uncu, ki jo je izpeljal kot cerkniški podžupan, zadolžen za področje družbenih dejavnosti.

BISTRičAN OD GLAVE DO PETE

Pogovor s Fedorjem Valentinom, dr. med., specialistom internistom-pulmologom

Za marsikaterim izseljenim Bistričanom se izgubi vsaka sled. Če so mu sorodniki v starem kraju še živi, ga ponavadi vidijo bolj poredkoma, morebiti se snidejo za vse svete; bolj tesno povezavo ponavadi pomenijo starši. Poznam pa primere, redke sicer, da je bilo nekatere uspešneže sram povedati, da so doma na Bistriškem. To za priznanega in priljubljenega zdravnika izolske bolnišnice Fedorja Valentina ne velja. Poudarja, da je še vedno Bistričan od pet do glave, čeprav živi že dolga leta v Kopru. Po svoje je srečen, da mu stike s kraji njegovega otroštva poglobljajo bolniki iz naših krajev, kljub temu da pridejo k njemu po pomoč polni skrbi in neprijetnosti. Koliko je navezan na Bistrico in kaj mu pomenijo tukajšnji ljudje, pove naslednja anekdota:

Na hodniku izolske bolnišnice povpraša neki pacient v izraziti bistriški govorici slučajno mimoidočega zdravnika, kje bi dobil doktorja Valentina. »Kar za menoj pojdite, gotovo ste kakšen njegov sorodnik. Neverjetno, koliko sorodnikov ima ta moj kolega v vaših krajih...«

Seveda to ne pomeni, da so ostali bolniki prikrajšani. Značilen je njegov prijazen odnos do bolnikov, posebno starejših, ki se jim približa z blagim pomirjujočim humorjem, česar si marsikateri zdravnik danes sploh ne more več »privoščiti«, a bi bilo potrebno.

Pogovor z njim je potekal ravno po dnevu njegovega uradnega slovesa z osebjem bolnišnice, kjer je delal dolgo vrsto let. Morda je tudi zato na vprašanja odgovarjal nekoliko nostalgичno in odkril delček ranljive duše, ki jo je moral pred bolniki zaradi njihove koristi skrivati.

Po rodu si Bistričan. Marsikdo, posebno naši mlajši tega ne vedo...

Oče je bil po materi Strletov s Prema, moj stari oče Andrej Valentin pa je bil rojen v Iki; takrat, za časa Avstrije, je to še bila Kranjska. O tem pričajo tudi dokumenti, pisani v nemščini in slovenščini, dvojezično. Moja mama je Želetova, iz Hrastja pri Pivki; nona po mami pa je Mihljeva iz Bitnje. Od bližnjih sorodnikov nimam na Bistriškem več nikogar, kar pa ne pomeni, da sedaj hodim samo na Sviščake, kjer ima sestra koč. Zadovoljen sem, da je hčerka Helena ohranila stike z Bistrico, saj je članica bistriškega likovnega društva in je s svojimi likovnimi deli že nekajkrat sodelovala na odmevnih razstavah. Spremljam kulturna dogajanja in zdi se mi, da je Bistrica tovrstno najbolj avtohtona od vseh primorskih centrov. To velja predvsem za močno uveljavljene dejavnosti: likovno, glasbeno in literarno.

Kako to, da si se odločil delati v Izoli; predvsem pa, zakaj nisi nikoli služboval v Bistrici?

Bilo je obdobje, ko je v bistriškem zdravstvenem domu zijala velika kadrovska vrzel, takrat sem bil pripravljen prihajati enkrat ali dvakrat tedensko, pa ni bilo posluha. Pozneje je bila ta pomanjkljivost odstranjena in je seveda ta možnost odpadla....Sem pa bil dolgo vrsto let, najdalj, zaposlen v Izolski bolnišnici kot specialist internist na kardiološkem oddelku. Pred tem pa sem menjal le malo služb, vedno na Koprskem.

Vem, da si globoko veren človek. Ali si zaradi tega imel z nekdanjimi oblastmi težave?

Odkrito ne, potihoma pa sem to marsikdaj občutil: recimo pri moji štipendiji, bila je manjša od običajnih, k vojakom sem šel v enoto, ki so ji rekli »kazenska«, tudi pri kreditih ni šlo brez »dodatnih« zapletov; v službi sem pri napredovanju kljub vsem izpolnjenim formalnim pogojem doživljal oviranja... Svoje versko prepričanje sem kljub vsem ohranil, v življenju in na poklicnem področju marsikaj dosegel, a veliko tega s težavo. Seveda pa vse ni bilo tako hudo, saj se spomnim tudi smešnih dogodkov:

Na pregled v ankaransko bolnišnico pride nekdo, očitno iz Ljubljane. Sprejeti bi ga moral jaz. Vljudo sem ga zavrnil, da ne bo nič, ker je zamudil. Mirno je odšel. Ko sem bil čez nekaj mesecev na specializaciji v Kliničnem centru v Ljubljani, sva se srečala v dvigalu. Njegovega obraza sem se takoj spomnil. Prijazno me je pobaral, kako je v Ankaranu. Odvrnil sem mu, da je vse v redu in naj mi pove, kdo je. Odgovoril je: »Jaz sem Mitja

Ribičič... In moj obraz je seveda zažarel v vseh rdečih barvnih odtenkih.

Kakšni smo bistriški bolniki?

Nič drugačni od ostalih, morda nekoliko manj informirani o svojih pravicah in možnostih boljšega zdravljenja. Italijani in »južnjaki« so v tem pogledu veliko bolj iznajdljivi, naši ljudje pa se različnih »metod« ne poslužujejo. Opazil sem, da jih moji kolegi včasih nekoliko podcenjujejo in sem jih, posebno reveže, sam rad sprejel. Takih je na Bistriškem, žal, več kot drugje.

Tvoje največje zadovoljstvo pri delu z bolniki...

...je, če dobim v roke »zagaman« primer, težko oprijemljiv in o čemerkoli slabo dokazljiv. Če ga uspešno rešim, mi je to v veliko zadoščenje, recimo nekako tako, kot bi strasten bralec prebral lepo, a zahtevno knjigo. Prav v zadnjem času s starejšimi marsikdo pometa. Zadovoljen sem, da je večina nas zdravnikov v ravnanju z bolniki do vseh zelo korektna. To me kljub vsemu navdaja z optimizmom.

Najbolj grenke plati tvojega poklica in dela?!

Priznam, da sem bil že večkrat obupan in sem se v bolnišnici tudi zjokal. Najhuje mi je bilo, ko so včasih iz notranje Istre pripeljali hudo zanemarjene bolnike, podrobnosti ne bom omenjal; žalostno je, da se to poredkoma dogaja tudi danes. V takih trenutkih mi je najbolj v tolažbo vera.

Kako premaguješ strese, ki jih povzroča zahtevno delo?

Na vrsto pridejo sprehodi, kolo, hribi, smučanje, Sviščaki in Snežnik...Doma imam delavnico in tam veliko časa prebijem v rezbarjenju, to me zelo pomiri. Za ribarjenje nimam živcev, ribe pa rad jem, posebno so mi šle v slast tiste, ki smo jih mulci lovili v Sušcu in Bistrcu.

Kaj meniš o izolski bolnišnici?

Stavba je grajena dokaj nestrokovno: Ladja, ki naj bi pristajala ob pomolu, je bil nekako opisan ta projekt. To ne sodi skupaj s hribom, na katerem stoji. Pozimi so sobe mrzle, poleti prevroče; skratka marsikaj je neracionalno. V času izgradnje

bolnišnice so v projektu sodelovale tudi tri istrske občine: Buje, Novigrad in Umag. Ljudje iz tega območja pa sedaj ne morejo več uveljavljati pravic v naši izolski bolnišnici in morajo v oddaljen Pulj ali še dalj, na Reko. Kljub temu, da teh bolnikov ni, bolnišnica ni predimenzionirana. Oprema je kot drugod po Sloveniji zastarela in nezadostna. Smo pa nenehno poskušali čim manj zaostati za ostalo Slovenijo. So pa najbolj pomembni ljudje in o kolekih lahko povem le vse najlepše. Z vsem osebjem smo se lepo razumeli. Glede strokovnosti bi rekel, da, kot povsod, odtehtajo argumenti. Res je, da obstajajo klišeji in tipični »vzorci«, da so nekatere stvari skupne, a je vendarle vsak človek individuum. Zato je naše delo timsko, nobenega pacienta ne zdravi ves čas samo en zdravnik.

Pot naših bolnikov do izolske bolnišnice je dolga...

Če nimajo osebnih avtomobilov je obupno: iz Podgore z avtobusom do Bistrice, naprej do Kopa, presedanje in Izola. Ista kalvarija pride na vrsto za domov. In takih bolnikov ni malo. Morda bi to popravili z obiskom zdravnika enkrat tedensko v Il.Bistrici.

V zadnjem času ste zdravniki pri predpisovanju zdravil izpostavljeni pritiskom...

Predpisovati moramo bolj poceni zdravila, vendar so ta za paciente v glavnem zadovoljiva.

Kaj pa vse bolj popularna alternativna medicina?

To je zavajanje ljudi. Zdravila, ki jih predpisujemo mi, so preizkušena, homeopati pa ponujajo zdravila iz narave, ki vsebujejo potrebne in nepotrebne elemente, niso prečiščena in posledica takega zdravljenja je ogromno število škodljivih stranskih učinkov. Zaradi onesnaženosti okolja

je s temi zdravili narobe še marsikaj drugega. Tudi kitajske metode po mojem niso zanesljive. Vprašljiva pa je tudi izobrazba izvajalcev.

Pa še mnenje o našem zdravstvenem sistemu...

...Se spreminja, toda proces bi moral biti počasen, vsaka stvar bi morala dozoreti. Tu ne veljajo revolucionarni prijem; metode prejšnjega ministra Kebra niso uspele, na to smo zdravniki ves čas opozarjali. Ni pa za odvreči vsega: informacije o boleznih posameznika so sedaj dostopne izbranemu zdravniku, in to je dobro. V veliki meri pa je zapravljeno zaupanje pacientov v zdravnike s pozivom prejšnjega ministra novinarjem, naj iščejo in obelodanijo zdravniške napake. Tovrstni »lov na čarovnice« je v tem primeru postal zelo škodljiv. Tudi v drugih panogah obstajajo napake, pa jih nihče ne »vrednoti« na tak način.

Si nekdANJI postojnski gimnazijec, kaj meniš o novi bistriški gimnaziji?

Zamuda, ker je dolgo let nismo imeli, je negativno vplivala na potek razvoja Il.Bistrice. Ta je bila včasih gospodarsko veliko bolj pomembna kot danes, tudi kot upravno središče je pomenila veliko več. V štiridesetih in petdesetih letih prejšnjega stoletja je srednja šola predstavljala »malo fakulteto« in to je Bistrica v samostanu že imela. Pozneje je delovala kovinarska šola, šiviljska šola; vse to je počasi usahnulo.

Večkrat greš na Sviščake. Kako ocenjuješ tamkajšnje stanje?

Bolj pogostoma hodim na Snežnik, Kozlek in Ahac, se pa velikokrat ustavim tudi na Sviščakah.

Tu je vse manj Bistričanov in več Koprčanov, Ljubljčanov, Postojnčanov in drugih. Infrastruktura je neprimerna. Snežnik pa je čudovit, razgled enkraten. Od tu vidiš Alpe, Pohorje, doline, mesta in vasi, skoraj celo Slovenijo, pa Beneški zaliv in Kvarner. Redki so takšni osamelci, kot je ta. Kozlek nudi prijeten nezahteven vzpon, pretežno po gozdu in enkratni pogled na bistriško dolino; podobno tudi Ahac oz. Sv. Ahac. Ta svetnik je bil zavetnik Slovencev. Na dan njegovega goda je maloštevilna slovenska vojska pri Sisku premagala veliko turško armado. Turjaški grof in Andrej Ravbar sta s po 400 vojaki ugnala večtisočglavo vojsko in zaustavila osmansko invazijo. Za to sta od papeža prejela posebno pohvalo...Nekako 400 let zatem, spet na god Sv. Ahaca, je Slovenija postala samostojna. Zdi se mi primerno, da bi oba sovpadajoča jubileja počastili z obnovitvijo kapelice na Ahcu, kot simbol obeh uspehov naših ljudi. Smo

majhen narod, a uspešen, ko v svojih hotenjih stopimo skupaj.

Kaj pa Bistrica?

Obiščem jo zaradi številnih znancev in prijateljev: kraj je domač, tu poznam vsak kamen: Marinkotove borovce, kaverne, Koren in nekdanje kopanje v njem, bazen...

Tudi Ti si iz mesa in krvi. Katera jed iz domačega kraja Ti je najljubša?

Kaj bi tajil: klobase! Pravzaprav polenta z repo in fižolom na suho ter neizogibna klobasa, če pa te ni, je dober tudi kos špeha. Ne zavržem tudi domačih kuhanih štrukljev, seveda orehovih. Glede pijače pa nisem posebno izbirčen in zahteven.

Pred leti so se Bistričani nekajkrat zbrali skupaj v neki koprski restavraciji na družabnem večeru. Bi bilo ta srečanja potrebno obuditi?

To je moja iskrena želja. Morebiti bi povabili vse izseljence iz Bistriškega enkrat ali dvakrat letno na skupno srečanje nekje v Bistrici, po vzoru na izseljenski piknik. Verjamem, da bi bil odziv velik. Seveda bi morali Bistričani pomagati pri organizaciji.

Za zaključek Te prosim še za sporočilo Tvojim ožjim rojakom.

Bodite samozavestni in si izborite vsa predstavništva vseh državnih organov, ki pripadajo takemu upravnemu središču kot je Bistrica. Ne dajte se.

Dimitrij Bonano

Snežnik

Časopis Snežnik je nestrankarski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izvida je 300,00 SIT.

Naslov uredništva: Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124 e-mail: sneznik@kabelnet.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o. Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik: Borislav Zejnullović Urednica: Mateja Rolih Uredniški odbor: Laszlo Balazs, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Maksimilijan Modic, Ksenija Montani, Joško Stegu, Ivica Smajla, Jožef Slenc, Igor Štemberger, Heda Vidmar, Bojan Oblak, Aleš Zidar in Anica Kocjančič. Tehnični urednik: Raymond Fabijančič Slika v glavi: Fotografija - Hinko Poročnik Oblikovanje - Romeo Volk Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnullović s.p.

Naklada: 1500 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo. Rokopise in fotografije vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5%. Medij Snežnik je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 347.

PUSTOVANJE PRI NAŠIH PRIJATELJIH ONSTRAN DRŽAVNE MEJE

Žejanski zvončari

Običaj pustovanja ima svoje korenine v davnih časih, nekateri viri navajajo podobne obrede celo v prazgodovini. Danes je obveljala razlaga, da je pustovanje slavljenje dobrega nad slabim, napoved prihoda pomladi, zmaga nad kruto zimo. Na področju t.i. **Kastavštine** ločimo dve osnovni skupini pustnih običajev: zvončarstvo in mačkare oziroma maškare, odvisno od mikrolokacije same skupine. **Zvončari** predstavljajo tradicionalne maske, z zelo starimi koreninami in strogimi pravili obnašanja. Zelo natančno so določene poti in termini medsebojnih obiskov posameznih skupin, način hoje in uporabljena oprema. Zvončari so izbrani ljudje, katerim je v ponos ohranitev tega običaja.

Na praznik Svetih treh Kraljev, 6. januarja je navada, da se v mestu **Žejane** oglasijo prva »Pustna zvona«. Ob polnoči zvončari zazvone po mestu, po starem običaju napravijo tri kroge - za vsakega kralja enega. Po opravljenem zadnjem krogu nastopi pustni čas. Po prazniku Svetih treh Kraljev Zvončari v svojih oblačilih vsakodnevno zvonijo po mestu tako, da je glasnost in prepoznavnost zvončanja čim bolj skladna, saj so po njej daleč naokrog prepoznavni. To je del stare tradicije, ki se je ohranila do današnjih dni. Zvončari so tega dne oblečeni v običajne delovne obleke, ki jih uporabljajo tekom celega leta.

V popoldanskem času pridejo na obisk prijatelji in gosti in takrat svečano zvoneči z glasbeno spremljavo obesijo PUSTA v središču mesta. Pust takrat dobi ime, ki je običajno vezano na neko aktualno tematiko. Letos se imenuje **«BIG BROTHER»**, in sicer zato, ker je v mestu repetitor, ki ne služi svojemu namenu. Vsi naši prijatelji: Krimejski feštarji - iz Sušaka, Toronjera - iz Lovrana, Labinjanska kopanija domača folšarija - iz Labina,

Pavše - iz Delnic, Šapjanske mačkare - iz Šapjan, Kulturno društvo Franjo Kranjec - iz Il. Bistrice in vsi ostali predstavniki zvončarskih in drugih grup pridejo v kulturni dom, kjer se dogovorimo za nastope pri drugih skupinah. 15. januarja smo bili Zvončari v gosteh pri prijateljih iz **Labina**.

Mavro Doričič
Udruga «Žejanski Zvončari»

Šapjanske mačkare

Mačkare so veliko bolj liberalne, saj nimajo strogo določenih lokacij za obiske, vse se neposredno dogovarja, pogosto je sad trenutnega navdiha. Med te skupine spadajo tudi **Mačkare Šapjane**.

V Šapjanah in okoliških vaseh, Pasjaku, Breah, Rupi, Jelšanah, Novokračinah..., je bila vedno prisotna tradicija **«mačkaranja»**. Pustovanje se začne s praznikom Svetega Antona (17. januarja) z obešanjem Pusta, konča pa se s sežiganjem Pusta na Pepelnico sredo. Nekoč smo v Šapjanah ohranjali tradicijo na ta način, da smo smo se **«umačkarali»**, zakrili obraze z maskami, ki so bile običajno izdelane doma. Ob večerih smo šli od hiše do hiše. Pobrli smo kakšno jajce, v boljših hišah kakšen bombon ali celo kovanec. V dneh pred samim Pustom smo po hišah hodili z odkritimi obrazi. Na pustni torek pa smo obvezno obiskali celotno domačo vas.

Danes se sam običaj mačkaranja ne razlikuje dosti od takrat, vendar smo starim osnovam dodali kar nekaj novih vsebin. Ne omejujemo se samo na naš domači kraj, ker zelo radi sprejemamo pozive, da obiščemo ostale kraje, kjer se ohranja in neguje običaj pustovanja.

Pred skoraj desetletjem smo se prvič udeležili Karnevalske povelje u Opatiji in Lovranu, kjer je še danes v živem spominu znameniti vlak, ki smo ga naredili v naravni velikosti. To je

tudi še vedno edini vlak, ki je kdajkoli prišel v Brce nad Pasjakom.

Odlične reakcije na ta naš prvi kostim so nas opogumile, da smo se naslednja leta še bolje pripravili, tako da smo poleg povork v Opatiji in Lovranu obiskali tudi povorko v Ilirski Bistrici.

Vsako leto pripravimo nov kostim in **alegorijski voz**, s katerim skušamo biti čim bolj razpoznavni. Smo tudi ena redkih skupin z živo muziko.

Iz leta v leto širimo področje delovanja, nastopamo na povorkah v Reki (več kot 12.000 mask v povorki, uradno tretji karneval na svetu), Istri, v Italiji...

Vežejo nas odlični odnosi z velikimi prijatelji, kot so npr. Labinjanska kopanija domača folšarija iz Labina, Krimejski feštarji iz Reke, Žejanskimi zvončari, prijatelji iz Jasena, Kulturno društvo Franjo Kranjec iz Il. Bistrice...

Nekaj misli za prihodnost

Leta 1997 smo se uradno registrirali kot Udruga "Mačkare Šapjane", katere naloga je ohranjanje narodnih običajev in promocija domačega kraja.

Imamo petdeset aktivnih članov, ki skrbimo ne samo za pustne zadeve, ampak tudi za ostale kulturne dogodke v Šapjanah, v bližnji okolici, pa tudi onstran državne meje. Še posebej dobro sodelujemo tudi s Kulturnim društvom Franjo Kranjec iz Ilirske Bistrice.

Letos bomo v okviru pusta obiskali povorke v Viškovo, Opatiji, Lovranu, Udinah, če bo le mogoče se bomo odzvali vabilu Kulturnega društva Franjo Kranjec in prišli na pustno rajanje tudi v Ilirsko Bistrico. Sigurno bomo kot vsako leto obiskali prijatelje iz Novokračin, ki so naši gostitelji še iz davnih časov. Nobena meja ne more ustaviti te tradicije. Danes, kljub nesrečni meji, imamo v Mačkarah Šapjane zelo veliko rednih članov iz Slovenije: prijatelje iz Gornjega Zemna, Jasena, Ilirske Bistrice, Podstenj, Topolca in tudi od drugod. Vsekakor so tudi potencialni novi člani vedno dobrodošli, posebno še, če so aktivni in pripravljeni poprijeti za vsako delo. Naj bo to pustno druženje spomin na nekdanje trdne vezi med ljudmi iz krajev v neposredni bližini sedanje državne meje, mogoče nam tudi uspe, kot je to od nekdanj naloge mačkar, priklicati dneve, ko meje ne bo več in bodo lahko ljudje živeli v slogi in prijateljstvu.

Simčič Dominik
Udruga "Mačkare Šapjane"

Kulturno društvo Franjo Kranjec

V začetku letošnjega leta, ali natančno 6. januarja, so tudi predstavniki Kulturnega društva Franjo Kranjec sodelovali na svečanem odprtju pustnih aktivnosti v Žejanah. Tam smo se dogovorili, da se skupaj odpeljemo na Labinjanski karneval dne 15. januarja. Tega dne smo se po začetnih nepredvidljivih zapletih s sedmimi osebnimi avtomobili odpeljali v **Labina**. Pred mestnim jedrom smo parkirali svoja vozila, si nadeli pustna

oblačila in maske. Na avtobus smo zložili potrebne rekvizite in instrumente in se z njim odpeljali na osrednji prireditveni prostor, ki je bil pred zgradbo občine v središču mesta.

Organizatorji, **Labinjanska kompanija**, so imeli prirejeno manjše tovorno vozilo, na katerem je bil lepo urejen prireditveni oder, s katerega so nastopajoči širšemu občinstvu pripravili bogat kulturni program.

V letošnjem letu so nas ogrožali razni Bin Ladni, Bush-i in podobni, pa tudi hrvaška oblast si je zaslužila kritike. Zaradi teh dejstev so se odločili, da njihove mačkare predstavljajo strašila. Strašila naj bi se vsem potencialnim nevarnostim, tujim in domačim grožnjam postavila po robu. Kljub težkim in nepredvidljivim časom pa upajo v izboljšanje in čimprejšen vstop v Evropo. Njihovi predstavniki so tudi sodelovali na volitvah. Njihova želja je bila, da bi jih vodil PUST- človek, ki razume preproste ljudi, ki razume njihove potrebe in želje. Upravičeno od njega pričakujejo izboljšanje zdajšnjih težkih

pikantnim pasuljem. Po končani prireditvi in okrepčilu nas je pot vodila še v **Kožljak, Sušnjevico in Čepić**, kjer je bil izveden nastop posameznih skupin, ki so na izviren način in glede na trenutni navdih zabavali prisotno občinstvo.

Pozno zvečer smo si vsi prisotni obljubili podporo v nadaljnjem še tesnejšem delu in sodelovanju. Čeprav utrujeni in v poznih urah smo se vračali domov polni lepih vtisov. Še dolgo bomo ohranili v spominu nepozabne in lepe trenutke, ki so nam jih pripravili naši prijatelji onkraj meje.

Že nekaj let uspešno sodelujemo s **Šapjanskimi Mačkarami** in tudi z drugimi skupinami. Kot kaže, so naše skupno delo in prizadevanja obrodila sad. Niti sodelovanja so že krepko razširjene z obeh strani meje, vsi zainteresirani se skupno trudimo za izvedbo in izpeljavo skupnih ciljev. Vse skupaj nas družijo ohranjanje narodne in kulturne dediščine, ki je ravno v ožjem pasu zdajšnje meddržavne meje izredno bogata in zanimiva. Vsekakor z obeh strani meje

socialnih razmer s katerimi se sooča večina hrvaškega naroda. Pred številno publiko so nastopili tudi **Žejanski Zvončari, Krimejski feštarji, Peklinska gospoda, Šapjanske mačkare skupaj z nekaj člani Kulturnega društva Franjo Kranjec**, ki so na svojevtrsten in nevsiljiv način kvalitetno predstavili svoj letošnji repertuar. Ob zaključku nastopa je predstavnik Šapjanskih Mačkar, g. SREČKO iz Amerike (g. Simsić Franko) - v naši krajih bolj prepoznaven pod psevdonimom **«PICE»**, prejel ključ mestnih vrat občine Labin in bo lahko eno leto vladal ljudem v teh krajih.

Po končani prireditvi smo se nastopajoči in spremljevalci odpeljali z avtobusom v ostale kraje, kjer so nastopajoči na svojsten način prikazali zbranemu občinstvu letošnji nadvse bogat program.

V občini Raša smo se tudi zadržali kar nekaj časa, kjer je bilo številnemu občinstvu predstavljen letošnji lep in bogat program. Tudi v Raši je g. **«PICE»** uspel pridobiti naklonjenost ljudi in s tem ključ mestnih vrat, ki je bil obešen nad balkonom mestne zgradbe in do katerega se je moral sam še povzpeti po lestvi.

V kraju **Nedenščina** smo napravili skupinski posnetek vseh voditeljev **«grup»** in posebej posameznih nastopajočih skupin.

Od tu nas je pot vodila v **Plomin**, kjer smo se poleg nastopa okrepili s

čutimo dolžnost in pripravljenost, da tako bogato kulturno dediščino, običaje in navade ohranimo in njeno izjemno bogato vsebino prenesemo na prihodnje rodove. Prepričani smo, da trenutno meja ni ločnica, ustvarja nam vsem skupaj včasih nepremostljive probleme, kljub temu pa se združujemo in povezujemo.

Čeprav je zdajšnja meja kruta: za ljudi, ki prebivajo na eni ali drugi strani meje, pa vsi skupaj, ki smo v neposredni bližini, upamo, da bomo tudi skupaj pripomogli in dodali svoj prispevek k aktivnostim, ki bodo v bližnji prihodnosti pripomogle, da bi ta meja čimprej padla in bi omogočila ponoven pretok ljudi, blaga in storitev. Odprava meje bi pomenila pomembno priložnost za razvoj gospodarstva, turizma in vsega, kar imamo v teh lepih krajih skupnega. Z obeh strani meje razumemo prijatelje, žal te stvari mnogo premalo razumejo naši predstavniki oblasti v Ljubljani in Zagrebu. Prepričani smo in verjamemo, da bodo v bližnji prihodnosti predstavniki držav razumeli naše sporočilo in naredili vse potrebne korake, da bi meja, ki sedaj ljudi z obeh strani ločuje in jim mnogokrat predstavlja nepojmljive težave, čimprej padla. Naš prispevek pa bo izjemno pomemben za okoliško prebivalstvo in vse državljane.

Ado Barbiš
Kulturno društvo Franjo Kranjec

Obrazi v nalomljenem zrcalu

DOHODKI IN ODMEVI

In tako smo globoko zakorakali v srečno in veselo novo leto, preživeli volitve, prestali desetletje Ropa; ostal nam je rop stoletja, ki bo v dobrobit Slovincem s kolateralno koristjo, imenovano divjaško privatiziranje, še dolgo desetletij ostal v prijetnem spominu in posegal v čudovito in polno življenje vsakega državljanja. V nekdanji skupni državi smo bili vsi različni med enakimi, danes pa se delimo na dve pasmi: ta manj bogate in ta bogate. Revnih ni. Bistriška občina je v mislih Afričanov in obeh Ljubljane bogata. Pa ni kdo ve kako. Zato bi nam kakšen tolar od vetrnic prišel prav. Toda videti je, da Volovja Reber ne bo postala Reber bistrških svetnikov, ker špansko podjetje Merca torres ne bo dobavilo vetrnic zaradi nesramnega vpliva nove vlade. Bilo bi vse v redu, če del pričakovanega denarja občina ne bi porabila za ureditev nove gimnazije. Tako je zagrešila zločin, da bi popravila drugega, veliko hujšega, ko so generacije in generacije naše mladine odhajale na srednje šole v Postojno, Sežano, na Reko in drugam... Končujem s tem argumentom, ker postajam sentimentalni ob misli na nekdanji delavski vlak ob 4:20 za Reko...

Ljudje ki so se nekega jutra pred Novim letom znašli na otroškem igrišču nekdanjega Strujbarjevega vrta, so bili presenečeni: nova ograja je bila z nosilci vred na tleh, kot bi jo poteptal velikanski traktor. Nerazumljivo nadrealistično početje se je zgodilo tako hitro, da policija ni mogla ukreniti nič pametnega in je marsikoga prepričalo, da so nas obiskali Nezemljani. Zakaj Tujcem lega nove ograje ni bila všeč, ni znano. Samo predpostavimo lahko, da so ograje pri njih postavljene drugače kot pri nas. Znanstveniki so ugotovili, da so Tujci dvignili naš planet in ga prislonili h nosilcem kovinske mreže. Prebivalci Prešernove ulice so še sedaj razburjeni in ob večernih urah čemijo doma, saj jih je strah morebitnega srečanja s skrivnostnimi ET-ji. Ti so lahko dobri ali pa ne... Tudi jaz se zvečer izogibam

nevarne cone. Da, slišati je, da se Neznanci hranijo s cvetjem iz korit pred hišami v Guranjem kraju.

In policija? Policija je državna institucija, ki dela za dobrobit državljanov, manj pa skrbi za občane, ki so bolj v pristojnosti občine. In kot rečeno: policija ni občinska ustanova.

Možje postave se z Marsovci in ostalimi podobnimi malenkostmi nimajo časa ubadati, ker morajo paziti na neposlušne šoferje. Ti so trenutno državni sovražnik št.1. Nov zakon o cestnem prometu je namreč jase. Naravnani je tako, da bo zmanjšal število prometnih nesreč, predvsem tistih s smrtnim izidom. Kazni za svinjarije, ki jih povzročajo avtomobilisti, so se drastično zvišale. Tudi za nepravilno parkiranje. Ali je, recimo, lahko nesramno parkiranje na prostor namenjen invalidom za udeležence v prometu smrtno nevarno? Glede na novo višino kazni je odgovor DA! Verjetno lahko povzroči pravi masaker...Smo pa slišali mnenje, da je tudi voznike motornih vozil potrebno obravnavati kot žrtve. Bomo videli, kaj se bo iz vsega skupaj izcimilo.

Ali je predsednik naše demokratične države nedotakljiv? Nikakor ne, saj se je že veliko naših državljanov rokovalo z njim. Zato se ga bom danes dotaknil tudi jaz:

Vprašam vas, ali je njegov predsedniški slog takšen, kot ga negujejo razni očetje naroda? Ne. Gre za evropsko naravnane predsednika, ki ima v opisu del in nalog eno pglavitnih zadolžitev, da pazi na ugled naše republike. Seveda na dostojen način. Brez dvigovanja glasu... Ali je večmesečna zamuda nujnega nakupa aparatov za onkološki inštitut častno početje? Ne. Je svinjarija! Ali lahko Predsednik kaj ukrene, ukaže? Ne more. Bi se pa lahko kot moralna avtoriteta in ugleden človek že zdavnaj oglasil, če že ne zaropotal. Pa se je? Da, tako potihoma, da ga jaz nisem slišal. Če ste ga vi, mi prosim povejte.

Priznam, da se včasih vrnem na tematiko, ki sem jo že obravnaval. Takšne teme, razumeli boste, pač ljubim z vsem srcem: Zakaj so tisti lični oranžni zabojčki za smeti, postavljeni po naših ulicah in cestah, že vrsto let ob koncu tedna razmetani po tleh in smeti raztresene? Če bi se to zgodilo nekajkrat, bi še razumel, a se to ponavlja v nedogled. Razlago sem našel pri Freudu, ko sem se spomnil na film Vedo nudo, kjer lepo vidimo, da doživi neki železničar orgazem vsakokrat, ko mimo njega hrumi lokomotiva, v katero je zaljubljen. Tu smo, torej. Fantje v soboto nekaj spišejo in začnejo metati koše po tleh. Doživeti orgazem je tem večji, čimveč smeti raztresejo. Ko to pišem, so jih dosegli kakšnih 10, orgazmov namreč. Ah, kakšen užitek. Za vsak slučaj bi poleg vsakega zabojčka lahko občina pristavila še kakšen kondom...

Začel sem se učiti špansko iz nostalgije za špageti vesterni, ter da bom bolje okusil tele novelas. Poznam že veliko starih besed kot je: gringo, Vamos muchachos, Mama Juanita, Dolores del Río in seveda zimzelene besede kot so: toreador, Izidor, picador, Teodor, campeador, Todor, Labrador, matador, Salvador. Tudi Slovenci poznamo veliko evergreenov: J.... mater, PM...Večino iz uvoza.

Se continua...,
vuestro **Demetrio Buenaño**

O RAZISKAVI TIMSS

Ob koncu lanskega leta so prišli v javnost rezultati mednarodne raziskave TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study), ki meri dosežke učencev osnovnih šol pri matematiki in pri nekaterih naravoslovnih predmetih. Raziskava je pokazala, da naši osnovnošolci krepko zaostajajo v znanju matematike za svojimi vrstniki v drugih evropskih državah.

Raziskava sama je nazorno pokazala, katerega od štirih ravni znanja, kakor je opredeljeno v raziskavi, dosegajo slovenski učenci. Zaskrbljujoč je podatek, da je le malo učencev, ki dosegajo višje mejnike znanja in da jih veliko ne doseže niti najnižjega nivoja.

Tako rezultati kažejo, da samo 2% učencev (četrti razred) dosega mejnik najvišje ravni matematičnega znanja (22. mesto od 28 držav, ki jih je zajela raziskava), mejnik visoke ravni matematičnega znanja dosega 18% učencev (23. mesto od 28.) in kar 16% otrok ne dosega niti mejnika najnižje ravni matematičnega znanja.

Mejnik najvišje ravni naravoslovnega znanja so dosegli 3% slovenskih učencev (19. mesto od 28.), 13% otrok ni doseglo niti mejnika nižje ravni naravoslovnega znanja.

Veliko nam pove tudi podatek, da je v Sloveniji delež otrok, ki je dosegel najvišji mejnik znanja matematike, štirikrat nižji od mednarodnega povprečja, sedemkrat nižji od ustreznega deleža v Angliji in petkrat nižji od deležev v Rusiji, Belgiji, Latviji in na Madžarskem. Delež otrok, ki so dosegli mejnika najvišje in visoke ravni naravoslovnega znanja, sta za polovico oziroma tretjino nižja od mednarodnega povprečja in precej nižja od primerljivih deležev učencev v evropskih državah.

Rezultati, ki jih je ponudila mednarodna raziskava so res zaskrbljujoči in terjajo kar precej odgovorov, brez dvoma pa bodo odprli tudi vrsto vprašanj šolnikom, ki so bila doslej tabu tema.

Po prvem šoku, ki je sledil po objavi rezultatov raziskave, so najodgovornejši za šolski sistem ponudili kar nekaj možnih vzrokov, ki bi lahko bili krivi, da je nivo znanja naših otrok enak otrokom v Burkini Faso. Seveda so pa tudi dodali, da bodo temeljito preučili nastalo situacijo in naredili vse za izboljšanje stanja. Pa poglejmo, kaj so kot obrazložitev vzrokov za porazno stanje, ki jih je nazorno opredelila raziskava, navedli na ministrstvu za šolstvo:

- Neusklajenost učnih načrtov z načrti drugih držav. In se sprašujejo, ali niso učni načrti (matematika) pri nas

naravnani tako, da v prvem obdobju zahtevajo manj kot v drugih državah – predvsem v tistih državah, v katerih so učenci dosegli boljše rezultate kot naši -, da pa morajo potem nadoknaditi izgubljeno v zadnjem obdobju, ko je zahtevnost povečana. Ugotavljajo tudi, da bodo temeljito pregledali načrtovani kurikulum, ki usmerja delo v šoli.

- Odstotek učencev, ki se ne učijo radi matematike ali naravoslovja je v Sloveniji precej visok (tako TIMSS). Pravijo, da bodo proučili, kaj lahko naredijo na ravni države za drugačen odnos do učenja naravoslovnih predmetov in da bodo proučili možnost izvajanja različnih metod in oblik dela, ki bodo v večji meri pritegnili učence. Pa da bodo tudi učbenike pregledali.

- Preobremenjenost učencev. Zato lahko vprašate vsakega starša, ki ima osnovnošolca, ali je res. Pa še kako. Strokovnjaki pravijo, da na to vpliva vrsta dejavnikov, kot so način poučevanja (učitelji), kakovost učbenikov, učnega načrta, razumevanje pomena določenega znanja. Ste imeli kdaj občutek, da gre v šoli predvsem za »pifljanje« in iskanje nezna z nemogočimi nalogami?

Kot nalogo so si na ministrstvu zastavili, da bodo vse aktivnosti in procesi usmerjeni v razumevanje znanja kot vrednote, ki je pomembna za posameznika in družbo. Predvsem pa se jim zdi pomembno pri iskanju načinov in poti za osvajanje znanja, ki je potrebno v sodobni družbi, okrepiti status učitelja.

Zanimivo! Samo, kaj pa učenci, kje so pa oni? In kje so bili učitelji kot stroka do sedaj?

Na koncu pa poskusite rešiti nalogo iz matematike, ki so jo imeli učenci četrtega razreda na eni izmed naših osnovnih šol na testu. Naloga brez katere učenec ni pri tem testu dosegel odlične ocene:

Na vrtu rasteta dve jablani. Obe skupaj rodita 400 kg jabolok. Na prvi jablani zraste 30 kg več jabolok kot na drugi. Izračunaj, koliko jabolok je na prvi jablani in koliko na drugi?

Pa ne poskušajte z enačbo z dvema neznankama, ampak na nivoju 10-letnega otroka v četrtem razredu.

Peter Šircelj

ODLIKOVANJE ZA
PATRA IVANA TOMAŽIČA

Pater Ivan Tomažič, po rodu iz Pregarij, je konec lanskega leta prejel odlikovanje za zasluge, ki ga podeljuje predsednik Slovenije. Janez Drnovšek je patra Tomažiča odlikoval za njegova človekoljubna dejanja v dobro pomoči potrebnim, posebej pri delu visokošolskega doma Korotan na Dunaju.

Tomažič je po gimnaziji stopil v red klarentincev in študiral bogoslovje. Leta 1953 se je preselil na Dunaj, kjer je pomagal bolnim in ostarelim, tako v bolnišnicah kot domovih. Pomagal je slovenskim študentom, tudi tako, da je ustanovil visokošolski dom Korotan, ki ga je vodil dvajset let. Slovenskim študentom je vrsto let podeljeval Slomškove štipendije, s katerimi so lahko obiskali in spoznavali domovino svojih prednikov. Njegova je bila tudi zasluga, da so lahko številni slovenski študentje za skromno plačilo živeli v študentskem domu koroških Slovencev na Dunaju. Nedvomno ima veliko zaslug za krepitev slovenstva na Dunaju, med tam živečimi Slovenci pa je znan kot meceni, publicist in organizator.

mr

NOTRANJSKI RADIO LOGATEC D.O.O.
91.1 - 107.1 MHz

Hvala vsem, ki nas obveščate o dosežkih svojih sokrajanov, sorodnikov in znancev. Le tako lahko izvemo za številne od njih.

Še naprej nam sporočajte o dogodkih, o katerih bi želeli brati v vašem in našem časopisu.

Uredništvo

PODJETJE ZA MODERNO

MADD
TEHNOLOGIJO d.o.o.

Akcija v januarju
LCD zaslon Chiligrreen 17" - samo 60.000,00 sit
Notesniki že od 199.990,00 sit

Oglejte si tudi ostalo akcijsko ponudbo na internetnem naslovu www.madd.si
Za vse informacije smo vam na voljo na 05 710 14 98 ali na e-mail naslovu info@madd.si

IBM SONY Madd d.o.o. Vojkov drevored 28 Ilirska Bistrica tel.: 05 710 14 98 fax: 05 710 14 99 <http://www.madd.si>

GERICOM Canon Prestigio hp invent Microsoft symantec.

Vse cene so z DDV!

PRAVICE IN OBVEZNOSTI LASTNIKOV GOZDOV PRI GOSPODARJENJU Z GOZDOM

Slovenija je poleg Finske in Švedske tretja najgozdnatejša država v Evropi. Z gozdom je pokritega več kot polovica celotnega slovenskega državnega ozemlja. Večina gozdov, cca. 70% je v zasebni lasti, kar pomeni, da so za gospodarjenje z gozdom odgovorni lastniki gozdov, in sicer v sodelovanju z javno gozdarsko službo v Zavodu za gozdove Slovenije (ZGS).

Pogoji za gospodarjenje z gozdom kot naravnim bogastvom so določeni z Zakonom o gozdovih Slovenije (v nadaljevanju ZOG), s podzakonskimi akti in načrti za gospodarjenje. ZOG določa, da je potrebno z gozdom gospodariti po načelih sonaravnosti,

funkcij je pri gospodarjenju z gozdom obvezno načrtovanje vseh ukrepov v gozdovih, obvezna pa je tudi izvedba vseh potrebnih gojitvenih in varstvenih del. Za uspešno sodelovanje med lastniki gozdov in ZGS daje zakon lastniku možnost, da se vključuje v postopek sprejemanja gozdnogospodarskih in lovskogojitvenih načrtov ter pri pripravi gozdnogojitvenih načrtov. Izbiro drevja za možni posek opravita strokovnjak javne gozdarske službe (revirni gozdar) ter lastnik gozda na osnovi usmeritev gozdnogojitvenega načrta. Revirni gozdar mora potrebe, predloge in zahteve lastnika v največji

V svojem gozdu mora dovoliti dostop in gibanje drugim osebam, čebelarjenje, lov in rekreativno nabiranje plodov, zelnatih rastlin, gob in prosto živečih živali v skladu s predpisi, pod pogojem, da ne delajo škode. Načini nabiranja in največje možne količine nabranega materiala so predpisani s posebnimi pravilniki. Lastnik gozda lahko prepove v svojem gozdu nabiranje plodov tam, kjer drevje goji zaradi plodov. Prepoved odredi na predlog lastnika pristojni organ lokalne skupnosti.

Lastniki in drugi uporabniki gozdov in negozdnih zemljišč v bližini gozda ter gozdnega drevja, ki raste zunaj gozda, morajo izvajati vse ukrepe za preprečevanje in zatiranje prenamnožitve populacij žuželk in rastlinskih bolezni, ki lahko ogrozijo biološko ravnotežje v gozdu. Kurjenje v gozdovih je prepovedano (dovoljeno je le na posebej urejenih kuriščih in za zatiranje podlubnikov). Prepovedano je tudi požigati travišča in ledine na območjih, kjer ogenj lahko ogrozi gozd.

Pri sečnji gozdnih lesnih sortimentov je izvajalec dolžan opraviti gozdni red. To pomeni, da mora obeliniti gozdne lesne sortimente smreke, bora in bresta (v času letne sečnje) ter njihove panje, zložiti veje v kupe in iz jarkov, vodotokov ter z mladja zaradi preprečitve prenamnožitve podlubnikov. Posekano drevo omenjenih drevesnih vrst mora biti v letni sečnji, to je od 1. aprila do 30. septembra, olupljeno v roku enega meseca po poseku. Iz zimske sečnje posekana drevesa pa morajo biti obeljena najkasneje do 15. maja. Roki veljajo za strojno in ročno lupljenje. Prav tako je nujno izvajati sanitarno sečnjo tam, kjer se pojavljajo sušice prej omenjenih dreves. Prevoz z lubadarjem napadenih sortimentov je namreč prepovedan, razen v primeru, ko prevoz na centralno mehanizirano skladišče dovoli Zavod za gozdove Slovenije.

Lastnik oz. uporabnik gozda mora dovoliti tretji osebi začasno spravilo, prevoz in zložitev tujih lesnih sortimentov v svojem gozdu ali na svojem zemljišču v nerastni dobi v primeru, če bil vsak drugi način neprimerno dražji.

V gozdu je paša prepovedana, razen v primeru, ko je predvidena v gozdnogojitvenem načrtu oz. se lahko dovoli na osnovi kriterijev, določenih v predpisu o varstvu gozdov, ki ga izda minister pristojen za gozdarstvo.

V tem sestavku je opisanih le nekaj pravic in obveznosti, s katerimi se lastniki najpogostejše srečujejo pri gospodarjenju s svojim gozdom. Da bi gozd kot obnovljiv naravni vir optimalno in neprekinjeno funkcioniral tudi v bodoče, bo gotovo potreben zdrav in konstruktiven odnos med gozdarsko stroko, lastnikom gozda in javnostjo. Zavedati se moramo, da z ogrožanjem gozdnega ekosistema ogrožamo tudi sami sebe.

Jože Marušič, inž. gozdarstva
Zavod za gozdove Slovenije

trajnosti in mnogonamenskosti tako, da niso ogrožene ekološke (varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, biotopska in klimatska funkcija), socialne (zaščitna funkcija varovanje objektov, rekreacijska, turistična, poučna, raziskovalna, higiensko – zdravstvena funkcija, funkcija varovanja naravne in kulturne dediščine in drugih vrednot okolja, obrambna in estetska funkcija), in proizvodne (lesnoproizvodna funkcija, pridobivanje drugih gozdnih dobrin ter lovskogospodarska funkcija) funkcije gozda. Ker so ekološke (predvsem z vidika preobremenjenosti in onesnaženosti okolja) in socialne funkcije zelo pomembne, država lastnikom gozdov za njihovo vzdrževanje in pospeševanje tudi gmotno pomaga z odškodninami za zmanjševanje donosov lesa ter s financiranjem in sofinanciranjem del oz. vlaganj v gozdove.

V Sloveniji je površina gozdnih parcel zelo razdrobljena. Gozdne posesti zasebnih lastnikov so večinoma deljene na več ločenih parcel. Povprečna gozdna posest je manjša od 3 Ha. V teh primerih gozd lastnikom ne služi kot vir preživetja ampak kot vir sredstev za zadovoljevanje trenutnih potreb (ekonomskih, gradbenih, kurjava). Raziskave so pokazale, da je velikost in razdrobljenost gozdnih posesti eden ključnih dejavnikov glede poznavanja in uresničevanja pravic in obveznosti lastnikov gozdov pri gospodarjenju z gozdom.

Prav zato ni odveč kratka predstavitev nekaterih najpomembnejših pravic in obveznosti, ki so določene z ZOG.

Za sočasno zagotavljanje ekoloških, socialnih in proizvodnih

možni meri upoštevati, skladno z ekosistemskimi in zakonskimi omejitvami.

Za vsa dela v gozdu mora biti predhodno izdana odločba v upravnem postopku s strani ZGS.

Po skupni izbiri drevja za posek izda ZGS odločbo »A« o odobritvi poseka izbranih dreves, kjer so predpisana navodila, ki jih mora izvajalec del pri sečnji upoštevati.

Lahko pa se seka drevje brez predhodno izdane odločbe na površinah, ki so v gozdnogojitvenem načrtu opredeljene kot površine, kjer predhodna označitev dreves za posek ni potrebna. Brez odločbe se lahko opravi tudi nujna varstvena dela v primeru, da se o tem predhodno obvesti revirnega gozdarja. Za izvedbo drugih gojitvenih in varstvenih del se izda odločba »B« o izvedbi potrebnih gojitvenih in varstvenih del za zaščito pred divjadjo, kar je tudi pogoj za izplačilo subvencij.

Lastnik gozda lahko delo v gozdu opravlja sam, lahko pa mu pri tem pomagajo zakoniti dediči, potomci, zakonci in druge osebe v obliki medsosedske pomoči oz. pravne in fizične osebe registrirane za to dejavnost.

V proračunu republike Slovenije so zagotovljena sredstva za izvedbo gojitvenih in varstvenih del ter del za vzdrževanje življenjskega okolja prosto živečih živali v zasebnih gozdovih. Višina subvencije je odvisna od vrste dela, poudarjenosti funkcij gozdov, velikosti posesti ter socialnoekonomskega položaja lastnika gozda.

Poleg pravic določa ZOG tudi obveznosti, ki jih mora lastnik gozda izpolnjevati.

Dvojna diptrija

POTROŠNIŠKI TSUNAMIJI

Prav gotovo ste po TV spremljali, kakšno strašno razdejanje je na obalah indijskega oceana pustilo za sabo popotresno valovanje morja, ki je dobesedno odplaknilo z zemljevida številne obalne kraje z ljudmi vred. Ob tem se mi sama od sebe postavlja primerjava med to katastrofo in nakupovalnim "potresom," ki se vsako zimo sproži na Zahodu in vsako leto dlje seže njegovo valovanje. Razdejanje, ki ga pušča za sabo, je sicer očem nevidno, a za ljudi nič manj uničujoče od morskih valov. Kar je najbolj zaskrbljujoče, pa je, da predvsem v naši deželici pod Triglavom skoraj nikogar ne vznemirja, če pljuska ob njene bregove. Še več, na lastna ušesa sem slišal, mislim, da v enem od TV dnevnikov pred božičnimi prazniki, kako je neka "razsvetljena" antropologinja hitela vneto razlagati gledalcem, da je predpraznično nakupovanje pomemben sodoben ritual, ki združuje milijone ljudi. Tako se je spozabila, da je celo trdila, da je zapravljanje denarja za darila tako rekoč neizbežna nujnost našega časa za zagotavljanje in ohranjanje človekovega družbenega položaja, za katerega je treba pač nekaj žrtvovati! Kot kažejo javne raziskave, nekateri v ta namen celo najamejo kredit, da nakupijo darila, ki po trditvah taiste gospe nimajo več zgolj samo simbolnega značaja (izkazovanja pozornosti), ampak statusnega, čemur mora biti tudi podrejena njegova vsebnost in vrednost, zato pri tem ne gre skrtariti z denarjem. Iz tega lahko potegnem zaključek, da višje ko stoji naš obdarovanec na družbeni lojtri, dražje darilo mu moramo kupiti, če želimo od njega kaj pričakovati! Ob tem gre dobro razmisliti (beri izračunati), kakšne vrste in koliko poznanstev

si z denarjem, ki ga premoremo, pravzaprav lahko privoščimo! Žalosten svet in čas, v katerem si mora človek kupovati prijaznost in naklonjenost pri soljudeh, ker to pomeni, da so tudi prijateljstvo in podobne še doslej nedotaknjene svetinje postale tržno blago. Brrr! Človeka kar zmrazi ob ugotovitvi, kako blizu prepada smo, v katerem so končale civilizacije pred nami, mi pa se lepo mirno igramo nad njim! Čudi me, kako se Slovenci pri svojih velikih bratih vedno zgledujemo le po njihovih razvadah in ne po tistem, kar bi bilo vredno posnemanja: recimo spoštovanje posameznika in njegovih pravic ter svoboščin. Še do nedavnega je veljal pri nas materializem za "napreden" življenjski nazor in to samo zato, ker je zanikal duhovno razsežnost človeške narave. Je pa prejšnji sistem, v katerem je bil materialistični nazor državna vera, skrbno pazil, da nismo nikoli imeli denarja več kot samo za preživetje, enako potrošniških artiklov (najbrž v skrbi za naš dušni blagor) in nas na ta način obvaroval pred skušnjavami zapravljanja... Tudi v sedanjem večina prebivalstva nima denarja na pretek, a smo ne glede na različne plačilne sposobnosti vsi zapadli v nebrzdano potrošništvo, ki prehaja že v zasvojenost. Naši predniki bi temu rekli pijanost od kruha, od katere se je težje strezniti kot od vina... In kar je najhuje, trdimo, da tovrstna zasvojenost sploh ni škodljiva, ampak nujna. Čisto lahko bi se ji izognili, če bi uporabili učinkovito domače zdravilo, ki so mu naši predniki rekli zdrava pamet in postavili stvari na svoje mesto. Te nam očitno primanjkuje (zdrave pameti namreč), sicer se ne bi tako brezglavo obnašali, posebno pred zimskimi prazniki, ko hitimo ko matasti nakupovati stvari, ki jih dostikrat ne potrebujemo niti mi, niti tisti, katerim jih nameravamo podariti. S takšno naivno dobrohotnostjo prav gotovo ne bomo nič doprinesli k ohranitvi delovnih mest v domačih podjetjih, če bomo kupovali v glavne samo cenene uvožene izdelke (ti so povzročili že dvomljive uporabne in estetske vrednosti), s katerimi so posebno pred prazniki obložene police naših trgovin. Naloga trgovcev je, da ponujajo, naša pa, da izbiramo. Pri tem bi nam prišlo prav malo domoljubne zavesti, ki bi nas, če se že ne moremo upreti skušnjavi nakupovanja, usmerila pogled vsaj na domače izdelke, ki verjamem, da nič ne zaostajajo za tujimi, razen morda v naši zavesti...

Joško Stegu

POJASNILO

Obveščam bralce feljtona Vojna za Slovenijo na Bistriškem, da ne nameravam do nadaljnjega objavljati svojih prispevkov, in se jim istočasno opravičujem. Razlog za tako odločitev je v nerazumevanju nekaterih bivših in sedanjih oblastnikov, ki menijo, da so to neumnosti. Ker se nekateri tukaj ne najdejo, me skušajo tudi na uradnih sestankih diskreditirati.

S tem feljtonom sem želel predvsem preprečiti, da bi šli v pozabo dogodki in ljudje, zaslužni za osamosvojitve Slovenije. Pa lep pozdrav.

Danilo Pugelj

DEDEK MRAZ OBDARIL DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE

Praznični dnevi so sicer že za nami in pri nekaterih so morda že pozabljeni, vendar ne moremo pustiti v pozabo darila, ki ga je od dedka Mraza (beri Banke Koper) prejelo bistrsko Društvo prijateljev mladine (DPM) nekaj dni pred novim letom. Na čeku, ki ga je predsednica društva Darinka Dekleva izročila predstavnica Banke Koper, je pisalo 500.000 SIT. Nedvomno ga bodo znali koristno porabiti. Po besedah predsednice društva bodo večino podarjenega denarja namenili urejanju otroških igrišč, kar so že v minulem letu pridno počeli.

Darilo je DPM prejelo na prireditvi Sanke dedka Mraza, ki so jo sami pripravili za najmlajše v občini. Preden je otroke obiskal dedek Mraz, pa so lahko ob pomoči sodelavk DPM in staršev ustvarjali okraske, s katerimi so okrasili novoletno jelko v dvorani Doma na Vidmu. Verjetno pa so kakšnega odnesli tudi domov.

Zvezda prireditve je bila poleg najbolj priljubljenega dedka nedvomno klovnesa **Eva Škofic Maurer**, ki je z glasbeno plesno točko navdušila malčke. Zabavala pa je tudi starejše spremljevalce. Otroci so se živeli v njeno igro, se šli vojno paradižnikov in se ji ob koncu pridružili na odru. Dedek Mraz pa jih je obdaril z bomboni.

Predsednica Društva prijateljev mladine Darinka Dekleva je ček položila pod novoletno jelko. Dedek Mraz jih je letos prav posebej obdaril.

Otroci so radi sodelovali s klovneso **Evo Škofic Maurer**. Pred vami je posebna točka, ki jo je pomagala izvesti deklica iz občinstva.

P. S. Upamo, da organizatorjem prireditve Sanke dedka Mraza še veliko časa ne bo zmanjkalo energije in bodo še naprej razveseljevali vse mlade in mlade po sre. In kakšne take pomoči, kot so jo lani prejeli, se nedvomno ne bodo branili.

mr

DRUŠTVO PRIJATELJEV MLADINE ILIRSKA BISTRICA...

je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje fizičnih oseb, ki delujejo v dobro otrok, mladostnikov, staršev in družin.

Je nevladna, samostojna, humanitarna, prostovoljna in nepridobitna društvena organizacija, ki si prizadeva, da bo delovalo v javno dobro. V obstoječem sestavu delujemo od leta 1998.

Vodi ga predsednica **Darinka Dekleva**, a brez zveste delovne ročice **Nade Čeligij** in ustvarjalne **Laure Novak** bi društvo ne bi bilo to, kar je.

Naše delovanje/projekti

Smo organizatorji občinskih in regijskih **otroških parlamentov** - vsako leto na drugo temo, problematiko, ki jo izberejo otroci. Letošnja tema je aktualna saj bomo z otroci premlevali, kaj nam prinaša in odnaša Evropa. Na svoj način se bomo posvetili demokraciji, globalizaciji in človekovim pravicam. Občinski otroški parlament bo predvidoma 9. februarja 2005 v prostorih gimnazije Ilirska Bistrica ob 13.00 - VABLJENI

Izvajamo **humanitarno dejavnost**, imamo Sklad za socialno in finančno ogrožene otroke v občini - v Tednu RK organiziramo akcijo Tolar za sošolca. Naša občina ima izrazito visoko stopnjo brezposelnosti. Podatki kažejo, da je kar 1/3 osnovnošolskih otrok prikrajšanih za standard, ki velja za Slovenijo. Zadnja leta ima občina več posluha (beri: nameni nekaj več sredstev) za obšolske dejavnosti, tako da so dostopne vsem otrokom in Sklad ni več toliko aktiven. Letos smo se angažirali za akcijo v JZ Azijo.

Organiziramo in izvajamo **aktivnosti ob Tednu otroka** - vesela prireditve z ustvarjalnicami, igrkami in glasbo. Glede na razpoložljiva sredstva povabimo kakšnega veselega gosta (lutkarja, muzikanta), tako skupaj s starši preživimo živahen in ustvarjalen popoldan.

Organiziramo in izvajamo **novoletne prireditve za otroke** (delavnice in ustvarjalnice, obiski Dedka Mraza po vrtcih, osnovnih šolah in drugih zavodih v občini, lutkovne predstave za najmlajše). Vsako leto znova ovržemo dvom, ali je dedek Mraz še aktualen. Otroci ga čakajo!

Obeležimo **pustni čas** z Boljšim

sejmom pustnih oblačil, delavnicami in otroškim pustnim plesom.

Včasih v marcu organiziramo prireditev ženam in materam - v Domu na Vidmu za vse none, mame, žene.

Od leta 2000 smo pobudniki in svetovalci za obnovo in izgradnjo otroških igrišč ob vrtcih in šolah v občini. Dali smo pobudo za novo igralo pri VVO Ilirska Bistrica, uredili igrišče pri šoli na Pregarjah, namenili nekaj sredstev za obnovo igrišč v Kuteževem in Podgradu. Veseli smo, da se uresničujejo sanje o lepšem igrišču v parku "med mostički". Načrtujemo še dve lepi igrišči ob obeh bistrskih šolah.

Naše storitve so za uporabnike (starše in otroke) brezplačne, saj se zavedamo, da brezposelnost najbolj prizadeva mlade družine in je tovrstnih programov, ki jih izvajamo, premalo.

Prizadevamo si najti somišljenike, da bi nam bilo lažje in bi bili močnejši.

Izgleda, da nas je Banka Koper razumela.

Pozdrav!

Darinka Dekleva

LE KAM TAKO HITIMO?

V decembru sem vam podarila tri zlate ključe. Ostalo jih je še 24 in ne vem, kaj naj storim z njimi. Ker to niso navadni ključi za odpiranje navadnih vrat, ampak so to ključi, ki odpirajo vrata v duhovni svet. Ko so malo deklico vprašali, kaj si najbolj želi, jim je odgovorila, »da bi bili ljudje boljši«.

Kdor si resnično želi, ah ne le želi, ampak hoče postati boljši človek in svetu pomagati, naj si prisvoji še ostale ključe. Pa ne samo te, mogoče potrebuje še kakšne druge, ki se bodo njemu še bolj prilegali. Kdor išče, ta najde.

Da pa lahko ustvarjamo srečnejši in boljši svet, je nujen miselni preskok, zlati ključi so orodja, ki spreminjajo našo zaznavo. Nihče nas ne more prisiliti v karkoli, če smo pripravljeni trpeti posledice. Vse je odvisno od naše notranje naravnosti.

Priča smo svetovni katastrofi z neprecenljivo škodo in človeškimi žrtvami z nepredvidljivimi posledicami. Potres je pretresel in odprl človeška srca, ki hitijo in pomagajo po svojih najboljših močeh in teh ni malo. Ni lahko a upajo, da bodo zmogli.

Prizadeti so vsi, revni domačini in bogati turisti. Preživeli turisti pa so veliko na boljšem kot preživeli domačini. Doma jih čakajo svojci in vsa oskrba, ki je na voljo v bogati družbi. Domačini pa bodo preživeli le ob mednarodni pomoči. Hitri

in učinkoviti. Saj smo hitra in učinkovita družba, mar ne? Pri dajanju pomoči bo tudi zelo veliko lumparij, ker je človekov značaj zelo pokvarljiva roba. Z zaupanjem in upanjem v dobro lahko presežemo to miselno oviro in damo in pomagamo po svojih najboljših močeh.

Presenetljivo je dejstvo, da nas krize in naravne nesreče povezujejo in v človeku in človeštvu prebudijo sočutje in gon po preživetju. V veselju je vsega dovolj in še več za vse človeštvo. Glad in revščino lahko odpravimo takoj. Vlade imajo v svojih rokah sukno in škarje. Samo odločiti se morajo. Pa se ne. In za kaj se ne? Pohlep, tekmovalnost in dobiček so glavno vodilo sodobne družbe, tudi slovenske, saj s slovenskimi delavkami delajo kot vrag z grešno dušo.

Tako po tihem se govori o dobrih starih časih, ko smo imeli skoraj vsi delo in kar spodoben zaslužek za nakup življenjskih potrebščin. Kdor pa je bil varčen, si je lahko privoščil tudi priboljške. Ne vem, ali bi se jokala ali bi se smejala sebi in svetu, ki hiti in drvi nekam, kjer naj bi bil svet lepši in boljši, kot je ta, ki ga pravkar živimo.

Naj bo dovolj, še marsikaj boste izvedeli iz poročil in dnevnih časopisov, za spremembo smeri pa se moramo ustaviti in se vprašati, ali je ta pot tista, po kateri nam je namenjeno hoditi, in ali je v skladu z našim namenom.

Prepušči se toku življenja, ki je vse, kar imaš. Nikjer se ne zaustavlja, ne oprijemaj se ničesar. Bodi priča lepoti življenja, svojega in mojega - ti si jaz in jaz sem ti.

Neta Vergan

ŽE KARNEVAL?!... PA ŠE RES JE....

Nismo si še oddahnili od novoletnih praznikov, ko smo v naši likovni delavnici najmlajših na OŠ Dragotina Ketteja, že morali zavihati rokave.

Ob pomoči bratcev, sestic predvsem pa staršev so pod spretnimi rokami zelo hitro nastali naši pustni kostumi, kaktusi, in dan, ki smo ga nestrpno čakali, je končno napočil - **Opatija, 23. januar, otroški pustni karneval.**

Toplo sonce je vabilo na smučišča in sprehode, nas pa pospremiло proti morju. Opatija, ki nas je sprejela, je delovala kot pravljичno mesto, kjer govorijo in se gibljejo fontane, barvice nagajajo, kaktusi sploh ne zbadajo....

Dve debeli uri se je okrog 2700 otrok, 35 pustnih skupin, sprehajalo po opatijski glavni ulici. Šele 30. po vrsti smo z bodicami naših kaktusov izžvali radovednost malih otrok, ki so se nam v strahu približevali in nas tako zabavali. Gledalci niso skrivali navdušenja nad našimi bodečimi kostumi in so nam spodbudno ploskali. Za zaključek smo se ob okusnem čaju posladkali s krofom in se utrujeni, vendar veseli, odpeljali proti domu. Za naše družine je minil še en prijeten dan, ob vrnitvi pa nas je na naše presenečenje dočkal še sneg... pa tako smo se trudili, da bi pregnali zimo...

PAZI KAKTUSssssssss.....!!!!

Da so naši kostumi lahko nastali, se moramo zahvaliti dobrim ljudem iz Plame-Pur d. d. Podgrad, prevoz pa so nam omogočili Društvo prijateljev Ilirska Bistrica, Turistično društvo Ilirska Bistrica in Kraške lekarne Ilirska Bistrica.

Mentorica **Laura Novak**

OH, ČE BI BIL VSAK MESEC DECEMBER!

Vsako leto nestrpno pričakujemo mesec december, saj vemo, da je tedaj veselo povsod, najbolj pa v šoli. Učenci in učitelji se pogovarjamo, kako bomo okrasili šolo, o prireditvah, o prihodu dedka Mraza in o drugih dejavnostih. V jutranjem in opoldanskem varstvu smo izdelovali okraske, ki so letos drugačni kot lani, bolj izvirni in estetski.

Prireditve so se začele že po 15. decembru, in sicer najprej nas je obiskal čarovnik, ki nas je z raznovrstnimi točkami izredno zabaval. Učenci nižjih razredov so si ogledali glasbeno matinejo v domu na Vidmu. Nad njo so bili navdušeni. Vrhunec praznovanja pa je bil novoletni ples, ki ga je organizirala šolska skupnost, in še pred tem obisk dedka Mraza. Na plesu smo izbirali mistra in mis simpatičnosti. Mislimo, da sta naslova prišla v prave roke. Zabavali so se tudi učitelji in še posebno povabljeni gosti.

Pestro in delovno pa je bilo tudi v VVE. V delavnicah so starši in otroci izdelovali okraske, voščilnice in praznična darila. Dedku Mrazu so zapeli Uspavanko, toda z njo ga niso uspavali, saj jih je po nastopu pristrčno trepljal po ramenih. Posebno so se naši najmlajši izkazali pri čarovniku, saj so bili pravi mali čarodeji, ko so sodelovali z njim. Izkazal se je tudi 1. razred devetletke, tehnični dan so posvetili izdelkom s praznično vsebino. Vse prireditve in dejavnosti so bile namenjene tudi otrokom, ki ne obiskujejo VVE, in njihovim staršem.

Še en zanimiv dan je bil v decembru na naši šoli, in sicer naravoslovni dan oziroma večer. Opazovali smo nebo, predvsem Luno, pod strokovnim vodstvom g. Stanka Škrlja, ki se ukvarja z astronomijo. Marsikdo je v zvezdah iskal odgovor, kakšno bo leto 2005.

Literarni klub OŠ PODGORA

DEDEK MRAZ V KNEŽAKU

Tudi na osnovni šoli v Knežaku je bilo v četrtek, 23. decembra 2004, praznično in slovesno. Vse otroke, njihove starše in stare starše ter druge krajanje je na popoldanski prireditvi obiskal dedek Mraz.

V enourni proslavi so člani dramskega krožka zaigrali igrice »Zima brez snega«, otroški in mladinski pevski zbor sta popestrila dogajanje s prepevanjem prazničnih pesmi. Zaplesali sta plesni skupini Rožice in Upss. Otroci iz vrtca so vsem prisotnim voščili vesele praznike z otroško recitacijo. Dedek Mraz, ki so ga vsi otroci nestrpno pričakovali, pa je otrokom od 1. leta starosti do vključno 3. razreda devetletke Krajevne skupnosti Knežak in Šembije razdelil lepa darila, za katera so prispevali delež starši in sponzorji.

Vsem udeležencem, ki so napolnili okraшено šolsko telovadnico, je kulturna prireditev gotovo popestrila praznične dni.

Zahvaljujemo se vsem sponzorjem, ki so omogočili obdaritev:

Fotografija: Tjaša Repnik

KS Knežak, KS Šembije,
Zavarovalnica Triglav d.d., Območna
enota Postojna, Banka Koper d. d.

Poslovna enota ilirska Bistrica, Občina
Ilirska Bistrica – Urad župana.
Jožica Šajn in Milanka Hrovatin

INTRVJU Z GOSPODOM JOEM VALENČIČEM

V torek, 23.11.2004, nas je na šoli obiskal gospod Joe Valenčič. Gospod Joe je iz Amerike, vendar sta njegova starša iz Slovenije. Na šolo je prišel zato, da nam predstavi življenje izseljencev v Ameriki. Mi novinarji smo se odločili, da ga se malo pogovorimo z njim.

Kolikokrat ste že bili pri nas v Sloveniji?

V Sloveniji sem že enajstič. Že kot otrok sem bil večkrat v Sloveniji, natančneje v Jelšanah.

Slovenije si nisem še ogledal cele, vendar pa upam, da si jo nekoč bom.

Koliko časa se potuje iz Amerike do Slovenije?

Iz Amerike se potuje približno devet ur. Med potjo se tudi večkrat ustavimo in zamenjamo letala. Pot do Slovenije mi je zelo všeč.

Kako ste živeli kot otrok slovenskih staršev v Ameriki?

Zelo lepo, saj v mestu, kjer živim, živi še veliko slovenskih izseljencev.

Tam imamo tudi kar devet

društvenih domov, v katerih se zbirajo Slovenci.

Obstaja tudi več drugih ustanov, take so na primer slovenske župnije.

Kdo vas je naučil slovenskega jezika?

Večinoma me je naučila mama, nekaj pa sem se naučil tudi sam.

Slovenskega jezika sem se moral naučiti, zato ker smo večkrat prišli v Jelšane

in se s prijatelji nisem mogel pogovarjati angleško.

Ali ste včlanjeni v kakšno slovensko društvo?

Da. Imamo več slovenskih društev. Sem tudi predsednik enega izmed njih.

Moja sestra pa vodi slovenski pevski zbor, v katerem pojejo večinoma

slovenske pesmi. Snemamo tudi CD-je s starimi slovenskimi pesmi.

Ali imate kakšnega otroka? Ali tudi on govori slovenski jezik?

Ne. Nimam otrok, če pa bi jih imel, bi jih naučil slovenski jezik.

Moja sestra ima otroke, vendar oni ne govorijo slovensko.

Jaz in moja sestra sva že četrta generacija, ki živi v Ameriki in govori slovensko.

Ali bi živeli v Sloveniji? Zakaj?

Ne vem, če bi živel v Sloveniji, vendar pa mi je zelo všeč.

Hvala!

Martina Štemberger
in Klemen Šlosar,
7/9-letke OŠ Jelšane

PUSTNE DELAVNICE

Z Društvom prijateljev mladine Ilirska Bistrica smo želeli ob ustvarjalnih delavnicah in boljšim sejmom prehiteti pusta. Starši naj bi na ta, ponekod zelo uveljavljen način kupovanja rabljene opreme, prihranili kakšen tolar, otrokom pa pripravili veliko veselje. Tega je bilo na delavnicah sicer dovolj. S pomočjo sponzorja Plama pur, ki nam je odstopil material za izdelovanje mask smo "sešili" nekaj lepih kostumov. Za boljšjaka pa - več sreče prihodnič.

Vesna Bizjak

Pet minut s finančnim svetovalcem

SLOVENIJA, OD KOD LEPOTE TVOJE?

Vsak dan bolj smo ljudje zaskrbljeni, kako bo z našimi pokojninami. S tega razloga sem se odločil, da vam na kar se da preprost način ponazorim, kako naša mala deželica skrbi za slove državljane. Rad bi vam namreč predstavil, kako bi bilo, če nam ne bi bilo treba plačevati prispevkov za pokojninsko zavarovanje (seveda se to ne bo nikoli zgodilo).

Vzemimo hipotetični primer mladega in nadobudnega državljan Srečka, ki mora delati še 35 let in ima 120.000 sit neto plače (neto = to kar dobimo nakazano na banko) oz. cca. 185.000 bruto (bruto = številke, ki se vam na plačilni listi zdijo dosti bolj privlačne). Le-ta mora 24,35% bruto plače nameniti za pokojninsko zavarovanje, kar v našem primeru znesse približno 45.000 sit. To našemu Srečku zagotavlja po 35 letih, ko bo odšel v zaslužni pokoj cca. 90.000 sit (75% neto plače; po trenutni zakonodaji) pokojnine.

Sedaj pa si pogledajmo, kaj bi nastalo, če bi naš finančno izobraženi Srečko znesek, ki ga nameni državi za svojo pokojnino (45.000 sit), lahko varčeval sam. Srečko se odloči, da bo mesečno 35 let varčeval v enem od vzajemnih skladov. Ker ne želi preveč tvegati, si izbere sklad, ki v povprečju dela 10% donos. Srečko s pomočjo obrestno obrestnega računa izračuna, da bo čez 35 let na njegovem računu reci piši 170.848.350 sit. Srečko pade v slabo voljo in se naslednje jutro spet odpravi na delo, da bo lahko v pokoju užival svojih 90.000 sit pokojnine.

Vsi izračuni so splošni in ne upoštevajo inflacije, sprememb zakonodaje v naslednjih 35 letih (seveda bodo te tako ali tako le na slabše), stroškov, valutnih razmerij... a upam, da ste dobili vsaj približno sliko smisla in upravičenosti varčevanja za stara leta.

Se še sprašujete, zakaj so nekateri bojda plačani na roko?

Dragi Srečkoti, hvala, ker ste prebrali moj članek.

Če imate vprašanja, predloge, pomisleke, kritike, ali si želite finančnega svetovanja na domu, mi pišite na sepecluka@yahoo.com ali pokličite na 041-546-214, vaš klic (je brezplačen J) se obračuna po ceniku operaterja.

KNJIŽNI KLUB:

Robert Kiyosaki: Upokojite se mladi in bogati

Luka Šepce
Saga s.p.

Vaš kot

GOSPODU IGORJU ŠTEMBERGERJU

Gospodu bivšemu poslancu in občinskemu svetniku Igorju Štembergerju bi glede na njegovo javno pismo, objavljeno v Snežniku 24. decembra 2004, radi pojasnili par stvari, za katere je iz njegovega pisanja razvidno, da mu niso preveč jasne. Da smo nad tem nemalo in celo neprijetno presenečeni, pa menimo, da nam ni treba posebej poudarjati.

Gospod Štemberger, 8. decembra 2004 je Svet zavoda na OŠ Jelšane organiziral **sestaneke**, na katerega smo povabili predstavnike krajevnih skupnosti, sveta staršev in vse občinske svetnike, ki bi hoteli karkoli povedati ali, še raje, kakorkoli sodelovati pri reševanju naše prostorske stiske. Vabilo ste torej dobili tudi vi. Zakaj se nanj niste odzvali, niti ni pomembno. Očitno za vas tema ni bila dovolj privlačna, ali pa je predvolilni čas še tako daleč, da se vam ni zdelo vredno prevoziti teh nekaj kilometrov. Bolj nas preseneča dejstvo, da ste prizadevanja šole, učiteljev, krajevnih skupnosti in staršev **žaljevo** poimenovali **javni shod**. Ni nam namreč jasno, zakaj se do stvari, ki jih v principu zagovarjate in se zanje (pred volitvami?) tudi zavzemate, tako žaljevo opredeljujete.

Da je naše druženje res bilo sestanek, na katerem smo se odločali o pomembni stvari, vam zagotavljamo. Zagotavljamo pa vam tudi, da je bilo za ljudi teh krajev pomembno, kdo se je sestanka udeležil in kdo je za nas pripravljen kaj storiti. Prav bi bilo, če bi se ga udeležili tudi vi!

Mogoče pa se volivce, za katere vas tako skrbi, lažje pridobiva na shodu?! Žal bo za to potrebno čakati poletja.

Nika Štok,

predsednica Sveta zavoda OŠ Jelšane

P. S.

Da bi se izognili nadaljnjim nesporazumom Vam, g. Štemberger, prilagamo slovarček:

sestaneke - srečanje določene skupine ljudi, navadno večje, na katerem se o čem **razpravlja, dogovarja in sklepa** (SSKJ, str. 1211);

shod - 1. (raba peša) javna prireditel, na kateri se ljudje zberejo, sestanejo z določenim namenom; 2. (narodno) žegnanje, proščenje (SSKJ, str. 1215).

Za vse, ki bi nam radi pisali:
e-naslov
sneznik@kabelnet.net

7. RAZPIS ZA MOJSTRSKE IZPITE

Z uveljavitvijo Obrtnega zakona leta 1994 in Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju leta 1996 so bili ponovno vzpostavljeni mojstrski izpiti, s katerimi se pridobi mojstrski naziv, ki je pogoj za opravljanje obrtnih dejavnosti. Lahko se opravljajo za 48 mojstrskih nazivov iz liste A obrtnih dejavnosti, ki jih določa Obrtni zakon in se praviloma vežejo na predhodno poklic. Nimajo le namena izpolnjevanja kvalifikacijskih pogojev, ampak zadoščajo tudi kadrovskim pogojem za izobraževanje vajencev.

Obrtna zbornica Slovenije mora v skladu z določbami Pravilnika o mojstrskih izpitih najmanj enkrat letno objaviti razpis za opravljanje mojstrskega izpita. Pristojni mojstrski izpitni odbor pa mora v tridesetih dneh po izteku razpisnega roka obvestiti kandidate o izpolnjevanju pogojev za pristop k opravljanju mojstrskega izpita. Pogoje za opravljanje določa Obrtni zakon. Opozoriti velja, da so pogoji delovne prakse glede na stopnjo

končane šole različni. Kdor si je pridobil srednjo strokovno ali srednjo poklicno izobrazbo, mora imeti vsaj tri leta delovnih izkušenj na področju, na katerem želi opravljati mojstrski izpit. Kdor ima najmanj višjo strokovno izobrazbo, mora imeti najmanj eno leto delovnih izkušenj. Med pogoji ni z zakonom posebej določeno, katera izobrazba je ustrezna za stroko, za katero želi oseba opravljati mojstrski izpit. O tem odločajo pristojni izpitni odbori. Izpitni odbori odločajo tudi o zahtevkih za uveljavljanje priznanja posameznega dela mojstrskega izpita. V kolikor izpitni odbor ugotovi, da kandidat ne izpolnjuje pogojev, mora podati konkretno obrazložitev, ki mora biti podana konkretno za posameznega kandidata. Pravilnik o mojstrskih izpitih in izpitni katalog za posamezne nazive točno opredeljuje znanja, ki jih mora kandidat obvladati, kot tudi sam potek izpitov.

Izpiti so sestavljeni iz štirih delov: praktičnega dela (prvi del), strokovno-teoretičnega (drugi del), poslovodno-

ekonomskega (tretji del) in pedagoško-andrargoškega (četrti del).

Izpit se lahko začne z opravljanjem kateregakoli dela mojstrskega izpita, v poljubnem vrstnem redu in v različnih izpitnih rokih. Priporoča se, da kandidati pred pristopom k prvemu praktičnemu delu, opravijo vse obveznosti iz strokovno-teoretičnega dela mojstrskega izpita. Izpitne roke določijo izpitni odbori v sodelovanju s strokovnimi šolami in službo za izobraževanje.

Letošnji, sedmi razpis za mojstrske nazive je bil objavljen v januarski reviji Obrtnik in je začel teči od 17. januarja 2005 dalje. Traja do konca koledarskega leta, to je do 31. decembra 2005.

Obrazci so na voljo na Območni obrtni zbornici v Ilirski Bistrici. Kandidati morajo ob prijavi plačati prijavnino v višini 91.374,00 SIT. Dokončni obračun stroškov prejmejo skupaj z obvestilom o izpolnjevanju razpisnih pogojev.

Alenka Penko

V PLAMA-PUR

PODELILI NAGRADE ZA MINULO LETO

Na novoletnem srečanju zaposlenih v podjetju Plama-pur, ki je bilo v petek 17. decembra 2004 na Finidi, je direktor družbe Radoš Gregorčič podelil nagrade in priznanja za leto 2004.

»Nagrado kakovosti Plame-pur za izjemne dosežke trajnejšega pomena na področju kakovosti poslovanja družbe« je prejel Stojan Renko. V preteklih dveh letih je krepko pripomogel k temu, da je tehnologija v novih čistilnih gobicah resnično zaživela ter začela dajati sadove. Stojan Renko je prejel sliko domačega slikarja Jožeta Šajna in denarno nagrado.

Priznanje Plame-pur za izjemne dosežke v letu 2004 pri uresničevanju letnih poslovnih in razvojnih ciljev v družbi sta prejeli dve skupini in sicer:

- delovna skupina za realizacijo izdelave kratkih blokov v sestavi: Pavel Križman, Željko Valenčič, Marko Miklavac, Andrej Volk, Aleksander Volk.

- Delovna skupina za razvoj, uvedbo in lepljenje ležišč v sestavi: Branko Boštjančič, Slobodan Jurišič, Miloš Erakovič, Sergej Turkovič, Vivijana Tušar, Alojz Križman, Miro Babuder, Jadran Grlj, Igor Mikuletič, Simon Peruzin, Miha Srebot, Jasmin Simčič, Marjan Sankovič. Skupini sta prejeli

denarno nagrado za skupno kosilo ali večerjo.

Nagrado za realizacijo izboljšav v letu 2004 je prejel Slavko Perkan za izboljšavo »Linija za čiščenje ležišč«. Inovator Slavko Perkan je podal idejo, razvil idejo, pripravil načrte ter osebno izdelal linijo za čiščenje ležišč. Prejel je denarno nagrado.

Nagrado za prenos znanja za leto 2004 je prejela Vesna Mikuletič. V letu 2004 je vodila in aktivno sodelovala v nekaj pomembnih projektih kot so: uvajanje računalniške aplikacije »SPRO« v proizvodnji, pri oblikovanju plana »MPS«, pri ugotavljanju donosnosti izdelkov in kupcev itd. Pri svojem delu je poleg svojega strokovnega prispevka delila in

prenašala svoje znanje na sodelavce. Prejela je denarno nagrado.

Vladimir Vinšek

OPTIKA

Gregor Prime

Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71-00-510

*URE LAURENS
*PASOVI ZA URE KUKI
*BISERNI NAKIT
OKULISTIČNI
PREGLEDI

Nova
poslovalnica
v PIVKI
v trgovskem
centru
tel.: 05/75 71 530

Podjetništvo - izziv 21. stoletja

LOKALNI PODJETNIŠKI CENTER

Slovensko podjetništvo je danes najpomembnejši del gospodarstva, sploh če imamo v mislih tisti del slovenskega podjetništva, ki mu pravimo malo gospodarstvo oziroma mala in srednja podjetja. Kar 99,7 % vseh gospodarskih subjektov je iz kategorije malih in srednjih podjetij - samo 0,3 % je velikih podjetij. Torej lahko govorimo o deželi malega gospodarstva, podobno kot so tudi druge dežele v Evropi - zato tudi velja posebna pozornost malim in srednjim podjetjem.

Položaj podjetništva je danes verjetno boljši kot pred leti, vendarle pa je treba povedati, da po kazalcih sodeč zaostajamo. Slovenija je po indeksu podjetniške aktivnosti v zadnji tretjini raziskanih držav. Količnik umrljivosti novih mladih podjetij je pri nas najvišji v Evropi; da po treh letih ostane eno podjetje, moramo ustanoviti kar 2,7 podjetja. Pada konkurenčnost gospodarstva, dodana vrednost pri malih podjetjih zaostaja za podobnimi malimi podjetji v Evropi za dvakrat, pri velikih za štirikrat.

Vsaka podjetniška ideja se začne z idejo, ki je v bistvu ustvarjalni proces, s katerim se rešujejo problemi. Navadno podjetniške ideje izhajajo iz samih podjetnikov, ki do nje pridejo bodisi po naključju, pri opazovanju vsakodnevnih dogodkov ali problemov, nekaj pa se jih pojavi tudi pri hobijih. Glavni vir ustvarjanja podjetniških idej je prav gotovo delovno okolje podjetnika, neznanemrljiv vir pa je tudi iskanje nove zaposlitve. Seveda pa vsaka podjetniška ideja še ne pomeni poslovnega uspeha in le redke ideje in zamisli se tudi uresničijo, še manj pa je tistih, ki prinesejo znatne dobičke.

V naši občini deluje v sklopu Razvojnega centra lokalni podjetniški

center (LPC). Strokovna pomoč lokalnega pospeševalnega centra posameznim podjetjem, podjetnikom in skupinam sestoji iz svetovanja (specialističnega in generalističnega). V veliki večini podjetniki in podjetja potrebujejo svetovalne storitve samo takrat, ko jih v to privedejo njihova hotenja po razvoju in s tem povezanim vlaganjem bančnih sredstev ali sredstev iz javnih razpisov; nekaj svetovanja potrebujejo brezposelni za svoj poslovni načrt ob samozaposlitvi, manj ali skoraj nič pa je takšnih, ki bi se zavedali, da potrebujejo usmerjanje pri podjetniških poslovnih zamislih, načrtovanju rasti ali reševanju poslovnih problemov.

Glavna vloga centra za pospeševanje podjetništva je, da poveže javni in podjetniški interes z razvojnimi cilji lokalnega okolja, da se vzpodbudi razvoj podjetništva in malega gospodarstva, da izvaja naloge iz razvojnega programa lokalnega območja ter da izboljša kvaliteto storitev podpornega okolja za podjetnike.

Cilji, ki jih želimo doseči so zagotavljanje informiranosti, pomoč pri ustvarjanju infrastrukturnih pogojev za razvoj podjetništva in pospeševanja zaposlovanja po posameznih razvojnih področjih (poslovno-obrtne cone, turistični centri) ter izvajanje skupnih promocijskih aktivnosti. Aktivnosti so prednostno usmerjene v krepitev LPC-ja in njegovega sodelovanja z ostalimi lokalnimi podjetniškimi centri in regionalnimi podjetniškimi centri. Predvidene aktivnosti se nanašajo na:

- podpora, namenjeno identificiranju lokalnih podjetniških priložnosti in osveščanju o dobrih praksah,
- podpora podjetniškim aktivnostim za ustanavljanje podjetij,
- informiranje in usposabljanje podjetnikov in svetovalcev,
- projektno svetovanje podjetnikom in zagotavljanje pomoči za implementacijo projektov in programov ter
- promocijo podjetniške kulture na lokalni ravni.

mag. Milena Urh

EIC-nov-1	Nemško podjetje s področja proizvodnje stekla išče distributerje.
EIC-nov-2	Mehiško podjetje specializirano na področju agroživlilstva (tekila, pekoče omake, sladkarije) išče distributerje in kupce za mehiške proizvode.
EIC-nov-3	Angleški proizvajalec strojev za avtomobilsko, letalsko in medicinsko industrijo išče distributerje.
EIC-nov-4	Francoski prodajalec na debelo išče partnerje na področju zaščitnih oblačil za industrijsko uporabo.
EIC-nov-5	Belgijski proizvajalec specializiran na področju obdelave vijakov išče agente za zastopništva.
EIC-nov-6	Makedonski proizvajalec CNC strojev za predelavo granita, lesa, plastike, stekla in marmorja išče distributerje.
EIC-nov-7	Irsko podjetje išče izvoznike in distributerje iz EU za kuhinjske dele.
EIC-nov-8	Španski proizvajalec zidnih lesnih ornamentov išče distributerje, agente ali prodajalce na debelo.
EIC-nov-9	Italijansko podjetje, specializirano na področju predelave in marketinga vijakov, matic vijakov, kemičnih proizvodov, zaščitne delovne opreme, išče distributerje ali agente.
EIC-nov-10	Škotsko podjetje išče distributerje na področju učenja na daljavo, virtualne pisarne.
EIC-nov-11	Makedonsko podjetje ponuja jajca, njoke, hrano za živali na kmetijah.
EIC-nov-12	Srbsko podjetje nudi gobe (sveže, zmrznjene, posušene), svežo in praženo kavo, rižo iz Egipta in zmrznjene ribe.
EIC-nov-13	Srbsko podjetje ponuja opremo in stroje za tekstilno, agroživilsko in kemično industrijo.
EIC-nov-14	Italijansko podjetje išče podjetja, ki proizvajajo polizdelke za lesno industrijo.
EIC-nov-15	Indijsko podjetje išče zastopnika/uvoznika za bižuterijo in modne dodatke.

MINISTER OBLJUBLJA

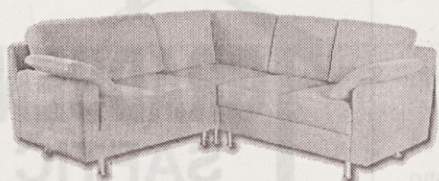
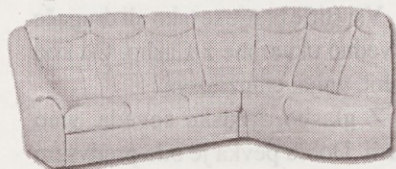
Konec januarja so se na seji zbrali člani upravnega odbora Obrtne zbornice Slovenije (OZS), seje pa se je udeležil tudi minister za gospodarstvo Andrej Vizjak. Obrtniki so mu predstavili predvsem težave na področju davčne zakonodaje, nefleksibilnega trga delovne sile in prevelike administracije, minister pa jim je obljubil, da so bistvene prednostne naloge nove vlade usmerjene prav v reševanje teh težav. Vizjak jim je še dejal, da od vlade upravičeno pričakujejo vzpodbudno podporno okolje za podjetništvo, stabilen pravni okvir in vzpodbujanje pogojev za gospodarsko rast. Dogovorili so se, da bosta obrtna zbornica in ministrstvo ustanovila skupno ekipo za preučitev zakonodaje, ki povzroča malemu gospodarstvu največ težav.

TAPETNIŠTVO
ŽELE

Pot k studencu 8, 6257 Pivka
tel.: 05/757-15-32
tel/fax: 05/757-16-44

- moderno
- funkcionalno
- udobno
- kakovostni in vzdržljivi sodobni materiali
- izdelava po merah strank
- bogata izbira blaga in usnja
- uporabnost kot ležišče

Z izdelavo po merah nudimo strankam možnost, da si same izberejo sestav, ki ugaja njihovim željam in potrebam. Majhna stanovanja in prostori niso ovira, da si nebi izbrali udobno in moderno sedežno garnituro iz katere lahko naredite ležišče za vsakodnevno spanje.

Sedežne garniture
Tapetništvo Žele
so privlačnih in modernih oblik
ter nudijo udobje in sprostitev za vse generacije.

IZDELAVA
OBLAZINJENEGA POHIŠTVA

PODJETNIŠKI FORUM:

Podjetnik iz Podgrada bi kot s.p. želel širiti področje poslovanja, zato je začel razmišljati, da bi prenehal z s.p.-jem in ustanovil enoosebno d.o.o., ki bi nadaljevala z isto dejavnostjo. Zanima ga, kako je z ustanovitvenim kapitalom: ali se da kako ovrednotiti s.p. in je to lahko kot vložek ali ne?

Najpogostejše se samostojni podjetnik posameznik preoblikuje v enoosebno družbo z omejeno odgovornostjo. Zakon o gospodarskih družbah (ZGD) izrecno ne ureja preoblikovanja s.p. v d.o.o., zato se smiselno uporabljajo določila ZGD, ki se nanašajo na prenosne oblike preoblikovanja gospodarskih družb. V tem primeru gre za preoblikovanje, ki pomeni prehod iz ene pravne organizacijske oblike v drugo, ki se bistveno ločita po organizacijsko pravnih značilnostih, saj se s.p. ne more neposredno preoblikovati v d.o.o..

Za statusno preoblikovanje je bistveno, da podjetje samostojnega podjetnika ostane nespremenjeno, kar pomeni, da organizirano premoženje in delavci samostojnega podjetnika nadaljuje z dejavnostjo v nespremenjeni obliki ali vsaj v delno nespremenjeni obliki. Statusno preoblikovanje samostojnega podjetnika se nanaša samo na preoblikovanje organiziranosti oblike imetnika podjetja. Njegovo podjetje preide iz pravno lastniške sfere samostojnega podjetnika v pravno organizacijsko sfero pravne osebe, to je gospodarske družbe. Preoblikovanje pomeni spremembo samo v pravni sferi in v pojavi organizacijski obliki, nima pa za posledico nobenih sprememb na področju gospodarskega poslovanja in organiziranosti podjetja. Če se samostojni podjetnik preoblikuje v družbo z omejeno odgovornostjo, potem nova pravna organizacijska oblika d.o.o. nadomesti pravno organizacijsko obliko s.p. in je nova oblika s statusom pravne osebe univerzalni pravni naslednik vseh pravnih razmerij samostojnega podjetnika. Preoblikovanje ne vpliva na razmerja, ki so obstajala v trenutku preoblikovanja. Do razlik pa pride pri razmerjih, ki jih sklepa novoustanovljena pravno organizacijska oblika s tretjimi osebami. Ko se s.p. preoblikuje v d.o.o., stopi d.o.o. v pravna razmerja s.p., s tem da s.p. odgovarja z vsem svojim premoženjem za tiste obveznosti, ki so nastale do trenutka preoblikovanja s.p. v d.o.o.. To pomeni, da s.p. tudi v bodoče s svojim premoženjem odgovarja za obveznosti, ki so nastale do njegovega preoblikovanja. Od trenutka preoblikovanja je novoustanovljena družba sama nosilec pravic, obveznosti in odgovornosti za novo nastala pravna razmerja.

Samostojni podjetnik se neposredno ne more preoblikovati v d.o.o., zato se po postopku prenosnega preoblikovanja preoblikuje tako, da ustanovi novo družbo, v katero kot osnovni vložek vnese svoje podjetje z vsem premoženjem, znanjem, poslovno klientelo, 'know how'-om ter delavci. Identiteta obstoječega pravnega subjekta se torej ohrani, spremeni se samo zunanja oblika. Sprememba poseže v pravno organizacijsko sfero skozi ustanovitev nove družbe in drugačni pravni obliki. S.p. kot subjekt preneha, njegovo premoženje, namenjeno podjetniški dejavnosti, pa se preoblikuje v osnovni kapital nove družbe. Poleg premoženja se z aktom o preoblikovanju prenesejo tudi vse pravice, obveznosti in odgovornosti s.p. v skladu s pravili o univerzalnem nasledstvu. Novoustanovljena družba ni pravno identična s s.p., prenos posameznih vrst premoženja pri tej obliki poteka po posebnih postopkih. Enako veljajo posebni postopki »prenosa« delavcev, ki se morajo izvesti v skladu z veljavno delovno zakonodajo. Sporazumno jim preneha pogodba o zaposlitvi pri s.p., novo pogodbo o zaposlitvi pa sklenejo z d.o.o. Posamezne stvari se prenašajo posamično. Sklenjene pogodbe, ki še niso izpolnjene pred preoblikovanjem, mora s.p. prenesti na d.o.o. in o tem obvestiti poslovne partnerje. S.p. prenese na d.o.o. tudi že nastale in zapadle obveznosti, vendar pa lahko upniki poleg d.o.o. kot dolžnika uveljavljajo plačilo svojih terjatev tudi od s.p. kot fizične osebe, glede na to, da s.p. za posle, ki so sklenjeni do registracije družbe, odgovarja za obveznosti iz svojega poslovanja. Pri preoblikovanju s.p. v d.o.o. se ohrani pravna kontinuiteta gospodarskega subjekta in zaradi tega preoblikovanja ne povzroča nobenih pravnih posledic na področju pravic, obveznosti in odgovornosti s.p. do tretjih oseb nastalih do registracije preoblikovanja v sodnem registru.

*vir www.pcmg.si

Če vas katera tematika posebno zanima ali če imate vprašanja, na katera bi želeli odgovore, se obrnite na Razvojni center Ilirska Bistrica, Bazoviška 12, Ilirska Bistrica; 05/71 00 385 ali center.razvojni@siol.net.

Naslednjič nekaj več o vavčerskem sistemu svetovanja.

mag. Milena Urh

AVTOŠOLA
BREZA d.o.o.

Bazoviška 4a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/714 15 84, GSM: 031/644 242, 041/457 125

Z našo pomočjo boste uspešno opravili vozniški izpit.
Želimo da postanete dober, predvsem pa varen voznik.

» KOT BI BILO VČERAJ, KOT BI BILO ZMERAJ...«

Boris A. Novak

BRATJE BOŠTJANČIČ

»Če ne bi bilo bratov Boštjančič iz Ilirske Bistrice, Primorci verjetno še nekaj let ne bi vedeli, da je svet popularne glasbe tako zlahka dosegljiv. Štirje bratje iz Harij pri Ilirski Bistrici so v maniri znanih ameriških vokalnih kvartetov odpeli nekaj slovenskih 'evergrinov', redno gostovali na radiu in celo na televiziji, ki je takrat šele ubirala prve črno-bele korake v slovenskem prostoru. Kakorkoli obrnemo, bili so prve prave primorske pop zvezde, nekakšni Take That ali Back Street Boys takratnega časa. Bila so šestdeseta leta in nad glasbeni svet revijskih orkestrrov so se počasi zgrinjali oblaki pop glasbe, kot jo poznamo danes. Bratje Boštjančič so bili tudi pred Eldo Viler, pojočo gospodinjo iz Koštabone nad Koprom, ki je prišla v svet popevke šele konec šestdesetih let...« Tako je v Analih ob 50 letnici Primorskih novic o bratih Boštjančič zapisal Drago Mislej. Štirje bratje so vsak po svoje še vedno aktivni na glasbenem področju. O svojih takratnih doživetjih so nekaj povedali tudi sami.

Januar 1956. Harijski bratje z bratranecem Lojzetom v studiu 14 Radia Ljubljana.

Kdaj ste se pravzaprav začeli resneje ukvarjati z glasbo?

Z glasbo se pravzaprav ukvarjamo od zmeraj. Vendar bi lahko za prelomnico veljalo leto 1956. Takrat smo pod imenom Harijski bratje pripravili program narodnih pesmi in jih s posredovanjem prijatelja Vinka Rojca posneli za Radiu Ljubljana. V tistih letih smo bratje eden za drugim odhajali k vojakom. Praznino je zapolnil bratranec Alojz Gombač in nam tako pomagal, da smo ostali kvartet.

Bratje Boštjančič ste zapisani v zlato obdobje slovenske popevke. Šestdeseta leta so slovenski zabavni glasbi dala neizbrisen pečat. Kako ste zašli v zabavne vode?

Čeprav smo bratje zrasli z ljudsko glasbo, ki je v vseh nas zapustila neizbrisen pečat, so bila šestdeseta leta na področju zabavne glasbe prevelik izziv. Radio in televizija sta naredila svoje. Že leta 1961 smo imeli Zabavni ansambel DPD (Delavsko prosvetno društvo) Svoboda. Člani ansambla so bili bratje Boštjančič, Zorko Antonič, Alojz Fatur, Ante Glavina in Dimitrij Bonano. Delovali smo pretežno na Primorskem. V Izoli smo na republiškem tekmovanju zabavnih ansamblov dosegli prvo mesto. Posnetke je poslušal pokojni

skladatelj Jože Privšek in tako nam je bila pot na televizijo odprta.

V zlatih šestdesetih ste sodelovali z mnogimi znanimi slovenskimi pevci

1964. Posnetek za oboževalke-ce.

Foto Maraž

in skladatelji zabavne glasbe...

Med skladatelji, ki so bili takrat najbolj znani in še danes predstavljajo temelje slovenske popevke, smo sodelovali z Jožetom Privškom, Bojanom Adamičem, Atijem Sossom, Borisom Kovačičem, Vilkom Avsenikom. Besedila za popevke so pisali Ciril Zlobec, Gregor Strniša,

Elza Budau, Lev Svetek, Marjan Barl, Tugo Klasinc, Marjan Stare. Sodelovali smo tudi s takratnimi znanimi orkestri, z Velikim zabavnim orkestrom RTV, Plesnim orkestrom RTV, s Puharjevim pihalnim orkestrom. Za televizijo smo snemali popevke in spremljevalne vokale za soliste. Tako smo nastopali z Ladom Leskovarjem (Poslednji vlak), Ninom Robičem (Katerina), z Marjano Držaj, Majdo Sepe, Arsenom Dedičem.

Ali je v času intenzivnega snemanja za televizijo prenehalo vaše sodelovanje z radiom?

V času, ko smo snemali za televizijo, smo nadaljevali snemanja tudi za radio. Tako smo posneli AVIZE za nekaj rednih radijskih oddaj. »Kakor na perutih« je bil avizo za oddajo o zimskih športnih igrah. »Pastire«, ki je začel in končal oddajo

hotela Zmaga (Lovec) ob vikendih zabavali Bistričane. Poletne sezone smo preigrali v Opatiji, na terasi hotela Jadran. V tistem času smo veliko potovali po Jugoslaviji. Leta

podedovali po njej, vendar nas je za nastope, snemanja... vzpodbujal oče, ponosen na svoje štiri sinove.

Skupne poti bratov so se razšle.

Slovenska popevka 1963. Pred vhomom v dvorano na Bledu.

1963 smo gostovali v Bosni, naslednje leto smo se udeležili Medurepubličke kulturnoprosvetne zajednice Sandžaka in nastopali v treh republikah, Črni Gori, Srbiji in Bosni. Posebno doživetje je bil koncert za dekleta iz Dekliškega pobjoljševalnega zavoda v Zaječarju. Ob koncu koncerta so nas navdušeno obsule s cvetjem.

O najuspešnejšem obdobju njihovega delovanja obstajajo posnetki radia in televizije. Predvsem režiser Dušan Hren jih v nostalgčnih oddajah o slovenski popevki z veseljem predvaja. Obstajajo plošče in kasete, časopisni članki...

Bratje se v rodni Harijah redno srečujejo in občasno, ob praznovanjih, zapojejo kot kvartet. Saša vodi

Bratje Boštjančič na Premu 1997.

Vsi štirje bratje se tako ali drugače še vedno ukvarjate z glasbo. Od kod talent, volja, entuziazem?

Z glasbo, ljudsko seveda, smo zrasli. Dobra pevka je bila predvsem mama. Tako smo glas in talent

jasenski in harijski pevski zbor, v katerem prepevata tudi Silvo in Marjan. Lojze se včasih pridruži z igranjem na harmoniko

Anica Kocjančič

1964. Bratje in Danilo Afrič (trobenta) ter pok. Ante Glavina (saksofon).

Foto Maraž

Kaj pa nastopi v živo, gostovanja, turneje?

Poleg nastopov in snemanj za televizijo smo bratje igrali plesno glasbo. Z Danilom Afričem, ki je igral na trobento in pokojnim klarinetistom Antjem Glavino smo na plesišču

041/811 593

GRADBENIŠTVO SAFTIČ

SAFTIČ ZDENKO s.p.

JELŠANE 73, tel. 05/78-85-545

PRAZNIČNI DECEMBRSKI UTRINKI

BOŽIČNI KONCERT V HARIJAH

26. decembra, na god sv. Štefana, vaškega zavetnika, se je v harijski cerkvi klub močnemu dežju, mrazu in burji zbralo lepo število obiskovalcev, da bi prisluhnili božičnemu koncertu. Kot vsako leto doslej, ga je organiziral MePZ Alojzija Mihelčiča.

Božično vzdušje so v lepo okrašeni cerkvi pričarali harijski otroci - šmarničarji. Božične praznike in novo leto so zbranim voščili s kolednico in ljudsko pesmijo. Njihovo

petje sta obogatili mladi glasbenici, Tamara Frankovič (sintesizor) in Ana Penko (flavta). Na kitari ju je spremljal Franjo Penko. Po nastopu otrok se je z nekaj novimi pesmimi predstavil domači zbor. Tudi gostje iz Podgrada so prispevali delček prazničnega vzdušja. Z odobravanjem so obiskovalci prisluhnili pevski skupini iz sosednje Hrvaške, Zvonejskim zgončarom, ki so ob dobrem petju predstavili tudi nekaj novega, drugačnega.

KD Alojzija Mihelčiča se zahvaljuje vsem nastopajočim, zborovodjem, ki z veliko mero potrpežljivosti pevce učijo ubranega petja, in Jasni Sedmak, ki je postavila prelepe jaslice.

BOŽIČNI KONCERT V JASENU

Tudi letos je Kulturno društvo »Ahec« Jasen pripravilo božični koncert. 26. decembra popoldne so vaško cerkvico do zadnjega kotička napolnili vaščani, njihovi prijatelji in znanci.

Božične pesmi so ubrano zapeli domači zbor, ki ga že šest let uspešno vodi Saša Boštjančič, dekliška skupina Serafinke, moška pevka skupina iz Pasjaka ter MePZ iz Rakitne. Rakitniški zbor z jasenskim društvom

že nekaj časa goji tesne stike in z nastopom so se oddolžili za gostovanje jasenskih pevcev v Rakitni. Posebno praznično vzdušje so pričarali otroci, ki so ob prižganih svečkah prav tako zapeli nekaj božičnih pesmi.

Božični koncert, ki je letos potekal že tretjič in tako postal tradicionalen, je za vaščane Jasena pomemben dogodek. Pri pripravi tako ali drugače sodeluje vsa vas. Tudi letos je bilo tako. Potem, ko so združeni zbori zapeli Sveto noč, to najbolj znano in za mnoge najlepšo božično pesem, se je druženje

v prazničnem razpoloženju nadaljevalo v prostorih društva.

Za uspešno izpeljano prireditve se Kulturno društvo Ahec zahvaljuje vsem nastopajočim, sponzorjem Stanku Baričiču (Makser), Zidarstvu Šestan in Rutar; Mizarstvu Logar; Šiviljstvu Venčka, mesnicama Puc in Sedmak, Grafičnemu ateljeju Alma Zejnullović, vinogradniku Stojanu Troštu iz Slapa pri Vipavi, otrokom, ki so v adventnih delavnicah izdelali darila za nastopajoče in vsem vaščanom, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji koncerta.

Anica Kocjančič

Združeni zbori v Harijah

Jasenski pevci

POČASTITEV SPOMINA DRAGOTINA KETTEJA

V počastitev občinskega kulturnega praznika je na Premu, rojstnem kraju pesnika Dragotina Ketteja, 16. januarja 2005 potekalo že 28. kulturno srečanje. V zgodnjih popoldanskih urah se je pred pesnikovo rojstno hišo zbralo lepo število obiskovalcev, ki so ob krajšem kulturnem programu počastili spomin na tega velikega slovenskega pesnika.

Prireditve, prva v nizu mnogih, ki se bodo zvrstile v mesecu kulture, je pozneje potekala na premskem gradu. V kulturnem programu, ki ga je pripravil Saša Boštjančič, je sodeloval MoPZ Dragotina Ketteja pod vodstvom dr. Mirka Slosarja, ŽePS Prem, ki jo vodi Irena Rep, kvartet kitar glasbene šole z mentorjem Antejem Radničem ter literarni ustvarjalci Danica Pardo, Ismet Bekrić, Marina Grilj, Barbara Smajila in Marjan Krebelj. Vsi so občinstvu predstavili svoja dela. Posebna gosta prireditve sta bila Marjana Kalčič in Alfred Šaina- Fredi iz sosednjih Matulj. Marjana Kalčič je prebiralala pesmi Senke Laginja, Fredi Šaina pa je predstavil lastno poezijo. Oba ustvarjalca bosta svoje pesmi objavila v literarnem glasilu STOPINJE.

Slavosni govornik Joško Stegu, literat in predsednik Literarnega društva, je v svojem dobro znanem, blago ironičnem slogu, o dogajanju na »bistriški kulturni sceni« med drugim povedal: »... ob pevskega booma, ki smo mu priča v naši občini, ne smemo zanemarjati ostalih kulturnih dejavnosti, sicer

bomo kljub navidez bogatemu kulturnemu dogajanju osiromašili našo kulturno ponudbo. Ne gre, da bi naš skupni voz, ZKD, vlekli vsak sebi in prihajali na skupščine le po denar za lastne lokalne zamisli, namesto za skupne projekte, s katerimi bi vsebinsko obogatili našo ponudbo in obenem lažje prišli do občinskih in državnih subvencij. Ob klavnem gospodarskem stanju naše občine in posledično suše v njenem proračunu, ki se obeta tudi v prihodnje, ne moremo pričakovati povečanja obsega sredstev, namenjenih kulturnim društvom v sorazmerju z njihovim številom, kar pomeni, da bodo društva v prihodnje prisiljena združevati programe, če bodo hotela preživeti. Zato pozdravljam sklep zadnje skupščine ZKD, ki predlaga zaposlitev vsaj enega človeka v njeni strokovni službi. Ta bi moral skrbeti za usklajevanje dela društev...«

Kljub problemom, s katerimi se soočata ZKD in JSKD, sta oba organizatorja uspela izpeljati prijetno in kakovostno kulturno praznovanje. Vsekakor je prireditve ohranila prestižni značaj in že tradicionalno opozorila na probleme bistriške kulture.

Anica Kocjančič

EVROPSKO SREBRO V BISTRICI

Še do pred kratkim bistriški in ostali slovenski javnosti neznan 10-letnik Martin Šabec, začetnik na frajtonarici, je z igranjem čez noč postal simpatija svoje generacije. Martin je preprost fantič, ki se ukvarja s športom, rad ima in ceni poštene prijatelje, zato je med vrstniki tudi zelo priljubljen.

O začaranem inštrumentu je vedno sanjal. Mogoče k temu botruje tudi mati narava, ki nekatere bolj, nekatere manj obdari s posluhom za glasbo. Mogoče je to dediščina, ki jo prineseš s seboj že ob rojstvu. Že njegov pranon je bil namreč s svojim ansamblom v teh krajih zelo poznan, člani ansambla pa so bili njegovi bratje in kasneje hčerka oziroma Martinova star mama. Oba sta igrala na harmoniko.

Martin se je prvič srečal z glasbo s sedmimi leti v glasbeni šoli, toda to je trajalo le kratek čas. Želja po uspehu ga je pripeljala v šolo Denisa Novata, ki je postal njegov idol. Po enoletnem delu in načrtani poti, to pa je igranje in tekmovanje, so se začeli kazati prvi sadovi skupnega dela. Na prvem velikem tekmovanju v Besnici za pokal Gorenjskega slavčka je v kategoriji vrstnikov osvojil 12. mesto. Naslednje leto je sledilo evropsko prvenstvo v Attamisu, kjer je v svoji starostni skupini usvojil drugo mesto, kar mu je prineslo prvo evropsko medaljo. Kasneje je zmagal tudi na pokalu Novato - Emonec v Kopru ter na lokalnem tekmovanju v Slopah. Vsi ti uspehi so Martinu, njegovim staršem in seveda njegovemu učitelju ter okolici, kjer živi, v ponos in hkrati obveza za nadaljnje delo, saj samo volja in delo prineseta lepo prihodnost.

Tekst in foto Petar Nikolič

Snežnik

Za vse ostale informacije
pokličite ali pridite na Uredništvo
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
tel: 05/71-00-320, fax: 05/71-41-124

CENA OGLASOV JE:

5,1 x 7,6 cm	-	5.700,00 SIT
10,7 x 7,6 cm	-	11.250,00 SIT
1/4 STRANI	-	22.500,00 SIT
1/2 STRANI	-	45.000,00 SIT
CELA STRAN	-	90.000,00 SIT

V ceno ni vključen 20% DDV.

Cena oglasov
na prvi in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje imate 10% popust.
Besedilo in logotip za oglas
dostavite do 20-tega v mesecu
v uredništvo Snežnika - lahko tudi po pošti
ali po elektronski pošti: sneznik@kabelnet.net

PREDSTAVITEV NAJVEČJIH JASLIC NA SLOVENSKEM

Kulturno društvo Franjo Kranjec (KDFK) je 26. decembra širši javnosti predstavilo največje jaslice na Slovenskem. V sklopu praznika in predstavitve smo pripravili bogat kulturni program, ki ga je vodil **Milivoj Kaluža** in skupaj s hčerko Nino zaigral tudi uvodno dobrodošlico zbranemu občinstvu. V nadaljevanju so zapele članice ženske skupine Prem pod vodstvom **Irene Rep**, zbrane pa je pozdravil tudi predsednik društva. Nastopili so učenci osnovne šole Dragotina Ketteja in Antona Žnideršiča, ki so pod odsvom sestre Martine in kaplana Mira

zaigrali igrico Babuška – staro rusko pripovedko. Sodelovali so: Erikaka Čuš (Babuška), Sabina Đorđević (komentar), Primož Vičič (scenografija), Klemen Urh (stražnik), David Valenčič, Alen Grbec, Denis Udovič (kralji), Enej Pugelj (služabnik), Tone Djak (lastnik prenočišč), Matej Samsa, Robi Jenko, Matej Lakota (vaščani), Luka Šabec (glas angela), Barbara Penko (saksofon), Alex Fatur (kitara).

Naša članica in pesnica **Ana Seles** je deklamirala pesmico o Jezuščku, ob zaključku uvodnega dela pa je nastopila pevska skupina Goldinar iz Postojne pod vodstvom **Dominika Jurca**. Sledil pa je ogled jaslic.

Največ pozornosti smo namenili jaslicam in njihovem avtorju, najstarejšemu jasličarju na Slovenskem, **Janezu Kranjcu**.

Čeprav sva se z gospodom Kranjcem spoznala šele pred nekaj dnevi, sem iz najinega razgovora ocenil, da gre za izjemnega in vsestranskega umetnika. Poleg njegovih naravnih kvalit, ki jih je vse življenje razvijal, dopolnjeval in oblikoval, je iz vsake njegove besede čutili pripravljenost pomagati, razumeti, pohvaliti, pograjati in sočustvovati. Menim, da boste njegovo prijaznost in preprostost sami občutili, ko si boste ogledali njegovo umetniško delo, ki Vam bo povedalo mnogo več kot nekaj mojih besed.

Na koncu bi se vsem obiskovalkam in obiskovalcem zahvalil za izkazano pozornost, zahvaljujem se g. Kranjcu in vsem nastopajočim ter vsem, ki ste kakor koli pomagali, da smo speljali prireditev in počastili praznik Jezusovega rojstva.

Ado Barbiš, KDFK

VABILO

Spoštovane bralke in bralci!

Ker vlada v javnosti veliko zanimanje za ogled jaslic, smo se z gospodom Kranjcem dogovorili, da ostanejo v cerkvi Sv. Antona v Podstenjah do sredine februarja.

Posebej Vas vabimo v Podstenje 13. februarja 2005 ob 15. uri, ko bo v cerkvi sv. Antona darovana sveta maša v spomin in čast Lurdske Matere božje.

Vljudno vabljeni!

NAJSTAREJŠI JASLIČAR V SLOVENIJI

Nekateri mi danes pravijo, da sem najstarejši jasličar na Slovenskem – drugi zopet to pišejo. Kaj je v tem dejanska resnica ne vem, niti se s tem ne obremenjujem.

Izgovorjena ali napisana beseda »Najstarejši« seveda ne pomeni po mojih starostnih letih, pa čeprav svojih let ne skrivam, pač pa me tako imenujejo verjetno po mojih letih negovanja, zbiranja, izdelovanja, pisanja o njih in razstavljanja jaslic, širom Slovenije. Za jaslice se navdušujem že vse od otroštva. Jaslice sem zbiral že kot otrok in odkar sem postal fant in kasneje mož, sem postavljaj jaslice ob vsakem božiču, širom Slovenije. Postavljal sem jih tudi v časih, ki si jih mnogi niso upali.

Tako jaslice preučujem in postavljaj že od leta 1955 naprej. Za svoj vrhunec pri tem pa štejem leto 1960, ko jaslice sicer nisem mogel postaviti, sem pa to leto v mestu Šabac (Srbija) v kasarni kjer sem služil vojsko pred 3500 zbranimi vojaki po zvočniku zavrtel (sicer v nemškem besedilu) ploščo s priljubljeno bočno pesmijo »Sveta noč, blažena noč« in vsem kristjanom zaželel vesel in blagoslovljene božične praznike. O poznejših reakcijah v zvezi tega, danes teh ne bi navajal. Moj uspeh je bil tudi leta 1968, saj sem kot eden izmed donatorjev sodeloval pri prvi izdaji gramofonske plošče pod naslovom »Božične pesmi«, katero smo izdali v koprodukciji Jugotona – pesmi pa je pel takratni Slovenski oktet.

V Atomskih toplicah v Podčetrku sem do leta 2001 razstavljal vsa leta jaslice, tako za ogled domačim kot tujim turistom. Pri tem sem vsa leta pred božičnim večerom organiziral tudi literarni večer, kjer so se na temo božič in jaslice na Slovenskem brale moje povesti in pesmi pod imenom »Slomškovi večeri«, za katere sem izdal tudi priročno knjižico z zgodovinskim zapisom teh večerov. Tako sem hkrati postal največji zbiralec jaslic v Sloveniji – vse zbrane jaslice so unikati – in jih imam v svoji zbirki preko 70 kompletov iz različnih držav EU ter iz Kanade, Amerike, Izraela in Afrike. Kot član Društva ljubiteljev jaslic in kot član Društva prijateljev zakladov svetega Jurja Piran – sem eden prvih režiserjev in avtorjev »Živih jaslic«, katere prirejam zadnja tri leta in katera uprizoritev bo letos, dne 22. decembra v Trbovljah.

Lahko se pohvalim, da ni časopisa ali revije, da o meni in o mojih razstavah jaslic ne bi opisali, nekatere razstave so prenašale tudi TV hiše, na to temo pa je posneto tudi nekaj TV reportaž.

In ker Vam celotne zgodovine o jaslicah na Slovenskem ne morem predstaviti, ker je za to premalo dodeljenega časa – mi dovolite, da delno opišem osebno, kako jaz gledam na jaslice skupaj s praznovanjem božiča.

Oba, tako jaslice, kakor božič na Slovenskem – sta se hitro razširila v glavni praznik cerkvenega leta. Okrog njiju se je nabralo toliko običajev, verovanj, pripovedk, pravljic in pesmi ter vsakovrstnih upodobitev, ki ga vsak zase ovije še s posebnim čarom svojega občutja in doživljanja. Ko jaz in moja žena praznujemo božič, se ob njem veseliva Gospodovega rojstva, ki je vpet v božično skrivnost. V tem času napišem jaz ali pa žena kakšno božično pesem, ki nama izraža delovno veselje in tolažbo, ki jo zajemava iz nove božične skrivnosti. Že teden pred božičem, skozi ves advent se nama vpleta v vsakdanje življenje božično razpoloženje. Tako se spominjava zornic pa svitanic in nekaka tihota se splazi v najin dom, kjer se spominjava nekdanjih prisrčnih navad, ki jih midva z ženo še ohranjava s spoštovanjem in ljubeznijo. Advent je za naju sveti čas. Z adventom se za naju preneha veselje, ker bi to motilo resnost in zbranost. Adventni večeri pri naju potekajo v zakonski zbranosti, ob skupni pesmi in večerni molitvi rožnega venca. Tako dočakava čas, ko začneva pripravljati jaslice, ker nama te pomenijo še posebej potem, ko jih postaviva – spomenik slovenske ljudske umetnosti.

Zato osebno smatram, da božično razpoloženje, njegov čar in občutje po svoje odsevajo tudi v naši upodablajoči umetnosti, v naravni in umetni pesmi, pa tudi v leposlovju.

Tudi v božičnih pesmih, ki so preproste, a polne domačega in iskrenega občutja dobiva z ženo vtis in doživljava, kakor da bi opazovala srednjeveške freske po naših cerkvah. Da, božič je za naju najlepši praznik v letu, žal pa se to ljudsko bogočasje po naših družinah čedalje bolj izgublja. V jaslice moramo vložiti del samega sebe, svojo ljubezen do novorojenega otroka in občutje vesele hvalnice »Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem ...«

Farane cerkve svetega Antona v Podstenjah in vse ostale vernike naj spomnim, da so zmeraj prisotni dnevi žalosti in dnevi veselja. Da so prisotni občutki krivde in občutki hvaležnosti, in da so trenutki neuspeha in trenutki uspeha – vse to pa objema naša neomajna ljubezen.

Janez Kranjec

(predstavitve je Janez Kranjec poslal društvu Franjo Kranjec, ker se ni mogel udeležiti prireditve)

NOVA LIKOVNA PREDSTAVA NA BISTRIŠKEM

V naših krajih od oktobra beležimo še eno predstavitev likovnih del v gostinskih lokalih. Slikar Rajko Kranjec se tokrat predstavlja v piceriji Kudra v Vrbovem pri Ilirski Bistrici.

Rajko Kranjec, predsednik ilirskobistriškega Likovnega društva Franceta Pavlovca, ki je imel že devetnajst samostojnih likovnih razstav doma in na postojnskem, je poskrbel za popestritev prostora in navsezadnje tudi za še eno likovno predstavo v naših krajih. Večina njegovih dosedanjih razstav je bila posvečena kraškimi motivom, živalski figuraliki in v manjši meri portretom. Na zadnji razstavi, ki jo je imel v Postojni v prostorih Uprave za obrambo, smo si lahko prvič ogledali njegov ciklus povsem samosvojih, avtorsko zaznamovanih pokrajin.

Slikar živi v Ilirski Bistrici, svoj mir in ustvarjalni navdih pa najde v bližnji prijetni vasi Mereče, kjer ima svoj

atelje, v katerem so prijatelji in ljubitelji te umetniške zvrsti vedno dobrodošli.

Petar Nikolič

Prispevke za naslednjo številko Snežnika zbiramo do 20. februarja. Pridno pišite!

IRBIS d.o.o.

Koseze 32 c
6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280
05/71-00-281
fax: 05/71-00-285

www.irbis.si
info@irbis.si

2. REGIJSKO OCENJEVANJE MEDU V ILIRSKI BISTRICI

Drugo regijsko ocenjevanje medu v Ilirski Bistrici je potekalo tudi letos vzporedno s prireditvijo Kmetijska tržnica, in sicer v času od 16. do 19. septembra 2004. O prireditvi je bilo že v prejšnjih številkah Snežnika precej napisanega, o nas čebelarjih sicer zelo malo, zato menimo, da je potrebno, da predstavimo javnosti malo širše tudi pomen in vsebino vsakoletnega ocenjevanja medu na tej kmetijski prireditvi.

Ocenjevanje je bilo posvečeno 130 letnici rojstva Antona Žnideršiča. Za to je bilo podeljenih tudi nekoliko več priznanj in odličij zasluženim čebelarjem za najboljše ocenjeni med.

Skupaj je bilo na ocenjevanju 95 vzorcev medu. Od tega 22 vzorcev akacijevga, 18 lipovega, 17 cvetličnega, 14 gozdnega, 11 hojevega, 5 smrekovega in 4 vzorci kostanjevega medu.

Podeljenih je bilo 54 medalj in drugih odličij. Od tega 13 zlatih, 16 srebrnih in 25 bronastih. Podeljene so bile tudi 4 posebne plakete za najvišje dodeljene točke posameznega vzorca. Za šampiona razstave je bil razglašen akacijev med, last čebelarja Grozdana Trobec iz Dutovlj.

Ocenjevanja se je udeležilo 38 čebelarjev. Od tega iz domačega društva 20 in 18 drugih. 54 vzorcev medu so prinesli domači čebelarji, 41 pa čebelarji iz drugih društev, največ iz sosednji Primorskih in Notranjskih društev.

Če primerjamo letošnje ocenjevanje z lanskim, je bilo letos še enkrat več vzorcev. Izloženi so bili samo 4 vzorci in kljub povprečnemu donosu in ne najboljšim vremenskim ugodnostim je bil med kvalitetnejši. Tako, da smo z ocenjevanjem zelo zadovoljni. Na zaključni prireditvi smo pri podelitvi priznanj in odličij poželi veliko aplavzov prisotne publike. To potrjuje tudi dejstvo, da smo se pravilno odločili za vsakoletno predstavitev in promocijo čebeljih pridelkov, predvsem medu, tudi na tem koncu Slovenije. Ilirska Bistrica ima zelo ugodne naravne pogoje za pridobivanje kvalitetnega medu skoraj vseh vrst, ki se prodajajo na slovenskem trgu. Da je to res, nam potrjujejo številne medalje in priznanja, ki so jih naši znani čebelarji Žnideršič, Ličan, Strnad in drugi prejeli na raznih tekmovanjih v Avstriji, Nemčiji in Švici, kamor so tudi prodajali svoj domači med že pred skoraj sto leti. Zato je naša obveza, da nadaljujemo s to tradicijo.

Za naslednje leto predvidevamo še obsežnejšo prireditev, tudi s sodelovanjem čebelarjev iz sosednjih držav.

Ivan Šuštar

Dobitnik priznanj za najboljši med z županom Antonom Šenkincem

DOBITNIKI:

BRONASTE MEDALJE

1. VATOVAC STANKO, Male Loče, za akacijev med
2. DOLGAN ANDREJ, Kal-Pivka, za lipov med
3. DOLGAN ANDREJ, Kal-Pivka, za gozdni med
4. ČELIGOJ LADISLAV, Il. Bistrica, za cvetlični med
5. TOMAŽIČ STOJAN, Dobropolj, za cvetlični med
6. ISKRA JOŽE, Il. Bistrica, za lipov med
7. KOKL JOŽE, Potoče, za gozdni med
8. ŠUŠTAR RUDE, Il. Bistrica, za cvetlični med
9. OTONIČAR JANEZ, Cerknica, za gozdni med
10. ČEKADA ANTON, Il. Bistrica, za lipov med
11. SLAVKO ROT, Branik, za lipov med
12. SLAVKO ROT, Branik, za akacijev med
13. DODIČ VOJKO, Il. Bistrica, za gozdni med
14. ŠTEMBERGER ANDREJ, Il. Bistrica, za gozdni med
15. TURK JOŽE, Knežak, za akacijev med
16. TURK JOŽE, Knežak, za hojev med
17. KALUŽA RAJKO, Kal-Pivka, za cvetlični med
18. KALUŽA RAJKO, Kal-Pivka, za hojev med
19. MANKUČ MATJAŽ, Kal-Pivka, za gozdni med
20. KRISTANČIČ OSKAR, Plešivo, za lipov med

21. KOMIC CVETKO, Dobrovo, za kostanjev med
22. PEČIČ JANEZ, Babni vrt, za cvetlični med
23. ŠAJN ALOJZ, Knežak, za cvetlični med
24. KIRN ĐANI, Čelje, za cvetlični med
25. ŠUŠTAR IVAN, Il. Bistrica, za gozdni med

SREBRNE MEDALJE

1. MOČILNIKAR FRAN, Zarečica, za cvetlični med
2. ISKRA JOŽE, Il. Bistrica, za gozdni med
3. ŠIRCA VLADIMIR, Knežak, za cvetlični med
4. BAJT NEDELKO, Goriška brda, za akacijev med
5. KRISTANČIČ OSKAR, Plešivo, za akacijev med
6. KOMIC CVETKO, Dobrovo, za lipov med
7. PLANINŠEK BRANKO, Naklo, za lipov med
8. ŠAJN ISTOK, Knežak, za cvetlični med
9. BANDELJ DAMJAN, Vipava, za gozdni med
10. PREMRL FERDINAND, Postojna, za hojev med
11. TROBEC GROZDAN, Štanjel, za lipov med
12. ŠABEC ZORKO, Il. Bistrica, za hojev med
13. ŠUŠTAR IVAN, Il. Bistrica, za akacijev med
14. ŠUŠTAR IVAN, Il. Bistrica, za hojev med

ZLATE MEDALJE

1. MOČILNIKAR FRANC, Il. Bistrica, za cvetlični med
2. KOKL JOŽE, Potoče, za smrekov med
3. KOMIC CVETO, Dobrovo, za akacijev med
4. LISJAK MILAN, Ajdovščina, za akacijev med
5. LISJAK MILAN, Ajdovščina, za gozdni med
6. PERČIČ JANEZ, Babni vrt, za gozdni med
7. BANDEL DAMJAN, Vipava, za cvetlični med
8. BANDEL DAMJAN, Vipava, za hojev med
9. BANDEL DAMJAN, Vipava, za lipov med
10. BANDEL DAMJAN, Vipava, za akacijev med
11. PREMRL FERDINAND, Postojna, za gozdni med
12. TROBEC GROZDAN, Štanjel, za akacijev med

DOBITNIKIMPOSEBNIH PLAKET
CVETKO KOMIC, Dobrovo, zlata plaketa za akacijev med
MILAN LISJAK, Ajdovščina, zlata plaketa za akacijev med
DAMJAN BANDELJ, Vipava, zlata plaketa za cvetlični med
MOČILNIKAR FRANC, Ilirska Bistrica, zlatat pleketa za cvetlični med

ŠAMPION RAZSTAVE
ČEBELARSTVO TROBEC, Štanjel,
posebni pokal za akacijev med

Predsednica ocenjevalne komisije
MALČI BOŽNAR

Čebelarški kotiček na Kmetijski tržnici 2004

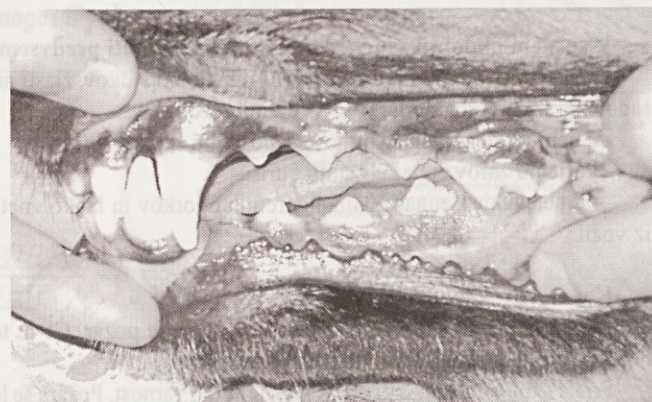
Veterinar svetuje

SKRB ZA ZDRAVO ZOBOVJE

Težave z zobmi in obzobnimi tkivi so vse pogostejše vzrok za obisk psa in muce pri veterinarju. Glavni vzrok za obisk je običajno skrajno neprijeten zadah iz ust ali pa težave pri jemanju hrane.

Pasje in mačke prehranjevalne navade so drugačne od ljudi, predvsem vsebuje njihova prehrana malo ali nič sladkorja, zato je zobna gniloba pri mesojedih redek pojav. Zato sta pa toliko pogostejši tegobi zobni kamen in parodontalna bolezen, oboje se še posebej pogosto pojavlja pri manjših pasmah psov.

Najpogostejši znaki obolenja v ustni votlini so neprijeten zadah ali smrad iz gobca, obarvanost zob, polomljeni zobje, praskanje po gobčku, nezmožnost požiranja večjih kosov hrane, pretirano slinjenje, krvavitve iz ust ali nosa. Zobne obloge se nabirajo tudi pri živalih podobno kot pri ljudeh. Če jih ne odstranujemo, prihaja do vnetja dlesni. Če se mehkih zobnih oblog tudi v tej stopnji ne odstrani, se vnetje iz dlesni razširi na kosti okoli zob in povzroči propad alveolarne kosti ali parodontalno bolezen. Pomembno je vedeti, da imajo okužbe v ustni votlini tudi sistemske učinke. Bakterije iz zobnih oblog namreč prehajajo v kri in povzročajo bolezni srca, jeter in ledvic.

Za preprečevanje razvoja parodontalne bolezni lahko storite veliko že lastniki sami. Skrbeti je potrebno za pravilno prehrano, žival naj dobi dovolj trde hrane, ki že mehansko odstranjuje zobne obloge. Kvalitetna komercialno pripravljena hrana (briketi) že vsebuje snovi, ki pomagajo ohraniti zobe zdrave, v prodaji pa so tudi kosti, ki so namenjene prav zobni higieni. Zelo priporočljivo je ščetkanje zob, vendar se za to odloča le malo lastnikov. Če se odločimo za ta način preventive, je potrebno začeti že pri mladem psu, ščetkanje pa terja kar nekaj vztrajnosti in dobre volje na obeh straneh. Dobro pa je vedeti, da obstajajo zobne paste posebej za pse, in sicer z okusom po hrani.

Ko se zobni kamen že pojavi, je nujen obisk pri veterinarju, kjer ga odstranimo z aparatom v splošni anesteziji. Pri napredovani obliki bolezni je včasih poleg čiščenja kamna potrebno izpuliti zob, če je le-ta preveč prizadet. Vedeti pa moramo, da je potrebno odstranjevanje zobnega kamna ponavljati vsaj enkrat letno, ker le tako preprečimo hujšo obliko bolezni. Splošno stanje se po zdravljenju parodontalne bolezni izredno izboljša, še posebej pri starih živalih.

Marko Mahne, dr.vet.med

Manca Pavšič, dr.vet.med

Veterinarska ambulanta Hrpelje

SMUČARSKI CENTER
Kalič

**VLJUDNO
VABLJENI**

Kalič: 05 726 41 41
Mobi: 041 638 637
Snežni telefon: 031 182 516

Gasilci svetujejo

Kako ravnamo ob požaru v naravi

Pri požaru, zlasti če gorita suha trava in podrast, se sproščajo zelo visoke temperature. Zgornja plast zemlje se, še posebej v suhem obdobju, ko je izsušena, zelo segreje. Zaradi tega veliko rastlinskih korenin in humusa zgori. Preživijo le bolj odporne rastline, to je ponavadi manj vredno rastlinje. Na požarnem območju se zato lahko vegetacija tudi spremeni. Bolj kakovostna, a občutljivejša, propade, manj kakovostna in bolj odporna pa preživi in se razbohoti. Ostanke gorenja (pepel) odnašata veter in padavinska voda, s tem pa se siromašenje zemlje in erozija še povečata. Poleg tega se pri gorenju organskih snovi sproščajo škodljivi plini, ki onesnažujejo ozračje.

Požari so neposredno življenjsko nevarni tudi za živali, saj jim spreminjajo varovalne, gnezdišne in prehranske razmere. Posledice požara v naravi oziroma njihovi negativni vplivi na živali so zato lahko usodni in dolgotrajni. Požarom so najbolj izpostavljene živali, ki imajo majhna bivalna območja, in tiste, ki živijo v podrastu, v plasteh opada ali v zgornji plasti zemlje. Te ponavadi v požarih propadejo. Obdobje pojavljanja požarov v naravi sovпада tudi z obdobjem ptičje gnezditve in vzreje mladičev. Odrasle živali ognju sicer lahko uidejo, zalega pa v požarih praviloma pogine.

Sežiganje odpadkov na poljih in vrtovih

Odpadki naj bi se v naravi sežigali le podnevi med 8. in 18. uro, ob stalnem nadzoru odraslega človeka. Ob vetrovnem vremenu odpadkov ne sežigajte. Kraj sežiganja naj bo oddaljen najmanj 100 m od stanovanjskih in drugih zgradb, najmanj 50 m od javnih prevoznih poti in najmanj 20 m od parkovnih površin, skupin dreves in zaščitnih rastlin.

Ogenj pogasite tako, da žerjavico polijete z vodo ali jo posujete z zemljo ali peskom, nato pa jo še potepate.

Če nameravate sežigati večje količine naravnih odpadkov, obvestite o kraju in času njihovega sežiganja odpadkov tudi gasilce oziroma center za obveščanje na številko 112.

V obdobju velike požarne nevarnosti je prepovedana uporaba odprtega ognja v naravi. Po razglasitvi velike požarne nevarnosti je treba dosledno upoštevati predpisane ukrepe.

V sušnem obdobju se je treba v naravi izogibati predvsem:

- nenadzorovani uporabi ognja in sežiganju odpadkov, zlasti na njivah, vrtovih, sadovnjakih in vinogradih, ki so v bližini gozdov
- kajenju v gozdovih in njihovi neposredni bližini
- kurjenju žarov zunaj urejenih kurišč
- odmetavanju neugasjenih cigaretnih ogorkov in lahko vnetljivih materialov iz vozil.

Kaj storiti, ko v naravi zagori

Ostanite mirni in razsodni. Ocenite, kakšen je požar. Če je to manjši začetni požar, če je šele zagorelo, skušajte požar pogasiti sami.

Pri gašenju morate paziti predvsem na svojo varnost. Požara se lotite s priročnimi gasilnimi sredstvi: z vodo, brinovimi ali smrekovimi vejami ter z zemljo ali peskom.

Gašenje požarov v naravi je najuspešnejše z vodo. Zadostno količino vode preprosto zlijte na ogenj. Ogenj mora povsem ugasniti. Z brinovimi ali smrekovimi vejami udarjajte po površini, ki jo je zajel ogenj ali pa jih vlečite po robu goreče trave. Če imate pri roki kramp ali lopato, lahko prekopljete rušo in s tem preprečite širjenje požara. Manjšo površino, ki jo je zajel ogenj, lahko posipate tudi s peskom ali zemljo, dokler povsem ne ugasne.

Sami gasite le, če požar ne presega vaših zmožnosti. Če požaru niste kos, nemudoma pokličite center za obveščanje na številko 112, najbližjo gasilsko enoto ali policijo. Po telefonu sporočite naslednje podatke:

- svoje ime in priimek
- kaj in kje gori
- kratek opis požara
- v katero smer se požar širi in kaj ogroža
- če je možno, povejte tudi, kje boste počakali gasilce zaradi dodatnih informacij.

Z dodatnimi informacijami, ki jih lahko poveste gasilcem na kraju požara, lahko veliko prispevate k učinkovitejšemu gašenju.

Janko Slavec
PGD II. Bistrica

NENAPOVEDANA VAJA GASILSKE ZVEZE ILIRSKA BISTRICA

Mesec požarne varnosti je bil v lanskem letu čas mnogih aktivnosti za vsa gasilska društva po Sloveniji, ki so na razne načine skušala opozarjati državljane in državljanke na nevarnosti požara. Med aktivnostmi so bili tudi prikazi gasilskih vaj, ki so bili hkrati tudi preizkusi usposobljenosti operativnih enot. V gasilski zvezi (GZ) Ilirska Bistrica se je že v začetku oktobra začelo pripravljati nenapovedano gasilsko vajo celotne zveze, ki jo je poveljstvo z veseljem odobrilo, saj vaje take razsežnosti že zelo dolgo ni bilo.

Pobudnik in sestavljavec vaje je bil poveljnik GZ Anton Frank, ki je za vajo predvidel gašenje v podjetju Plama-Pur iz Podgrada, kjer je tudi sam zaposlen kot gasilski tehnik in poveljnik PGD Plama Podgrad. Namen vaje, ki je s popolnim presenečenjem začela v nedeljo, 14. novembra ob 10. uri in 12 minut, je bil preizkus sektorskega gašenja, preizkus usposobljenosti enot, vodenja enot, pregled tehnične razpoložljivosti, preizkus štaba in radijskih zvez za vodenje vaje. Štab vaje so sestavljale štiri osebe s poveljnikom vred, ki so spremljale potek vaje in zapisovale celoten radijski promet. Vodili smo je tudi dnevnik prihodov enot, vozil in števila ljudi, kar je omogočalo sproten vpogled v stanje na vaji. Na vajo so bili povabljeni tudi predstavniki sedme sile, župan občine Ilirska Bistrica Anton Šenkinc, direktor Uprave za obrambo Postojna Aleš Klemenc in predstavniki gasilske brigade Ljubljana, ki so bili z izvedbo vaje zelo zadovoljni.

Požar v eni od hal se je domnevno začel zaradi neprevidnega brušenja žag, ko so žareči strdki odleteli med okoliško peno. V paniki se je nekdo izmed zaposlenih poškodoval, izgubil zavest in obležal v hali, kjer je obstajala nevarnost zastrupitve z dimom. Požar so seveda opazili vsi zaposleni, hkrati pa se je vključil tudi avtomatski javljalec požara. Na kraj požara so takoj priskočili poklicni gasilci, ki so se najprej lotili reševanja poškodovanega delavca. Informacije o njegovi lokaciji jim je podal vodja proizvodnje. Med reševanjem se naj bi se požar že prekomerno razširil in potrebna bi bila dodatna pomoč vseh društev Gasilske zveze Ilirska Bistrica, ki jo dežurni gasilec zahteva preko ReCO Postojna. Poklicni gasilci so pred prihodom prostovoljnih gasilcev pripravili tovarno na gašenje tako, da so izklopili transformator 2, zaprli hidrante v hali za razrez in predelavo, zaprli vsa vrata in lopute odpremnega

skladišča ter pripravili hidrantno omrežje za večji pretok vode.

Od te točke naprej se je pričela nenapovedana vaja z alarmiranjem celotne gasilske zveze, v katero je vključenih sedem prostovoljnih gasilskih društev. Hkrati je vodstvo vaje začelo spremljati vsak pogovor na radijskih frekvencah in telefonih ter začelo voditi delovodnik prihoda enot. Vsako vozilo se je moralo ustaviti na poveljniškem mestu, dati informacije o številu moštva, številu dihalnih aparatov in opremi na vozilu. Nato so dobili navodila poveljnika intervencije za nadaljnji nastop moštva na vaji. Določeni vodje sektorjev so ob prihodu dobili taktično skico z dodatnimi

informacijami o nalogah, ki so jih morali izvesti v svojem sektorju. Podana je bila seveda tudi informacija o medsebojni komunikaciji z vodjo intervencije in njihovimi vodji enot. Sama vaja je obsegala štiri sektorje z različnimi nalogami glede na položaj sektorja.

V pomoč prostovoljnim gasilcem so tudi bili poklicni gasilci, ki so s poznavanjem tovarne poskrbeli za napotitev enot na pravo mesto, z dodatnimi informacijami so okrepili vodje sektorjev o aktivnih hidrantih in seveda zagotovili najbolj varna mesta za aktivno delovanje gasilcev. Zaradi visokih temperatur, veliko strupenih produktov in intenzivnega gorenja bi se seveda vodja intervencije v realnosti odločil za pasivno obrambo sosednjih objektov in aktivno gašenje gorečega objekta iz varnih položajev, kar je bilo tudi zapisano v elaboratu in izvedeno na vaji. Na kraj »požara« je pripeljalo

reševalno vozilo iz Ilirske Bistrice, ki bi nemudoma ukrepalo ob morebitnih poškodbah sodelujočih gasilcev na pravem gašenju.

Ugotovitve po vaji:

- da je bila vaja, na kateri je sodelovalo 81 gasilcev z 18 vozili, potrebna,
- da je bila izpeljana strokovno z nekaterimi pomanjkljivostmi, ki jih je potrebno odpraviti s teoretičnimi in praktičnimi izobraževanji,
- vsi sodelujoči so spoznali Plama-Pur in način pristopa k gašenju v takem proizvodnem obratu,
- kot odlično se je prikazalo sodelovanje med PGD,
- glede na veliko oddaljenost posameznih PGD so bili časi prihodov dobri,
- v sivih conah je nujno potrebno posodobiti alarmiranje, saj bi bila tako odzivnost društev še večja,
- pomanjkanje tehnične opreme za tovrstne požare (večina vozil je opremljena z visokim tlakom, kar je zelo uporabno v požarih v naravi, ki so na primorskem prisotni v veliki večini),
- pomanjkanje zaščitne osebne opreme,
- pomanjkanje IDA,
- na starost vozil, ki so nujno potrebna prenove, saj imajo mnoga kar častitljive starosti, ki se gibljejo že preko 30 let,
- pokazala se je potreba po novejših avtociisternah in vozilu za reševanje ter gašenje z višin.

Vaja, ki je svoje mesto pod oblačnim soncem zavzela na zelo vetroven dan, ko je burja v naših krajih razkrivala strehe in podirala drevje, je tako prinesla mnoge nove izkušnje za vse sodelujoče gasilke in gasilce, tako poklicne kot tudi prostovoljne. Mnogi izmed sodelujočih so bili na vaji take razsežnosti prvič in zavedamo se, da bi se isti ljudje srečali tudi v realni situaciji, za katero pa upamo, da se ne bo nikoli zgodila.

Erik Delost
GZ Ilirska Bistrica

SUMA
Suma inženiring d.o.o.
PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel.: +386(0)5/71-10-244

OIC Trnovo
Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel./fax: 05/71-10-242

SEZONSKO HRANJENJE GUM
AVTOSHOP
TRGOVINA IN VULKANIZERSTVO
Bazoviška 38, 6250 Ilirska Bistrica, tel.: ++386(0)5/71-41-920, e-mail: avtoshop.ujcic@siol.net

PRODAJA, MONTAŽA IN CENTRIRANJE:
* avto plašče
* moto plašče
* traktorskih plaščev
* alu. platišč
* akumulatorjev

ZIMSKE GUME
in ves naš prodajni program do 12 obrokov

SKUTERJI IN ŠTIRIKOLESNIKI

POPRAVILA VSEH VRST PLAŠČEV IN PLATIŠČ

SAMOPOSTREŽNA ROČNA AVTOPRALNICA

IZPOSOJA WAP-a (visokotlačni pralni stroji)

Vabljeni tudi na kavico ali drugo pijačo v Bar Avtoshop !!!

URNIK
8 - 12 in 13 - 17
sobota 8 - 12

VSAD DAN
7 - 23
NEDELJA IN PRAZNIKI
9 - 23

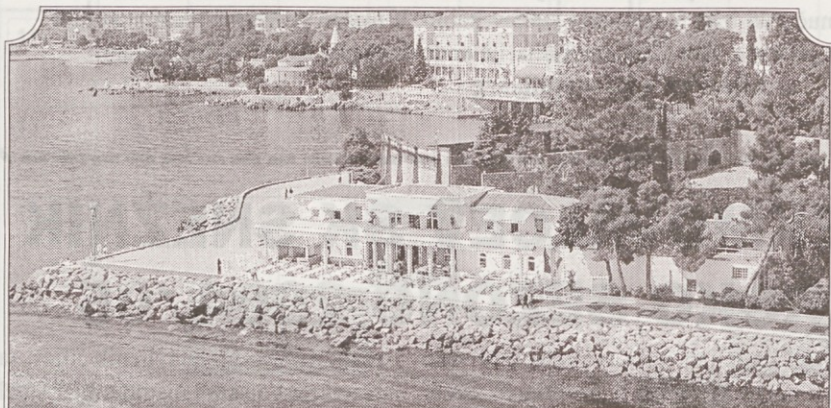
KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA
Iva Dujmovič s.p.
Kosovelova 1a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/714-20-00, GSM: 041/249-007

URNIK
PONEDELJEK / SREDA / PETEK
7 - 14
TOREK / ČETRTEK
12 - 19
SOBOTA / NEDELJA / PRAZNIKI
ZAPRTO

ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE
NUDIMO 5% POPUST!!!

Bevanda d.o.o. ugostiteljstvo, trgovina i turizam
RIBLJI RESTAURANT „Bevanda” Lido - Opatija
Zert 8, 51410 Opatija, Croatia, Restaurant Tel: 00385(0)51/712-769, 712-772, Büro Tel: 00385(0)51/718-353
Fax: 00385(0)51/718-354, www.bevanda.hr, E-mail: restaurant-bevanda@ri.tel.hr, bevanda@bevanda.hr

Vabimo naše drage sosede,
da nas obiščete v naši restavraciji, katera se nahaja v centru Opatije,
obkrožena z vseh strani z morjem, z dolgoletno tradicijo
in z številnimi narodnimi in mednarodnimi priznanji.
Restavracija „Bevanda” Lido - Opatija, nudi vse, kar ponuja
Jadransko morje, z izobiljem rib, škampov in vseh vrst školjk,
kakor tudi vse ostale narodne in mednarodne jedi.

Ko nas boste prvič obiskali, smo prepričani
da nas boste obiskali ponovno!

Dom na Vidmu
Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-41-344

ODPRTO:
od ponedeljka do sobote od 10.00 do 21.00

- VIDEO TOP 10**
- 1. UBILA BOM BILLA 2 - akcija
 - 2. PUNISHER - akcija
 - 3. MORILCI STARE GOSPE - komedija
 - 4. MESTO NA OBALI - triler
 - 5. FILM DA TE KAP 3 - komedija
 - 6. V PASTI - triler
 - 7. TEMA - grozljivka
 - 8. ČLOVEK-PAJEK 2 - zf
 - 9. JAZ ROBOT - zf
 - 10. PRIVLAČNA SOSEDA - komedija

Kozmetični salon
GEMINUS
RUPA

Ročne masaže
(mediteranska, orientalna, indijska...)

Nega obraza in telesa
Makeup

(vsakdanji in priložnostni)

Pedikura

Kontakt: 00385/51/732028
00385/91/5687775

primorje

primorje d.d.
5270 ajdovščina
vipavska cesta 3
telefon 05 36 90 000

enota ilirska bistrica
majstrova 20
telefon 05 711 15 50

kalister
avto

Dolenje 2a, 05 / 788 60 10

PE Ilirska Bistrica, 05 / 710 14 30

NOVA PONUDBA

MERJENJE IZPUŠNIH PLINOV

delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

Prodaja vozil OPEL 05 / 788 60 09

Akcija staro za novo do 530.000 SIT popusta

AGILA, CORSA, ASTRA, MERIVA, ZAFIRA, VECTRA, SIGNUM, VIVARO, COMBO
NOVA OPEL ASTRA

POOBlašČENI OPEL SERVIS

ORIGINALNI REZERVNI DELI

Dve leti garancije

ORIGINALNA DODATNA OPREMA

PROMONT

PANGOS STANISLAV s.p.

DOBAVA IN MONTAŽA KOVINSKIH, PLASTIČNIH
IN DRUGIH STAVBNIH KONSTRUKCIJ

Gubčeva ulica 20/b
ILIRSKA BISTRICA

Za vašo hišo, stanovanje ali poslovni prostor, za novogradnjo
ali za zamenjavo stavbnega pohištva vam nudimo:

- aluminijasta in plastična okna, vrata, polkna, panoramske stene
- velika izbira aluminijastih in plastičnih rolet, notranjih in zunanjih žaluzij
ter okenskih polic.

NOVOST- garažna vrata

ZAGOTOVLJENA KVALITETNA MONTAŽA

Za informacije smo vam na voljo: tel/fax: +386(0)5/714-23-66

gsm: 041/714-368

e-pošta: promont_pangos@yahoo.com

TELES

Ilirska Bistrica d.o.o.

**KABELSKA TELEVIZIJA
KABELSKI INTERNET**

KABELSKI INTERNET

ŽE OD 2.400 SIT MESEČNO

NEOMEJENA UPORABA

ŽE OD 6.000 SIT MESEČNO

Informacije na: **71 10 102**

PROJING

Podjetje za gradbeni inženiring
in promet z nepremičninami d.o.o.

PROJEKTA DOKUMENTACIJA
ZA GRADITEV OBJEKTOV

PRIDOBIVANJE GRADBENIH
DOVOLJENJ

PROJEKTANTSKI INŽENIRING

STROKOVNI NADZOR PRI GRADNJI

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

DOLGOLETNE IZKUŠNJE

BRCE 8, 6250 IL. BISTRICA
Tel.: 041 768 744
E-mail: projing@iol.net

GOSTILNA S PRENOČIŠČI

POTOK

Ema Deželak s.p.

Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel.: +386 (0)5/71-42-648

**PLES PUSTNIH
ŠEM V SOBOTO**

5. FEBRUAR

BOGATE NAGRADE

esimit technology
trgovina in proizvodnja d.o.o.

ESIMIT technology d.o.o.

Vojkov drevored 14

6250 Ilirska Bistrica

n.c. telefon: 05/711 02 00

telex: 05/711 02 10

e-mail: esimit@esimit-tech.si

PLAMING

Plaming,
projektiranje in izdelava
tehnoške opreme, d.o.o.
ul. Nikole Tesla 5, p.p. 68
6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386 (0)5/70-410-00
fax: +386 (0)5/70-410-55
e-mail: info@plaming.si

SIB inštalacije d.o.o.
Jablanica 12, 6250 Ilirska Bistrica
tel. 05 714 85 15
fax: 05 714 85 16
GSM: 041 714 394
e-mail: sibist@iol.net

IZVAJALEC STROJNIH INŠTALACIJ V GRADNENIŠTVU

Gospod inštalater,
Pri meni se niste končali...
Pri meni tudi ne...
Tudi pri meni neee...

Primc Karmen s.p., Bazoviška 46
Il. Bistrica, tel.: 05 / 714-15-17

**V KLUBU DANILO VAS VABIMO NA
TRADICIONALNO PUSTOVANJE**

**SPREJEMAMO NAROČILA
ZA RAZNE PRILOŽNOSTI V**

VELIKI SALI

**NUDIMO TUDI
PRENOČIŠČA**

**KOMUNALNO PODJETJE
ILIRSKA BISTRICA**
Prešernova 7, Ilirska Bistrica

Prispevke za
naslednjo številko
Snežnika zbiramo
do 20. februarja.

Pridno pišite!

POKAL SLOVENIJE ZA LETO 2004 TAMARI KOVAČEVIČ IN EKIPI STAREJŠIH DEKLIC

V soboto, 15. januarja 2005, je v kulturnem centru v Žalcu pod okriljem Karate zveze Slovenije potekala prireditev Karateist leta 2004, na katerem so podelili pokale najboljšim trem tekmovalcem v posameznih kategorijah.

1. mesto za pokal Slovenije je v kategoriji starejše deklice posamezno že tretje leto zapored osvojila Tamara Kovačević. Pokal za tretje mesto si je v isti kategoriji priborila njena klubska kolegica Saša Štefančič. Za pokal Slovenije so

štela 3 tekmovalca v katah in 3 v športnih borbah. Seštevek točk iz obeh tekmovalcev je prinesel skupen rezultat. V igri za pokal sta bili še dve starejši deklici karate kluba najboljša Slovenske kate Špele Muha. Tik za prvo trojico se je namreč uvrstila Rosana Uljan, na petem mestu pa je pristala Doris Brne. Pri mlajših je pokal za las zgrešila Anita Janežič, ki se je uvrstila na nevhvaležno 4. mesto. V ekipnem delu so starejše deklice v postavi Doris Brne, Tamara Kovačević in Saša Štefančič dosegle pravi mali podvig. Seštevek dveh tekem, ko so še tekmovali za KK

Sokol, jim je prinesel 1. mesto, z eno samo tekmo za Shotokan karate klub Muha Špela pa so si priborile pokal za 2. mesto. Tudi tretje mesto so osvojile Bistričanke in sicer druga ekipa v postavi Karin Gerečnik, Monika Tomažič in Karin Trojar.

Z.K.

9. MEDNARODNI NOVOLETNI KARATE TURNIR ŽALEC 2005 TILNU MUHI IN EKIP DEČKOV ZLATE MEDALJE

V soboto, 15. januarja 2005, se je v Žalcu odvijal 9. mednarodni novoletni karate turnir. Za medalje se je na štirih boriščih potegovalo preko 350 karateistov dvainpetdesetih klubov iz Avstrije, Madžarske, Bosne in Hercegovine, Hrvaške in Slovenije. Na lepo organiziranem turnirju je nastopila tudi ekipa Shotokan karate kluba Muha Špela iz Ilirske Bistrice, ki se je domov ponovno vrnila z lepo bero medalj.

Tekmovanje se za Bistričane ni začelo najbolj spodbudno, saj v kategoriji kate - deklice posamezno do 14 let Tamara Kovačević, tokrat ni imela najboljšega dne. Izgubila je tekmo za vstop v finalni del, in se uvrstila na 5 - 8. mesto. V kategoriji deklice - kate posamezno 14-15 let sta nastopili Rosana Uljan in Saša Štefančič. Saša si je priborila 3. mesto, Rosana pa je izgubila finalno tekmo in osvojila srebrno medaljo. V isti starostni kategoriji, vendar pri dečkih, je Darjan Smajla osvojil tretje mesto. Na najvišjo zmagovalno stopničko pa se je pri dečkih - kate posamezno do 14 let po krajšem postu ponovno vrnil Tiln Muha. Tiln je suvereno opravil s konkurenco in si ponovno pridobil prepotrebno samozavest za vse težja tekmovalca, ki prihajajo. V kategoriji kate - ekipno 16-17 let so nastopili Tiln Muha, Darjan Smajla in Tine Maljevac. Fantje so nastope izvedli samozavestno in kljub nekaj težavam v finalni borbi zaslužno premagali vrstnike iz Avstrije. V isti starostni kategoriji so pri deklicah Eneja Celin, Karin Gerečnik in Monika Tomažič osvojile tretje mesto. V katah posamezno je tekmovala tudi trenerka uspešnih Bistričanov Špela Muha, ki se je uvrstila na 3. mesto. V popoldanskih borbah sta tokrat nastopila le Darjan Smajla in Tine Maljevac. Tine je izpadel proti kasnejšemu finalistu iz Bosne in Hercegovine, Darjan pa se je prebil v drugi krog, kjer je nesrečno izpadel zaradi diskvalifikacije in tekmovalje namesto v finalnem delu zaključil med 5 in 8. mestom.

Z.K.

SMUČARSKI TEČAJ NA SVIŠČAKIH

Vse zainteresirane mlade smučarje in njihove starše obveščamo, da bo SK Snežnik izvajal šolo smučanja na Sviščakih, takoj ko bodo snežne razmere dovoljevale delovanje RTC Svinščaki. Predvidoma bo to v začetku februarja, organiziral pa bo tudi smučarski izlet 5. februarja 2005 v Italijo. V našem programu planiramo tudi smučarski tečaj v času zimskih počitnic. Vse ažurne informacije bodo dostopne na naši spletni strani:

<http://www.sk-sneznik.org>

Vabljeni

PRIPRAVE TEKMOVALCEV SK SNEŽNIK NA SMUČARSKO SEZONO 2004/05

V letošnji sezoni v naše barve zastopa kar 15 otrok, ki smo jih v preteklih sezonah vzgojili v naši šoli smučanja. Predvsem so to otroci mlajši od 10 let, imamo pa tudi nekaj starejših, ki jih pripravljamo za učiteljski tečaj. Priprave smo začeli na koncu lanskega novembra, in sicer

ob nedeljah na Krvavcu, kjer smo imeli tudi prvih 5 treningov. Sredi decembra smo organizirali tridnevni trening na Pohorju, kjer smo se imeli še posebej lepo. S treningi smo nadaljevali spet na Krvavcu in na Vojskem. Zaradi kroničnega pomankanja snega nismo uspeli

realizirati vseh zastavljenih ciljev, saj razen na Vojskem nismo nikjer smeli trasirati smučarskih kolov za progo. Z opravljenimi treningi smo vseeno zadovoljni, saj smo opravili kar 8 smučarskih treningov do prve tekme za Notranjski pokal, ki je bila na začetku januarja.

Naši tekmovalci so: Jani Grlj, Mark Grlj, Jaša Belušič, Kaja Boštjančič, Klara Valenčič, Kristina Šlosar, Jani Mršnik, Blaž Uljan, Niki Baša, Aleks Valenčič, Maja Udovič, Nika Udovič, Kaja Šircelj, Sara Pangos, Žiga Pangos in Jaša Montani.

Čestitamo mladim
športnikom in njihovim
trenerjem ter jim želimo še
veliko športnih uspehov!

Uredništvo

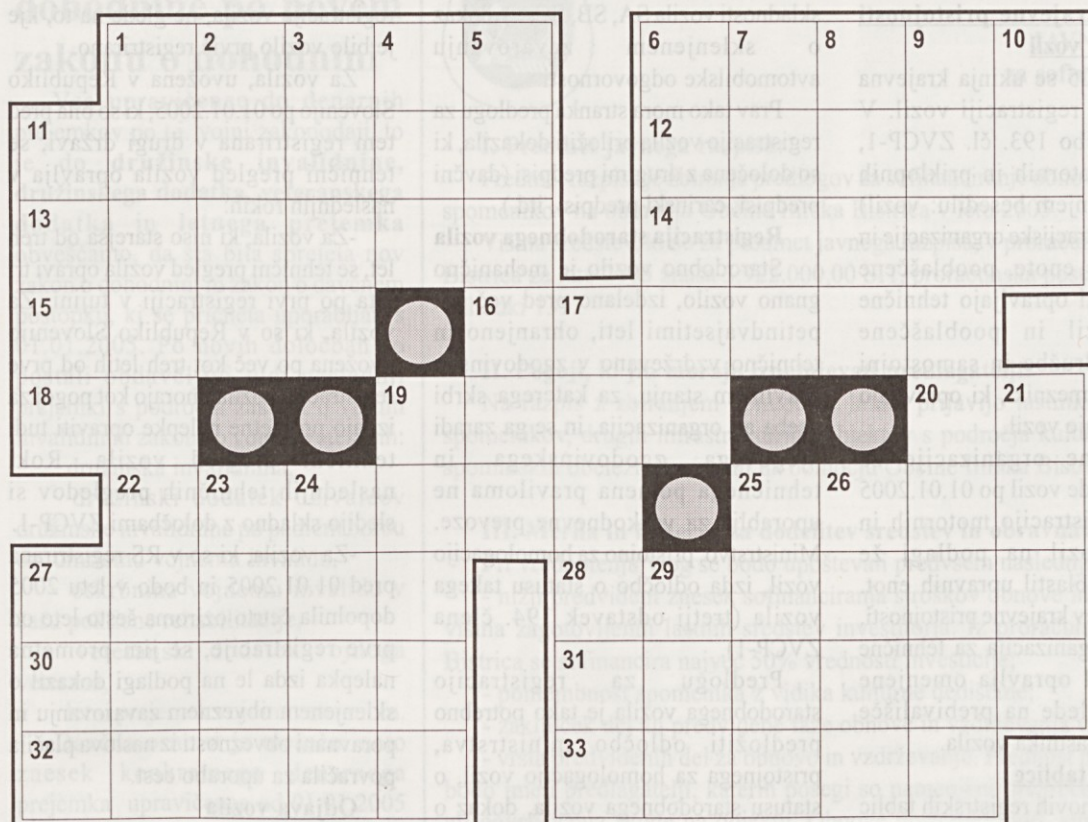
TEKMI ZA NOTRANJSKI POKAL NA SORIŠKI PLANINI

SK Snežnik se je udeležil dveh tekem v veleslalomu za Notranjski pokal na Soriški planini. Na prvi tekmi smo nastopili malce rezervirano, saj nismo imeli možnosti postavitve tekmovalnih prog med decembrskimi snežnimi pripravami. Kljub temu sta Niki Baša in Kaja Šircelj dosegli odlični uvrstitvi, in sicer tretje in četrto mesto med predšolskimi cicibankami. Aleks Valenčič pa je med mladinci dosegel šesto mesto. Drugi naši tekmovalci so se uvrstili okoli petnajstega mesta. Na drugi tekmi v veleslalomu je bil dosežen bistven napredek pri vseh naših smučarjih v zmanjševanju zaostankov za zmagovalci. Niki Baša je prismočala do spet zelo dobrega četrtega mesta med predšolskimi cicibankami, Jani Grlj in Aleks Valenčič sta dosegla deveti mesti med mlajšimi dečki in med mladinci, Jani Mršnik deseto mesto med predšolskimi cicibani, Maja Udovič je bila dvanajsta med mlajšimi cicibankami, Jaša Belušič pa trinajsti med mlajšimi cicibani. Za solidno vožnjo pa je treba pohvaliti tudi ostale naše smučarje, saj moramo poudariti, da je konkurenca huda (v kategorijah nastopa tudi trideset tekmovalcev). Veselimo se prihodnjih tekem saj upamo še na boljše rezultate.

NOVI UČITELJI SMUČANJA

V lanske sezoni nam je v SK Snežnik uspelo izobraziti štiri nove učitelje smučanja. To so Ana Rozman, Borut Belčič, Neje Belušič in Aleks Valenčič. Tečaja sta bila izvedena na Pohorju in na Krvavcu, kjer so tudi tečajniki uspešno opravili izpit za učitelja smučanja prve stopnje. Vsem novim učiteljem čestitamo in jim želimo uspešno delo na belih strminah.

NAGRADNA KRIŽANKA

Vodoravno: 1. udarec z dlanjo ob dlan, 6. švicarski smučarski skakalec, zmagovalec ZOI leta 2002 (Simon), 11. razgrajanje, nemir, 12. nemški pisatelj in pesnik (Wilhelm, 1831-1910), 13. reka v Makedoniji, pritok Črnega Drima, 14. bivše ime jezera Malavi v Afriki, 15. obok, 16. krmilo, 18. kemični znak za element talij, 19. preizkus znanja, 20. začetnici slovenskega ekonomista in pravnika Sirca, 22. manjša jama, jačka, 25. slovanska boginja rodovitnosti, 27. hrvaški slikar in grafik (Vladimir, 1894-1963), 28. najstarejši vek v geološki zgodovini zemlje, 30. ocvrti krofi, ocvrta jajca, 31. mesto na japonskem otoku Honšu, 32. utrjeno pristaniško mesto, tudi zaliv v Italiji severozahodno od Neaplja, 33. okrasna rastlina korintskih in rimskih stebrov.

Navpično: 1. krajša pripoved v prozi ali v verzih, 2. ime pevcu Leskovarja, 3. rimski pesnik Publius Ovidius Naso, 4. ribiška mreža, 5. kdor se poklicno ukvarja s klanjem domačih živali, 6. nemški pisatelj in zgodovinar (Ernst Moritz, 1769-1860), 7. indijanska plemena v sev. Ameriki, 8. senegalski glasbenik (Baaba), 9. študent, ki je zaključil šolanje, a še ni opravil diplome, 10. reka na Norveškem, ki teče skozi Trondheim, 11. podelitev imena, 17. gora v Istri, 19. črnilo, 21. kratek moški plašč, 23. reka v Franciji, pritok Rone, 24. slovenski športni padalec, dobitnik zlate medalje na 20. svetovnem padalskem prvenstvu (Branko), 25. orodje z nazobčastim listom za žaganje, 26. ime pesnika Minattija, 27. kopasta višava, 29. nevarna bolezen, rakinom.

(Dimitrij Grlić)

SLOVARČEK:

NJASA – JEZERO MALAVI V AFRIKI
KIRIN – HRVAŠKI SLIKAR (VLADIMIR)
GAETA – MESTO IN ZALIV V ITALIJI
ARNDT – NEMŠKI PISATELJ IN ZGODOVINAR (ERNST)
MAAL – SENEGALSKI GLASBENIK (BAABA)

REŠITEV BOŽIČNO-NOVOLETNE KRIŽANKE:

VODORAVNO: 1. STREŽNIK, 9. HACIENDA, 17. TRAMPOLIN, 19. ELEKTRON, 20. ROMA, 21. OKRAS, 23. AKT, 24. AVT, 25. ILO, 26. IRA, 27. AUDI, 29. IVJE, 30. PANKRT, 32. DALJINAR, 35. EJ, 36. ALK, 37. SALTEN, 38. AMA, 40. D(RAGO) F(LIS), 42. EASTWOOD, 44. BRATKO, 47. RESK, 49. KRES, 50. ARE, 51. ROP, 52. ANA, 53. BAN, 54. TRASA, 57. TARO, 58. KONZULAT, 61. ORANGUTAN, 63. ELDORADO, 64. ANAEROBA.

NAVPIČNO: 5. Ž(ARKO) P(ETAN), 60. T(INE) O(REL)

GESLO: SILVESTROVO

NAGRADO,

VEČERJO ZA DVE OSEBI PRI GRILL DANILU,
za rešitev božično-novoletne križanke prejme:

LILJANA VUKOVIČ,
GREGORČIČEVA 27, 6250 ILIRSKA BISTRICA

ČESTITAMO SREČNI NAGRAJENKI
IN JI ŽELIMO "DOBER TEK"!

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

nam pošljite do **20. februarja 2005** na naš naslov:
UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Med prispelimi pravilnimi rešitvami
bomo izžrebali nekoga, ki bo prejel lepo nagrado:
VEČERJO ZA DVE OSEBI V GOSTIŠČU

**GRILL
DANILO**

Tel.: 05/714 15 17

JESEN

Jesen se je poslovila,
zimo je pooblastila.
Zima, kaj boš ti storila,
ko oblast si dobila?
Zemljo bodem zamrznila,
drevesom korenine zaklenila,
naravo s snegom posejala,
z mrzlim ledom okovala.
Koliko živali boš pomorila?
Ostale bodo brez vode in hrane,
na mrzlem ledu bodo ležale.
O kruta zima,
koliko slabega ljudem boš naredila,
ko za tri mesece oblast si dobila?
Na široko se boš smejala,
ljudem zobe kazala.
Pomlad se bo zbudila,
te bo opozorila,
za eno leto se boš poslovila,
da drugo leto bolj boš mila.
Pomladno sonce bo zasijalo,
tople žarke bo poslalo.
Zmrzlo zemljo bo ogrelo,
ljudem pa dobro vol dalo.

Ludvik Jenko

POSVET

Izvajalci letnih programov športa v občinskem merilu so prejeli osnutek novega pravilnika za področje športa z dodatnim delovnim gradivom, ki zajema merila in kriterije za izračune sredstev le za nekatere postavke, predvsem za delo z mladimi in tekmovalni šport. Ne glede na nepopolne predloge meril tudi za ostala področja športnih dejavnosti (razvojnne in strokovne naloge) Občina zahteva opredelitev do gradiva v zelo kratkem roku (7.2.2005). Ob

dejstvu, da Občina zahteva tudi opredelitev do nalog in dela Športne zveze tam menijo, da je nujno potrebno k predlaganemu gradivu podati dodatna tolmačenja k pravilniku in osnutku meril ali kriterijev, pojasniti programe, dosedanje delo in naloge strokovne službe zveze in s tem v zvezi sofinanciranje iz proračuna ter uskladiti interese društev in zveze na podlagi informacij ter jih posredovati Občini. Zato se bodo sestali v torek, 1. februarja 2005 ob

POKLIČITE
☎ 041 / 546 214 ☎
in si privoščite
osebne finančne svetovalec na dom

FINANČNO SVETOVANJE

Odgovorili vam bomo na vprašanja:
* KAKO VARČEVATI
* KAJ JE VZAJEMNI SKLAD
* KOMU JE NAMENJEN
* ALI SPLOH ŽIVLJENSKO ZAVAROVANJE
IN ZAKAJ
* TER KAKO IZ ENEGA TOLARJA NAREDIMO DVA

SAGA Šepec Luka s.p.

**Instalacije
Brenčič Jože s.p.
Ilirska Bistrica**

**OGREVALNA TEHNIKA
PO VAŠI MERI**

Buderus
OGREVALNA TEHNIKA

RIELLO
cTc
Eurotherm

***OGREVANJE
*VODOVOD
*KLIMATIZACIJA
*VZDRŽEVANJE/SERVIS
*OBNOVLJIVI VIRI**

tel: 05 714 16 91, mob: 041 830 408

BODITE USTVARJALNI

Pošljite nam svoja literarna dela (pesmi, kratke zgodbe, ...), risbe ali fotografije. Izbrali bomo najboljše in jih objavili na straneh Snežnika.

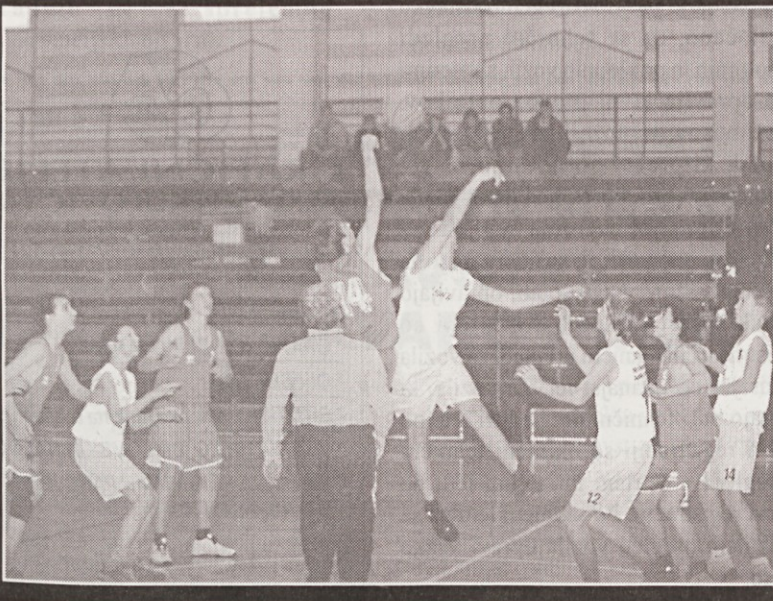
Uredništvo

ZGODILO SE JE
DECEMBRA...

Občinsko prvenstvo osnovnih šol v košarki za dečke rojene 1990 in mlajše je izpeljano v četrtek, 2. decembra 2004 v športni dvorani v Ilirski Bistrici. Tekmovanje je organizirala Športna zveza s pomočjo OŠ A. Žnideršiča. Nastopili sta le bistriški osnovni šoli.

Rezultat: **OŠ D. KETTEJA : OŠ A. ŽNIDERŠIČA 42:48 (13:22; 30:35)**

Ekipa OŠ A. Žnideršiča se je uvrstila na področni nivo tekmovanja kot predstavnik občine Il. Bistrica.

... Novosti na področju izdaje voznških dovoljenj in registracije motornih vozil

Nov Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1) prinaša kar precej novosti, v tem prispevku pa bi vas radi seznanili z nekaterimi, ki se nanašajo na področje izdaje voznških dovoljenj in registracije motornih vozil.

Ukinitev krajevne pristojnosti pri izdaji voznških dovoljenj

Z določbo 2. odstavka 146. člena ZVCP-1 je ukinjena krajevna pristojnost organov za izdajo voznških dovoljenj oziroma za podaljšanje njihove veljavnosti.

Vozniška dovoljenja se od 01.01.2005 dalje izdajajo oziroma podaljšuje njihova veljavnost na upravni enoti, ne glede na stalno prebivališče upravičencev oziroma začasno prebivališče, če ti ne bodo imeli stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji.

Postopek podaljševanja veljavnosti voznškega dovoljenja se na upravni enoti opravi tako, kot doslej. V kolikor bo upravna enota opravila podaljšanje veljavnosti voznškega dovoljenja za stranko, ki nima stalnega prebivališča na njenem območju, se podaljšanje veljavnosti opravi izključno na način, da se stranki izda novo voznško dovoljenje.

Dvojniki voznških dovoljenj izdanih po ZVCP-1

Namesto pogrešanega ali ukradenega veljavnega voznškega dovoljenje se na zahtevo stranke izda novo voznško dovoljenje. Zahtevi mora stranka priložiti izjavo o okoliščinah pogrešitve oz. kopijo zapisnika o naznanitvi kaznivega dejanja, fotografijo ter dokazilo o preklicu v Uradnem listu.

Voznik začetnik

Določbe o vozniku začetniku (140. člen) in določbe o vožnji s spremljevalcem (139. člen) še ne veljajo, saj se bodo pričele uporabljati v dveh letih po uveljavitvi zakona. To prehodno obdobje je namenjeno pripravi programa dodatnega usposabljanja za voznike začetnike in izbiri koncesionarjev za izvajanje teh programov.

Ne glede na navedeno, upravna enota od 01.01.2005 dalje, izdaja voznška dovoljenja upravičencem s statusom voznika začetnika z veljavnostjo do dopolnjenega 21. leta starosti oziroma za dobo dveh let po prvi pridobitvi voznškega dovoljenja.

Vožnja s tujim voznškim dovoljenjem in zamenjava tujih voznških dovoljenj za slovenska voznška dovoljenja

Tujec (ne velja za imetnike voznških dovoljenj EU), ki prebiva v Republiki Sloveniji, lahko zahteva zamenjavo tujega voznškega dovoljenja za slovensko v roku dveh let (doslej je bil rok enoleten) od dneva pričetka prebivanja v Republiki Sloveniji. Dveletni rok velja tudi za tiste zahtevke za zamenjavo, ki so bili vloženi pri organu pred 01.01.2005 in se za njih ta rok še ni iztekel (odločiti po predpisu, ki je za stranko ugodnejši).

Opozarjamo pa, da je vožnja s tujim voznškim dovoljenjem še vedno omejena na rok največ enega leta, zato je v zakonu predpisana tudi sankcija za voznika, ki bo uporabljal voznško dovoljenje po tem roku (6. in 7. odstavek 152. člena ZVCP-1).

Zamenjava tujih voznških dovoljenj je možna tudi osebam, ki so že imele voznško dovoljenje izdano v Republiki Sloveniji (3. odstavek 153. člena ZVCP-1), to voznško dovoljenje pa je bilo zamenjano za tuje voznško dovoljenje. Takim osebam ni potrebno ponovno opravljati praktičnega dela voznškega izpita, saj jim je že bilo izdano voznško dovoljenje v Republiki Sloveniji; morajo pa izpolnjevati vse druge pogoje (zdravniško spričevalo...), ki jih določa zakon. Če podatki o izdanem voznškem dovoljenju niso razvidni iz uradnih evidenc (spis voznika, register...), je stranka dolžna v postopku, z izvirnikom ali kopijo voznškega dovoljenja in potrdilom organa, ki je opravil zamenjavo voznškega dovoljenja, dokazati, da ji je bila listina zamenjana. Iz potrdila morajo biti razvidni podatki o listini na podlagi katerih se je zamenjava opravila.

Imetniki voznških dovoljenj drugih držav članic EU, če želijo, zamenjajo tuje voznško dovoljenje za slovensko voznško dovoljenje, brez opravljanja praktičnega dela voznškega izpita in brez predložitve zdravniškega spričevala, če izpolnjujejo tudi druge s tem zakonom določene pogoje.

Imetniki voznških dovoljenj, izdanih v državah, ki niso članice EU, morajo k predlogu za zamenjavo voznškega dovoljenja priložiti: dokazilo o opravljenem praktičnem delu izpita za kategorije, za katere se zahteva zamenjava ter dokazilo o duševni in telesni zmožnosti voziti vozila teh kategorij.

Izjemoma imetnikom voznških dovoljenj držav Islandije, Liechtensteina, Norveške in Švice, ni potrebno opravljati praktičnega dela izpita in priložiti zdravniškega spričevala, pri čemer za Švico še vedno velja rok, v katerem lahko imetnik takšnega voznškega dovoljenja zahteva zamenjavo za slovensko voznško dovoljenje (v dveh letih od pričetka prebivanja v RS).

Zdravstveni pregledi voznikov in napotitve na kontrolni zdravstveni pregled

Po določbah 179. člena ZVCP-1 morajo vsi kandidati za voznike motornih vozil pred začetkom praktičnega dela usposabljanja, razen za kategorijo G, opraviti zdravstveni pregled.

Zaradi sprememb zakona, ki predpisuje obveznost opravljanja zdravstvenega pregleda tudi za kandidate za voznike motornih vozil kategorije H, je potrebno upoštevati, da so tisti kandidati, ki se bodo prijavili k opravljanju voznškega izpita po 01.01.2005, dolžni priložiti zdravniško spričevalo, izdano od osebnega zdravnika.

Na kontrolni zdravstveni pregled napoti imetnika voznškega dovoljenja praviloma tista upravna enota, ki bo prejela predlog s strani zakonsko določenih predlagateljev.

V zvezi s stroški kontrolnih zdravstvenih pregledov opozarjamo na novost zakona, ki v 3. odstavku 186. člena izrecno določa, da voznik napoten na kontrolni zdravstveni pregled iz razlogov, ki so navedeni v prvem odstavku 184. člena (alkohol, mamila...), zdravstveni pregled plača sam. Doslej je voznik nosil stroške pregleda le v primeru, če je bilo

zdravniško spričevalo zanj neugodno.

Ukinitev krajevne pristojnosti pri registraciji vozil

S 01.01.2005 se ukinja krajevna pristojnost pri registraciji vozil. V skladu z določbo 193. čl. ZVCP-1, registracijo motornih in priklopnih vozil (v nadaljnjem besedilu: vozil) opravljajo registracijske organizacije in sicer: upravne enote, pooblašene organizacije, ki opravljajo tehnične preglede vozil in pooblašene gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki, ki opravljajo dejavnost prodaje vozil.

Pooblašene organizacije za tehnične preglede vozil po 01.01.2005 opravljajo registracijo motornih in priklopnih vozil na podlagi že podeljenih pooblastil upravnih enot. Glede na ukinitev krajevne pristojnosti, pooblašena organizacija za tehnične preglede vozil opravlja omenjene postopke ne glede na prebivališče oziroma sedež lastnika vozila.

Registrske tablice

Do uvedbe novih registrskih tablic se bodo izdajale sedaj veljavne registrske tablice, ki bodo ostale v veljavi tudi po uveljavitvi novih registrskih tablic.

Stranka vozilo sedaj lahko registrira na katerikoli upravni enoti oziroma registracijski organizaciji na podlagi danih pooblastil. Ob registraciji vozila se pridobi registrske tablice z oznako registracijskega območja upravne enote, ki vozilo registrira. Navedeno pomeni, da stranka, ki želi ohraniti registracijsko oznako območja, kjer ima svoje stalno prebivališče ali sedež oziroma začasno prebivališče, če v RS nima stalnega prebivališča, vozilo registrira pri registracijski organizaciji na območju svojega prebivališča.

Registrske tablice, ki so bile deponirane pred 01.01.2005 na upravni enoti, na podlagi tretjega odstavka 182. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 61/00, 21/02 in 67/02) se hranijo za čas do šest mesecev oziroma devet mesecev ter se v tem času lahko ponovno uporabijo za registracijo vozila. Po izteku tega roka se deponirane serijske registrske tablice uničijo.

Za registrske tablice z izbranim delom oznake, ki so deponirane pred 01.01.2005, se z uporabo novega zakona pozove lastnika registrskih tablic, da jih prevzame v hranjenje (registrske tablice z izbranim delom oznake so vezane na lastnika).

Po 01.01.2005 so serijske registrske tablice vezane na vozilo, registrske tablice z izbranim delom oznake pa so vezane na lastnika vozila.

Stranka lahko registrske tablice z izbranim delom oznake naroči na katerikoli upravni enoti, če je kombinacija prosta in ni podobna serijskim tablicam, pri čemer bo del registrske oznake sestavljen iz oznake registracijskega območja upravne enote, ki bo tablice naročila. Stranka bo prevzela registrske tablice na upravni enoti, pri kateri jih je naročila. ZVCP-1 ne določa možnosti izdaje kovinskih preizkusnih tablic.

Pogoji za registracijo vozil

Vozilo se registrira na predlog lastnika vozila (194. člen ZVCP-1). Predlogu je potrebno priložiti: dokaz o lastništvu vozila, dokument o

skladnosti vozila s tehničnimi predpisi, ki urejajo področje vozil (Potrdilo o skladnosti vozila SA, SB, SC, ...), dokaz o sklenjenem zavarovanju avtomobilske odgovornosti.

Prav tako mora stranka predlogu za registracijo vozila priložiti dokazila, ki so določena z drugimi predpisi (davčni predpisi, carinski predpisi, itd.)

Registracija starodobnega vozila

Starodobno vozilo je mehanično gnano vozilo, izdelano pred več kot petindvajsetimi leti, ohranjeno in tehnično vzdrževano v zgodovinsko pravilnem stanju, za katerega skrbi oseba ali organizacija, in se ga zaradi njegovega zgodovinskega in tehničnega pomena praviloma ne uporablja za vsakodnevne prevoze. Ministrstvo, pristojno za homologacijo vozil, izda odločbo o statusu takega vozila (tretji odstavek 194. člena ZVCP-1).

Predlogu za registracijo starodobnega vozila je tako potrebno predložiti odločbo ministrstva, pristojnega za homologacijo vozil, o statusu starodobnega vozila, dokaz o sklenjenem zavarovanju avtomobilske odgovornosti, potrdilo o skladnosti vozila in dokazila na podlagi drugih predpisov.

Za vozila, ki so bila registrirana pred 01.01.2005, se status starodobnega vozila vpiše v prometno potrdilo, na način določen v prejšnjem odstavku, če stranka predloži odločbo o statusu starodobnega vozila in potrdilo o skladnosti, Ministrstva za promet, Direkcije RS za ceste, Sektor za cestna vozila.

Registracija traktorjev in traktorskih priklopnikov

Traktor in traktorski priklopnik, ki je bil izdelan pred letom 1977, pa po letu 1976 ni bil registriran in lastništvo vozila ni sporno, je možno registrirati ob predložitvi dokazila o lastništvu (če stranka tega nima, lahko poda in podpiše izjavo, da je lastnik vozila ter kdaj ga je pridobila) in dokazila o sklenjenem zavarovanju avtomobilske odgovornosti.

Na enak način se registrira tudi traktor in traktorski priklopnik, **če je bil izdelan do uveljavitve tega zakona (do 13.08.2004)** ter ni bil registriran in lastništvo vozila ni sporno, če lastnik vozila poda predlog za registracijo vozila **v roku enega leta od uveljavitve tega zakona, to je do 13.08.2005.**

Tehnični pregledi vozil

V 211. členu ZVCP-1 je določeno, da se tehnični pregledi motornih in priklopnih vozil, razen motokultivatorjev in delovnih strojev, opravljajo najmanj enkrat na leto.

Nadalje pa je v drugem odstavku določeno, da se tehnični pregledi motornih in priklopnih vozil, s katerimi se opravlja javni prevoz potnikov, avtobusov, motornih in priklopnih vozil, ki prevažajo nevarno blago, motornih vozil, opremljenih kot vozila s prednostjo oziroma vozila za spremstvo in vozil, ki se uporabljajo za učenje vožnje v avtošolah, opravljajo vsakih šest mesecev. Ukinjeni so šestmesečni tehnični pregledi za vozila starejša od dvanajst let. Za vozila, ki imajo prvi tehnični pregled tri leta po prvi registraciji so ukinjeni tehnični pregledi v četrtem in šestem letu po prvi registraciji. Po sedmem letu pa se tehnični pregled vozila opravi vsako leto.

Starost vozila v smislu 211. člena zakona se šteje od datuma prve registracije vozila, ne glede na to, kje je bilo vozilo prvič registrirano.

Za vozila, uvožena v Republiko Slovenijo po 01.01.2005, ki so bila pred tem registrirana v drugi državi, se tehnični pregled vozila opravlja v naslednjih rokih:

- Za vozila, ki niso starejša od treh let, se tehnični pregled vozila opravi tri leta po prvi registraciji v tujini. Za vozila, ki so v Republiko Slovenijo uvožena po več kot treh letih od prve registracije vozila, morajo kot pogoj za izdajo prometne nalepke opraviti tudi tehnični pregled vozila. Roki naslednjih tehničnih pregledov si sledijo skladno z določbami ZVCP-1.

- Za vozila, ki so v RS registrirana pred 01.01.2005 in bodo v letu 2005 dopolnila četrto oziroma šesto leto od prve registracije, se jim prometna nalepka izda le na podlagi dokazil o sklenjenem obveznem zavarovanju in poravnani obveznosti iz naslova plačila povračila za uporabo cest.

Odjava vozila

V 197. členu ZVCP-1 so določeni primeri, v katerih mora lastnik registriranega vozila odjaviti vozilo pri registracijski organizaciji in hkrati z odjavo izročiti registrske tablice, če je vozilo uničeno; odsvojeno v tujino ali če bo registrirano v tujini zaradi preselitve lastnika vozila oziroma iz drugih razlogov; je vozilo ukradeno; je potekla veljavnost prometnega potrdila za začasno registrirano vozilo; je veljavnost prometne nalepke potekla pred več kot tridesetimi dnevi oziroma je veljavnost prometne nalepke potekla pred več kot letom dni za kolesa z motorjem, motorna kolesa, trikotlesa, lahka štirikolesa, štirikolesa, bivalna vozila, bivalne priklopnike ter starodobna vozila; je v času veljavnosti prometne nalepke prenehala veljati zavarovalna pogodba, ker ta ni bila obnovljena oziroma ker ni bila poravnana letna obveznost v skladu z zavarovalnimi pogoji.

Nadalje je v drugem odstavku tega člena določeno, da registrskih tablic ni treba izročiti lastniku vozila, če so pogrešane, če je bilo vozilo ukradeno in lastniku vozila, za katerega so izdane registrske tablice z izbrano označbo.

Stranka mora pri odjavi vozila predložiti tudi izjavo o lokaciji ali potrdilo o razgradnji vozila.

V prispevku smo predstavili le nekatere novosti, za katere menimo, da je prav, da jih pozna čim več naših strank.

Več informacij dobite na Upravni enoti Ilirska Bistrica.

GRAFIČNI ATELJE
ALMA ZEJNULOVIČ s.p.
6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40
tel.: 05/71-00-320, fax: 05/71-41-124

* **GRAFIČNO OBLIKOVANJE**

* **OFFSET TISK**

* **SITOTISK - nalepke, tisk na majice ...**

* **VEZAVA KNJIG, DIPLOMSKIH NALOG**

* **IZDELAVA REKLAMNIH PANOJEV, TRANSPARENTOV ...**

... Obračunavanje dohodnine po novem zakonu o dohodnini

Vse upravičence do denarnih prejemkov po t.i. vojni zakonodaji, to je do **družinske invalidnine, družinskega dodatka, veteranskega dodatka in letnega prejema** obveščamo, da sta bila sprejeta nov zakon o dohodnini in zakon o davčnem postopku, ki se pričneta uporabljati s 01.01.2005. Po novih določbah so postali obdavčljivi tudi naslednji prejemki s področja zakona o vojnih invalidih in zakona o vojnih veteranih:

- družinska invalidnina,
- družinski dodatek užitalec družinske invalidnine po padlem borcu oz. umrlemu vojnemu invalidu,
- oskrbnina vojnemu invalidu v času poklicne rehabilitacije,
- veteranski dodatek vojnega veterana,
- letni prejemek vojnemu veteranom.

Davčna osnova je mesečni neto znesek konkretnega denarnega prejema upravičenca od 01.01.2005 dalje. Davčna osnova za obračun dohodnine od denarnega prejema iz naslova letnega prejema vojnih veteranov pa predstavlja konkretni neto (enkatni) znesek tega denarnega prejema za določeno koledarsko leto. akontacija dohodnine bo obračunana za leto 2005 in nato za vsako koledarsko – davčno leto.

Akontacija dohodnine od obdavčljivih denarnih prejemkov vojnih invalidov in vojnih veteranov se izračuna in plača po stopnji 25 % od posamičnega neto denarnega prejema.

... Upravne overitve

Od 01.01.2005 je v skladu z novelo Zakona o splošnem upravnem postopku tudi na naši upravni enoti možna upravna overitev lastnoročnih podpisov, prepisov in kopij. Upravna overitev pomeni potrditev pristnosti lastnoročnega podpisa oziroma potrditev istovetnosti prepisa ali kopije (fizične in elektronske) z izvirno listino. Resničnost podatkov se z upravno overitvijo ne potrjuje. Poudariti je potrebno, da je uporabna le v upravnih postopkih, ki jih vodijo upravni organi in je popolnoma enakovredna notarski overitvi. Pri overitvah se ne uporabljajo pravila o krajevni pristojnosti, kar pomeni, da bodo overitelji lahko overili podpis, prepis ali kopijo pri katerikoli upravni enoti v Sloveniji, ne glede na kraj stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža. Stroški overitve podpisa znašajo 15 točk oz. 255 SIT.

Na Upravni enoti Ilirska Bistrica se upravna overitev opravlja v **časuradnih ur v sprejemno – informacijski pisarni.**

Občina Ilirska Bistrica, Bazoviška 14, 6250 Ilirska Bistrica na podlagi določil Odloka o proračunu Občine Ilirska Bistrica za leto 2005 (Uradne objave glasila Snežnik, št. 6/2004) in Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Ur. l. RS, št. 47/03) objavlja

JAVNI RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV za sofinanciranje obnove in vzdrževanja spomenikov v Občini Ilirska Bistrica v letu 2005

I. Predmet javnega razpisa:

Predmet razpisa je zbiranje predlogov za sofinanciranje obnove in vzdrževanja spomenikov na območju Občine Ilirska Bistrica v letu 2005.

Višina sredstev, ki so za predmet javnega razpisa, v proračunu Občine Ilirska Bistrica za leto 2005 znaša 3.922.000,00 SIT, proračunska postavka pod zap. št. odhodki 133.

II. Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati predlagatelji:

Na razpis z zbiranjem ponudb se lahko prijavijo lastniki ali upravljavci spomenikov, drugih infrastrukturnih objektov s področja kulturne dediščine in spominskih obeležij, lociranih na območju Občine Ilirska Bistrica.

III. Merila in kriteriji za dodelitev sredstev in obravnavo vlog:

Pri vrednotenju vlog se bodo upoštevali predvsem naslednji kriteriji:

- nižji predvideni znesek sofinanciranja stroškov obnove in vzdrževanja oz. višina zagotovljenih lastnih sredstev investitorja. Iz proračuna Občine Ilirska Bistrica se sofinancira največ 50% vrednosti investicije;
- pomembnost spomenika z vidika kulturne dediščine;
- zaključek del ali predvidene faze obnove in vzdrževanja v letu 2005;
- vrsta predvidenih del za obnovo in vzdrževanje. Prednost pri sofinanciranju bodo imeli predlagatelji, katerih posegi so namenjeni preprečevanju nastajanja ali povečevanja škode na objektu. Obnove dostopnih poti, stopnišč ter obzidij niso predmet tega razpisa;

Pri obravnavanju vlog se bodo upoštevala naslednja merila:

Po merilu iz 1. točke lahko predlagatelj prejme največ 10 točk, in sicer za predvideno sofinanciranje investicije s strani Občine Ilirska Bistrica v obsegu 0,01-15,00% - 10 točk, od 15,01-30,00% - 6 točk, 30,01-40,00% - 4 točke ter 40,01-50,00% - 2 točke.

Po merilu iz 2. točke predlagatelj prejme 10 točk za obnovo in vzdrževanje spomenika lokalnega pomena, ki je bil razglašen z odlokom Občine Ilirska Bistrica, za obnovo in vzdrževanje infrastrukturnih objektov s področja kulturne dediščine, ki so varovani z varstvenim režimom I. stopnje prejme predlagatelj 7 točk oz. 5 točk za objekte varovane z varstvenim režimom II. stopnje, od 1 do 3 točk pa prejme predlagatelj za obnovo in vzdrževanje infrastrukturnega objekta, za katerega je pri pristojni enoti Zavoda za varstvo naravne in Kulturne dediščine RS vložen predlog za uvrstitev pred 31.01.2005 in ta še ni kategoriziran ter predlagatelj, ki v prijavi predlaga vzdrževanje spominskega obeležja.

Po merilu iz 3. točke prejme predlagatelj 3 točke, če bo zaključil celotno investicijo v letu 2005, predlagatelj, ki bo zaključil posamezno fazo v letu 2006 pa prejme 1 točko.

Po merilu iz 4. točke prejme predlagatelj, ki opravlja obnovo in vzdrževanje objekta z namenom preprečevanja nastajanja ali povečevanja škode na objektu 7 točk (izključno sanacija streh in posegi v statične elemente konstrukcij), za restavratorska dela v skladu s konservatorskimi smernicami 5 točk ter za druga obnovitvena in vzdrževalna dela od 1 do 3 točk.

Prispele vloge bo odprla, pregledala in ocenila tri (3) članska komisija, ki jo imenuje župan. Imenovana komisija bo o postopku zbiranja ponudb sestavila poročilo, na podlagi pogojev in meril popolne vloge ocenila ter pripravila predlog sofinanciranja.

Sofinanciran bo eden ali več projektov, v odvisnosti od števila prijav. Odobreni znesek sofinanciranja je lahko nižji od zneska, ki ga v vlogi predvidi predlagatelj.

Odpiranje vlog ni javno.

Župan Občine Ilirska Bistrica bo na podlagi poročila komisije in pogojev tega razpisa ter predpisanih kriterijev uporabe proračunskih sredstev s sklepom odločil o višini sofinanciranja posameznega projekta.

Prijavitelj, ki meni, da izpolnjuje pogoje in merila iz razpisa in mu razpisana sredstva neopravičeno niso bila dodeljena, ima možnost v roku 8 dni od prejema sklepa vložiti pri županu pritožbo, s katero predlaga, da se preveri utemeljenost sklepa o sofinanciranju. V pritožbi mora natančno navesti razloge, zaradi katerih vlaga pritožbo. Predmet pritožbe ne morejo biti postavljena merila za ocenjevanje vlog za sofinanciranje. Pritožbo obravnava župan v roku 15 dni ter s sklepom ponovno odloči o dodelitvi sredstev. Sklep župana o pritožbi predlagatelja vloge je s tem dokončen.

IV. Vsebina prijave na razpis:

Prijava je sestavljena iz pisne vloge in dokumentacije k vlogi.

Vloga mora vsebovati naslednje podatke:

- naziv (ime) in sedež oziroma naslov vlagatelja,
- navedbo lastništva objekta oz. zemljišča,
- tehnični opis predvidenega posega. V primeru, da predlagatelj vlaga samo predlog za sofinanciranje posamezne faze investicije, mora v tem poglavju vloge to posebno navesti. V tem primeru mora predlagatelj navesti tehnični opis celotne investicije ter tehnični opis predlagane faze,
- finančno konstrukcijo z viri financiranja. V primeru, da predlagatelj vlaga samo predlog za sofinanciranje posamezne faze investicije, mora predložiti finančno konstrukcijo z viri financiranja predlagane faze investicije ter okvirno finančno konstrukcijo z viri financiranja za celotno investicijo. Vsi finančni elementi morajo biti izraženi z vključenim DDV. V kolikor ti ne bodo iz vloge posebno razvidni, bo upoštevano, da je DDV vključen v ceno oz. da predlagatelj ni zavezanec za DDV.
- terminski plan. V primeru, da predlagatelj vlaga samo predlog za sofinanciranje posamezne faze investicije, mora predložiti terminski plan z viri financiranja predlagane faze investicije ter okvirni terminski plan za celotno investicijo,
- Vlogi morajo biti predložene naslednje obvezne priloge:
 - mapna kopija,
 - zemljiško-knjižni izpisek,
 - soglasje lastnikov ali solastnikov v primeru, da se za sofinanciranje ne prijavlja izključni lastnik objekta,
 - soglasje Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine RS (za kulturno dediščino, za katero je predvideno varovanje z varstvenim režimom),
 - izvedbeni predračun za obnovitvena in vzdrževalna dela (pri fazni investiciji za prijavljeno fazo),
 - upravno dovoljenje (ni pogoj),
 - pogodbo/e z izvajalcem/ci (ni pogoj).

Podatke o kategorizaciji spomenika ter predpisanim varstvenim režimom I. ali II. stopnje bo preveril naročnik v lastnih evidencah in jih predlagateljem ni potrebno dostavljati.

V. Oddaja prijave

Prijava je treba oddati Občini Ilirska Bistrica, Bazoviška 14, 6250 Ilirska Bistrica, najkasneje do 28.02.2005, na kateri naj bo poleg naziva in naslova predlagatelja ter naziva in naslova Občine Ilirska Bistrica posebej označeno "Ne odpiraj - prijava za sofinanciranje obnove in vzdrževanja spomenikov 2005". Upoštevanje bodo vloge, ki bodo do zadnjega dne predpisanega roka do vključno 12. ure oddane v tajništvu Občine Ilirska Bistrica, Bazoviška 14 ter vloge, ki bodo do zadnjega dne predpisanega roka oddane na Pošti Slovenije, z oznako »Priporočeno«.

Dodatne informacije lahko predlagatelji dobijo pri Zdravku Kirnu ali Romanu Brozini, telefon 05 71 41 361, vsak delovni dan od 7.00 do 14.30 ure, v sredah do 17.00 ure.

VI. Dopolnitev vloge

Predlagatelje nepopolnih vlog bo komisija v roku osmih (8) dni od odpiranja vlog pisno pozvala, da vloge dopolnijo v roku treh (3) dni od prejema obvestila. Nepopolna vloga, ki jo predlagatelj v navedenem roku ne bo dopolnil, se zavrže.

VII. Koriščenje sredstev

Sredstva bo izbrani prijavitelj koristil na način, ki bo predpisan s sklepom o sofinanciranju. Ponudniki, katerih projekti bodo sofinancirani iz proračuna Občine Ilirska Bistrica, so dolžni izvesti postopke izbire najugodnejšega ponudnika po predpisih, ki urejajo javno naročanje blaga in storitev.

VIII. Obvestilo o izidu javnega razpisa

Predlagatelji bodo o izboru obveščeni v roku petnajstih (15) dni od odpiranja vlog.

ELEKTRONSKA EVROPSKA KARTICA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

Na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) so potekali v zadnjih dneh januarja sestanki delovnih skupin projekta Netc@rds. Evropske države (v projektu jih aktivno sodeluje deset) so si za cilj postavile postopno uvedbo elektronske evropske kartice zdravstvenega zavarovanja oz. elektronskega pridobivanja podatkov o veljavnosti zdravstvenega zavarovanja v okviru EU, in sicer ne glede na to, iz katere države članice prihaja oseba, ki med začasnim bivanjem v tujini uveljavlja zdravstveno storitev. V okviru projekta razmišljajo v smeri nadgradnje obstoječih zdravstveno-informacijskih sistemov oz. nacionalnih elektronskih kartic zdravstvenega zavarovanja.

po sta

POLITIK, KI BI GA NAJVEČ POSLUŠALCEV RADIA 94 IN NOTRANJSKEGA RADIA POVABILO NA KROŽNIK JOTE JE BORUT PAHOR

Za diplomu iz politologije s temo Prizadevanja neuvrščenih za mirno reševanje sporov med članicami gibanja je leta 1987 Borut Pahor prejel nagrado Prešernovega sklada. Med leti 1990 in 2004 je bil poslanec v slovenskem Državnem zboru, po volitvah leta 2000 pa je postal njegov predsednik in na tem mestu ostal do konca mandata. Leta 1995 je predsedoval odboru za zunanjo politiko. Med leti 1993 in 2000 je bil tudi vodja slovenske delegacije v Parlamentarni skupščini Sveta Evrope. Vodenje Združene liste socialnih demokratov je prevzel leta 1997, stranko vodi še danes, ko opravlja tudi zahtevno nalogo enega od naših poslancev v Evropskem parlamentu.

Je ena najbolj prepoznavnih osebnosti slovenskega političnega prostora, ki ne izstopa le po svoji politični vlogi, pač pa navdušuje tudi s svojo karizmo in eleganco.

POLICIJSKA KRONIKA ZA OBDOBJE

**OD 16. 12. 2004
DO 15. 01. 2005**

Policisti PP Ilirska Bistrica so v navedenem obdobju obravnavali 60 kaznivih dejanj, od tega 35 vlomov (22 vlomov v kletne prostore in 3 vlome v osebna vozila), 7 tatvin, 10 poškodovanj tuje stvari, 3 kazniva dejanja tatvine kolesa, 2 kazniva dejanja povzročitve lahke telesne poškodbe, eno kaznivo dejanje krive ovadbe, 1 kaznivo dejanje odvzema motornega vozila in 1 kaznivo dejanje neplačevanje preživitve. Prav tako smo v neposredni bližini PMP Starod našli eno vozilo, ki je bilo ukradeno v tujini.

Pri varovanju državne meje so policisti prijeli 33 ilegalnih prebežnikov. Od tega je 14 tujcev zaprosilo za azil in so bili odpeljani v azilni dom. Zaradi spremembe zakonodaje se je nekaj tujcev srečalo s sodnikom, nekaj pa jih je bilo obravnavanih v hitrem postopku pri prekrškovnem organu. Po končanih postopkih so bili tujci izročenih hrvaškemu mejnim organom.

V navedenem obdobju je bilo obravnavanih 7 kršitev javnega reda in miru. Vsi kršitelji se bodo srečali s sodnikom za prekrške. Obravnavali smo tudi eno kršitev javne morale, ko je kršitelj zaradi vpliva maliganov omagal in se bo tudi on srečal s sodnikom. Obravnavali smo tudi dva travniška požara, pri katerih ni nastala materialna škoda in pa en požar v kuhinji stanovanjske hiše. V enem primeru smo kršitelju zasegli signalno pištolo, katero je uporabljal v množici ljudi. S strani občana smo bili še obveščeni o najdbi neeksplozivnih ročnih bomb, za uničenje katere so poskrbeli pirotehniki.

Zgodilo se je 9 prometnih nesreč, od tega 8 z materialno škodo. Zoper vse kršitelje bo podan obdolžilni predlog in se bodo srečali s sodnikom. Obravnavana je bila tudi prometna nesreča na prehodu za pešce, kjer je prišlo do povoženja pešca, ki je pravilno prečkal cesto. Pešec je zaradi hudih poškodb umrl.

Obravnavanih je bilo še 5 poškodovanj vozil na parkirnih prostorih in 5 povoženj divjadi.

POSEBNA OPOZORILO:

V prihajajočem pustnem času opozarjamo vse občane, da med vožnjo vozil ne uporabljajo pustnih mask, saj le-te zmanjšujejo vidno zaznavanje. Prav tako pa naj **ne vozijo pod vplivom alkohola. VSEM VOZNIKOM NAJ BODO V ZAVESTI POSLEDICE, DO KATERIH LAHKO PRIDE.**

Glede na poslabšanje vremenskih razmer voznike ponovno opozarjamo na uporabo predpisane zimske opreme na vozilih, ter da vožnjo prilagodijo lastnostim in stanju cest. **Neprimerno opremljena vozila bodo izločena iz prometa**, kršiteljem pa izrečene globe.

Radi bi še ponovno poudarili, da je s 01. januarjem 2005 pričel veljati nov Zakon o varnosti v cestnem prometu. Zato ob tej priložnosti opozarjamo vse lastnike motornih vozil, ki imajo na svojih vozilih nameščene nehomologirane naprave in opremo (**npr. modre lučke, preširoke pnevmatike ipd.**), da te nepravilnosti odpravijo. V kolikor bodo ugotovljene kršitve, to ne pomeni samo globe, ki jo bo izrekel policist, temveč obilo nevarnosti, ki sledijo, kot je na primer izločitev vozila iz prometa, ponovno opravljanje tehničnega pregleda ipd. Zaradi sprememb zakonodaje bodo policisti v večini primerov lastnike motornih vozil do sredine meseca februarja na manjše nepravilnosti opozarjali, kasneje pa zoper kršitelje striktno ukrepali.

Božidar ŠTEMBERGER
KOMANDIR POSTAJE
POLICIJSKI INŠPEKTOR II

OPOZORILO

Bralke in bralce, ki ste nam ob svojih prispevkih poslali tudi slike oziroma ste nam prinesli diskete ali CD-je in bi jih morebiti želeli nazaj, prosimo, da se oglasite v uredništvu Snežnika na Bazoviški 40. Slike, diskete in CD-je, ki jih bomo prejeli za naslednje številke, bomo hranili 60 dni po izidu posamezne izdaje časopisa. Hvala za razumevanje.

Uredništvo

**Člani uredništva
in ostali sodelavci
časopisa Snežnik
izrekamo iskreno sožalje
naši sodelavki Anici Kocjančič
ob mamini smrti.**

Mali oglasi

PRODAM

V Ilirski Bistrici (Rozmanova 24a; pritličje) prodamo ali oddamo dvosobno stanovanje veliko 50 m² s kletjo in shrambo, KTV, tel. priključek. Cena: 9.500.000 SIT, vseljivo takoj. Tel.: 01/75 05 448 ali 041/631 645

Prodajam nov DVD predvajalnik, Philips 625. Cena je 15.000 SIT. Tel.: 041/333 417

Prodajam kamp prikolico na Sviščakih. Tel.: 031/769 004

Prodajam diatonično harmoniko Zupan Alpe III D, CFB duri, kot nova. Tel.: 041/ 961 470

Prodajam naravno sejan rečni pesek, granulacije 0-4 mm, primeren za izdelavo strojnih tlakov, 3 m³. Tel.: 031-390-677

Prodajam kuhinjo Lipa – slonokoščene barve in belo otroško spalnico. Tel.: 051/257 199

Prodajam stanovanje v Trnovem, 1. nadstropje, 64 m². Tel.: 00385/51 703 093

Prodajam veliki nemško slovenski slovar (Debenjak). Tel.: 05/71 44 174 (po 17. uri)

V bližini Zarečja prodajam 17.200 m² gozda za drva. Tel.: 040/727 460

Novi vikend na Sviščakih, trdo zidan, prodajam. Tel.: 05/714 26 36, vsak dan od 8-12 ure in ob sredah od 14-18 ure.

Prodajam 3- tonsko vitlo za drva. Tel.: 05/753 03 87
Stane Lavrenčič, Nadežda selo 10, Pivka

Prodajam snowboard – freecorve z vezmi, 159 cm. Tel.: 031/381 896

Prodajam pomivalni vgradni stroj Candy. Tel.: 05/ 71 45 704

Prodajam novo UKV radijsko anteno. Tel.: 040/640 429

Prodajam garažo 15 m² pri Šport baru. Tel.: 041/ 230 853

V Il. Bistrici prodajam poslovno stanovanjsko hišo ob glavni cesti; 750m², starejša, meščanska, dvonadstropna z visokim podstrešjem, vseljiva, vrt, dvorišče, parcela 800 m², primerna za večdružinsko stanovanjsko hišo s poslovnimi prostori v pritličju 300 m². Tel.: 05/714 50 53

KUPIM

Kupim stanovanje v Ilirski Bistrici ali okolici. Tel.: 051/419 11

Kupim dvosobno stanovanje v Ilirski Bistrici. Tel.: 040/799 891

Kupimo hišo v okolici Il. Bistrice. Tel.: 040 22 99 99

Kupim starejšo hišo v okolici Ilirske Bistrice, lahko tudi manjšo kmetijo. Pogoji je velikost parcele nad 1.500 m². Tel.: 040/838 520

**Male oglase zbiramo do
20-tega v mesecu!**

Kupim vikend na Sviščakih ali okolici. Tel.: 041/ 741 298

Kupim dvosobno stanovanje, po možnosti z otroško sobo, v Ilirski Bistrici. Tel.: 040/ 609 813

Se želite znebiti še voznega starega Yuga? Pokličite za dogovor! Tel.: 040/650 650

Kupim rabljeni strešni okni – 2 kosa. Tel.: 041/616 411

Kupim sadilec za krompir. Tel.: 05/ 678 52 09 – po 20.00 uri

Stare razglednice krajev (vasi, mest) in stare knjige kupim. Tel.: 05/788 00 33

Odkupujemo plinske jeklenke za gospodinjstvo 5 in 10 kg. Tel.: 040 848 940

ODDAM

Oddam ali prodajam garsonjero (25 m²) v Prešernovi ulici 40. Tel.: 041/546 214

Oddamo lokal ob glavni cesti (Bazoviška), primeren za vsako obrt. Tel.: 031/837 981

Oddam 3-sobno stanovanje s centralno kurjavo v Trnovem. Informacije na tel. št. 051/321 443 v popoldanskem času

V najem oddam trisobno stanovanje na Bazoviški ul. v Ilirski Bistrici. Informacije na tel.: 041/750 824

V najem oddam 70 m² samostojne starejše hiše v Levstikovi 49 v Il. Bistrici za daljše časovno obdobje; potrebna obnove. Tel.: 00385917267586 Nataša Roviš

V najem oddamo pisarno površine 15 m², v OIC Trnovo, Vilharjeva 35. Informacije TELES d.o.o. Tel.: 05/711 01 00; GSM:041/616 411

NAJAMEM

V Ilirski Bistrici vzamem v najem opremljeno garsonjero ali manjše enosobno stanovanje. Tel.: 031/232 665

Za daljše obdobje najamem stanovanje ali staro hišo na relaciji Ilirska Bistrica - hrvaška meja. Tel.: 031/548 261

V najem vzamem stanovanje ali garsonjero v Ilirski Bistrici. Tel.: 051/ 412 969

Najamem 2-sobno stanovanje v Il. Bistrici. Tel.: 031 682 135 ali 031 667 523

V najem vzamem eno ali dvosobno stanovanje v Il. Bistrici. Tel.: 031/ 344 411

PODARIM

Podarim dve vzmetnici - skoraj novi. Tel.: 71 41 939

ŽIVALI

Male pasemske živali, svilene kokoši, aurokane, nosijo jajca z zeleno lupino, race, muflone, štajerske kokoši prodajam! Tel.: 041 564749

Hišni ljubljenci - prodajam čimčile kot hišne ljubljence po ugodni ceni. Možna tudi dostava na dom. Tel.: 05/788 51 72 ali 041/477 109

INŠTRUKCIJE

Kvalitetno inštruiram matematiko, fiziko in kemijo. Tel.: 72 10 888

Poučevanje v popoldanskih urah – matematika, fizika, računalništvo. Tel.: 71 41 781

Inštruiram in poučujem italijanščino, popravljam diplomske naloge v slovenščini. Tel.: 040/378 888 Patricija

Nudim uspešno učno pomoč otrokom od prvega do petega razreda. Tel.: 040/805 266

Lektoriram slovnične, tiskarske napake vseh slovenskih besedil, prevajam tudi hrvaška in srbska besedila. Tel.: 040/640 429

Instrukcije iz angleškega in italijanskega jezika za osnovne in srednje šole. Tel.: 05/714 43 84

DELO

Iščem prijazno varuško za varstvo na mojem domu. Tel.: 051/302 432

43-letna gospa, trgovka, čisti, dela v kuhinji, tudi druga podobna dela, v dopoldanskem času; opravljen higijenski minimum in varnost pri delu. Tel.: 031/548 261

*Kako rad z vami bi sedel
s prijatelji vesele pesmi pel
a pretrgale so se življenja niti
v neskončnost večno moral sem oditi.*

Za vedno nas je zapustil najin dragi mož in oče

EMIL ŠLOSAR

(07.02.1932 - 18.12.2004)

ZAHVALA

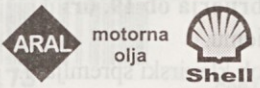
Zahvaljujemo se vsem, ki ste nama ob teli težkih trenutkih stali ob stali ob strain.

Posebna hvala sorodstvu, oseblju ZD Ilirska Bistrica in dr. Štembergerjevi. Zahvala velja tudi vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali k njegovemu počitku.

Žaluoja žena Fanica in sin Franko

Branislav Jovanovski s.p.
Koseze 5e, ILIRSKA BISTRICA
tel.: 05/71-45-855, 041/422-007
Vse za vaš avto...

AVTOMEHANIKA

bosai
izpušni sistemi in katalizatorji

amortizerji, 2 leti garancije
...ter vsi ostali avto deli

ODPRTO
8-12 in 13-17
ob sobotah 8-12

Tel.: (05) 7 111 751, Fax.: (05) 71 11 743

Delovni čas:		
Delavnik	Sobota	Nedelja in prazniki
od 7:00 do 19:00	od 7:00 do 14:00	Zaprto
Dežurstva		
Delavnik	Sobota	Nedelja in prazniki
od 19:00 do 21:00	od 19:00 do 21:00	od 9:00 do 11:00 in od 18:00 do 19:00

NIZKE GRADNJE

041/682-549
041/652-769

INSTALACIJE

Kovačič Stojan s.p.

Koseze 69/a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/71 00 370, Fax.: 05/71 00 371
GSM: 041/642 868

DOBAVA IN MONTAŽA STROJNIH INSTALACIJ:

- * **CENTRALNO OGREVANJE**
- * **VODOVODNE INSTALACIJE**
- * **PLINSKE INSTALACIJE**
- * **KLIMATSKE NAPRAVE**

POOBLAŠČENI MONTER IN SERVISER
OGREVALNE TEHNIKE
Buderus GTC VIESSMANN

**OKULISTIČNA
AMBULANTA
dr. Mario Ragus**

Ordinacija **IL. BISTRICA**

Gregorčičeva 8

ponedeljek 13⁰⁰ - 19³⁰

in torek 7⁰⁰ - 13³⁰

tel. 714 22 30, 714 11 98©

Ordinacija **POSTOJNA**

Prečna ulica 2

torek 14⁰⁰ - 20³⁰

in sreda 7⁰⁰ - 13³⁰

tel. 726 50 04, 726 54 01©

Lepo se glejmo!

PURPLATEX

d.o.o.

* **REZANA POLIURETANSKA PENA**

Podgrad 110, 6244 PODGRAD

Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purplatex@siol.net

NAJBOLJŠA PUSTNA FOTOGRAFIJA

Oblecite se v kostum, natakните si masko ali si pobarvajte obraz in postanite kdo drug. Pustne fotografije pa pošljite na naš naslov: Uredništvo časopisa Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica (ne pozabite pripisati imena avtorja).

Tri najzabavnejše in najboljše maske bomo objavili v februarjski številki.

Hvala za sodelovanje!

NAGRADNA IGRA ILIRIKE TURIZEM

Last minute center Ilirike turizem in Snežnik
vam podarjata letovanje
v času prvomajskih počitnic

Nagrada vključuje: letovanje za eno osebo v času prvomajskih počitnic v enem izmed hotelov 3***, vključen je tudi polpezion.

Odgovor in svoje podatke pošljite na dopisnici na naslov:

Snežnik, Za počitnice Ilirike turizma,

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica.

Žrebanje bo 18. aprila 2005.

Ime nagrajenca bo objavljeno v
aprilski številki Snežnika.

Nagrajenec bo obvestilo o nagradi prejel po pošti.

RABAC se nahaja v:

a.) Istri

b.) na Malem Lošinjju

c.) na Krku

Ime in priimek: _____

Ulica, hišna številka: _____

Poštna številka, kraj: _____

Podpis: _____

Davčna št.: _____

Nagrada ni izplačljiva v gotovini. Nagrada ni prenosljiva.

Ilirika Turizem d.o.o. Cankarjeva ulica 2 tel.: 05 710 0110

Last Minute Center®
www.lastminutecenter.si

Last minute center Ilirike turizma je v začetku leta 2005 za vas pripravil široko ponudbo izletov in počitnic po Evropi in drugod po svetu.

Začeli bomo kar v Evropi in vas v februarju popeljali na enodnevni izlet na Dunaj z ogledom razstave Marca Chagall-a. Ogledali si bomo cesarsko rezidenco Schonbrunn, cerkev sv. Avgušтина, grobnico Habsburžanov in še bi se kaj našlo. Cena za 2 osebi je od 9.900,00 sit. Bližajo se tudi dnevi, ko se vsi radi sprostimo v pustnih maskah. Eden največjih evropskih pustnih karnevalov se vsako leto odvija v Benetkah - čarobno mesto s trgi in vodnimi kanali, ki tvorijo labirint in pritegnejo vsakega obiskovalca. Enodnevni avtobusni izlet v februarju po trajno nizki ceni » plača 1, potujeta 2« 10.990,00 sit.

Last minute center Ilirike turizma vas popelje tudi na tri oziroma štiridnevne izlete v Bratislavo, Budimpešto ali Prago. V Bratislavi si bomo ogledali stari del mesta, ostanke srednjeveškega obzidja, glavna mestna vrata, Michalov stolp z muzejem orožja, Mozartovo palačo in še in še. Na izletu v Budimpešti se bomo ustavili pri Elizabetinem mostu, si ogledali znamenito

utrdbo Citadella, od koder se odpira čudovit razgled na vso Budimpešto, po ogledih pa vas vabimo v eno izmed čard, v kateri se bomo ob zvokih ciganske glasbe in okusne jedače povesečili in okrepčali. V Pragi na Češkem pa se bomo sprehodili po Starem mestu, ogledali si bomo Vaclavski in Staromestni trg, Hradčane, Karlov most in ostale znamenitosti, zvečer pa vas vabimo v pivnico, kjer bomo imeli večerjo in spili kakšen vrček piva. Za tri dnevni izlet v februarju boste odšteli od 12.900,00 SIT, za štiridnevnega pa 21.900,00 SIT. Last minute center Ilirike turizma je za vas pripravila tudi 7-dnevni izlet v malo toplejše kraje, v Španijo, ki je znana po temperamentnem plesu flamenco. Na poti si bomo ogledali kneževino Monaco, obiskali tovarnico-muzej parfumske industrije, nadaljevali pot skozi Nico in se nastanili v Loret de Maru. Napotili se bomo na najbolj obiskano romarsko središče, goro Montserrat. Na poti domov si bomo ogledali še muzej Salvadora Dalia in filmsko prestolnico Cannes. Za vse to boste odšteli le 51.900,00 sit.

Novost, ki je že v lanskem letu vzbudila veliko zanimanja, so bistveno nižje cene za zgodnje rezervacije. Znižane cene si lahko zagotovite tako, da v Last minute centru Ilirike turizma rezervirate počitnice za Jadransko obalo in Mediteran do 1. marca 2005. Nudimo vam plačilo tudi na 12 obrokov in pa gotovinski popust, če aranžma v celoti plačate ob rezervaciji.

Nekateri pa boste počitnice raje preživeli kar doma, v Sloveniji. Široka ponudba slovenskih toplic vam daje možnost, da si izberete počitnice po vaši meri.

Oglasite se v Last minute centru Ilirike turizem v Ilirski Bistrici in poiskali vam bomo najugodnejše počitnice, ali pa nas pokličite na tel št. 05 710 01 10, lahko pa si našo ponudbo ogledate na naši spletni strani www.lastminutecenter.si

Ilirika Turizem d.o.o. Cankarjeva ulica 2 tel.: 05 710 0110

Last Minute Center®
www.lastminutecenter.si

Za vse, ki bi nam radi pisali:

e-naslov

sneznik@kabelnet.net

TV GALEJA

* posredujemo pri vaših prodajah in nakupih vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi
* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na borzo

Naše poslovalnice:

KOPER
05/672-72-32
SEŽANA
05/734-14-10

AJDOVŠČINA
05/366-14-94
NOVA GORICA
05/333-42-43

POSTOJNA
05/726-10-50
ILIRSKA BISTRICA
05/714-19-35
LJUBLJANA
01/425-80-74

MESEČNI PREGLED BORZNEGA DOGAJANJA

(20. 12. 2004 – 20. 1. 2005)

V obdobju od 20. decembra 2004 do 20. januarja 2005 so se cene delnic na Ljubljanski borzi v povprečju zviševale. Indeks SBI20 je v obdobju pridobil 189 točk oz. 3,88 odstotka in se je zvišal iz 4.876 točk na 5.066 točk. SBI20 je tako prvič v zgodovini presegel mejo 5.000 točk. Tudi indeks investicijskih skladov PIX je v istem obdobju zrasel za 3,6 odstotka, iz 4.509 točk na 4.672 točk, torej za 162 točk. Še bolj se so v preteklem mesecu izkazale delnice na prostem trgu, saj je indeks prostega trga IPT porasel kar za 5 odstotkov. Iz začetne vrednosti 4.136 točk je namreč porasel na 4.344 točk.

Na Ljubljanski borzi so bile v preteklem mesecu najprometnejše delnice Mercatorja, s skoraj 4,4 milijardami tolarjev prometa. Z delnicami Krke je bilo za 2,7 milijard tolarjev prometa. Več kot 2 milijardi tolarjev prometa pa so dosegle tudi delnice Gorenja. Na prostem trgu so po prometu izstopale delnice Lesnine, s katerimi je bilo sklenjenih za 3 milijarde tolarjev prometa, in delnice Heliosa z 2,6 milijarde tolarjev prometa. Med PID-i je bila zopet najprometnejša delnica Triglav stebra 1 z 1,5 milijarde tolarjev prometa, sledili pa sta ji delnici Zlate monete 1 s 750 milijoni tolarjev prometa ter delnica Maksima ID holding z 570 milijoni tolarjev prometa.

V borzni kotaciji so v preteklem mesecu največ pridobile delnice Save, ki so pridobile 10,9 odstotka. Cena delnice se je iz 42.158 SIT povišala na 47.528 SIT. Očitno vlagatelji menijo, da finančne naložbe, ki jih ima Sava v Gorenjski banki in druge opravičujejo takšno rast cene delnice. Savi so v borzni kotaciji po rasti z 10,24 odstotno rastjo sledile delnice Geodetskega zavoda Slovenije, ki je v letu 2004 posloval nad pričakovanji. Približno 9 odstotno rast so v preteklem mesecu dosegle še delnice Tehnounion in delnice Aerodroma Ljubljana.

V borzni kotaciji se je v preteklem mesecu najbolj znižala vrednost delnic Kolinske. Cena delnice Kolinske je mesec pričela pri 6.423,69 tolarjih, nato pa se je vztrajno približevala prevzemni ceni 6.500 tolarjev za delnico, ki jo je Istrabenz ponudil v javni ponudbi za prevzem. Le-ta se je uspešno iztekla v petek, 15. januarja, Istrabenz pa je postal 93,22 odstotni lastnik Kolinske. Cena delnice Kolinske je po izteku roka za sprejem ponudbe padla za 10,7 odstotka in mesec končala pri 5.675,36 tolarjih za delnico.

Med PID-i je v zadnjem mesecu največ pridobila delnica Infond Holdinga, ki je pridobila 7,9 odstotka, in končala mesec pri 987 tolarjih. Po rasti ji sta ji sledili delnica Krone Senior z 3,5 odstotno rastjo in delnica Zlata monete 1, ki je porasla za 3,4 odstotka.

*Borut Repše, upravljalec premoženja na tujih trgih
borut.repse@ilirika.si
ILIRIKA borzno posredniška hiša d.d., Breg 22, Ljubljana
Nadzorni organ: Agencija za trg vrednostnih papirjev, Ljubljana*

PRIREDITVE OB XXVIII. MESECU KULTURE

Ob 8. februarju - slovenskem kulturnem prazniku, bo **7. februarja ob 19. uri** **KULTURNI VEČER** v dvorani Doma na Vidmu.

Nastopajo: učenci OŠ A.Žnideršiča in Glasbene šole ter solisti ob klavirski spremljavi.

Gostovanje skupine iz Il. Bistrice pri KPD Bazovica Reka, **12. februarja ob 19. uri** - počastitev slovenskega kulturnega praznika.

V četrtek, **17. februarja 2005 ob 18. uri** v Knjižnici Makse Samsa Il. Bistrice - **predstavitve knjig** o Košomatovih, avtorice Alenke Mikačič, in Ličanovih, avtorice Metke Jereb Ličan.

Gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja s komedijo Marka Kurata: **NEKAJ DRAGEGA IN POPOLNOMA NEUPORABNEGA.**

V soboto, **26. februarja 2005 ob 19. uri** v dvorani Doma na Vidmu. Predstava je za abonma in izven.

TUDI NAŠA ŠOLA BO POMAGALA

Tudi na OŠ Toneta Tomšiča Knežak smo se odločili pomagati žrtvam tsunamija v jugovzhodni Aziji. V ta namen je od 10. do 19. januarja Skupnost učencev šole organizirala denarno zbiralno akcijo, v katero so se vključili vsi: vrtec, učenci in zaposleni. Zbrali smo 46.335 SIT. Upamo, da bomo tako vsaj malo pomagali ljudem, ki jih je prizadel tsunami.

*Kristina Urbančič
predsednica
Skupnosti učencev šole*

PREDAVANJE

Kaj pomeni prehrana danes in vloga alg v njej. Predavanje o Klamatski algi v Domu starejših občanov v Ilirski Bistrici bo **15. februarja 2005 ob 19. uri**. V Kopru bo predavanje 10. februarja ob 18.30 v italijanski osnovni šoli, Gimnazijski trg 7. Predavala bosta dr. Mirjana Kostov Došen in Robert Pletikosa.

Vabljeni!

VABILO

PD Snežnik vabi na
PLANINSKE VEČERE

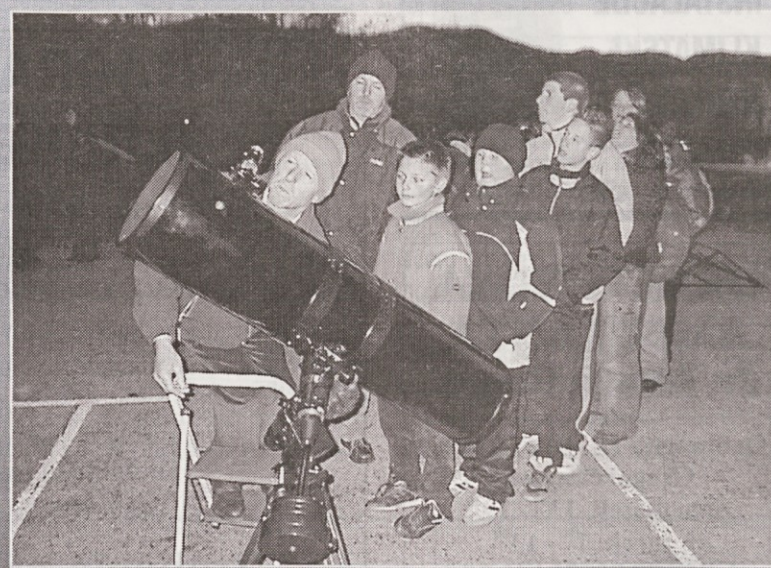
vsak zadnji četrtek v mesecu februarju, marcu in aprilu. Planinski večeri bodo potekali v prostorih Avtošole Breza s pričetkom ob 18. uri.

Zadnji četrtek v februarju - **24. februarja 2005** bo Hinko Poročnik predstavil Pivška jezera, zadnji četrtek v marcu - **31. marca 2005** pa bo Matic Klanjšček predstavil odpravo na Daulaghiri 2004.

Vabljeni!

FOTO UTRINKI

Naravoslovni dan v OŠ Podgora

S klovneso na Sankah dedka Mraza

VABILO

ODPRTJE IN OGLED
FOTOGRAFSKE RAZSTAVE

“BOGUMIL BRINŠEK –
PIONIR SLOVENSKE PLANINSKE
IN JAMSKÉ FOTOGRAFIJE”

4. februarja 2005 ob 19. uri
v knjižnici Makse Samsa v Ilirski Bistrici

Razstava je posvečena 120 letnici rojstva rojaka - bistričana Bogumila Brinška. Brinšek se je v slovensko zgodovino zapisal kot velik in zaslužen planinec, alpinist in jamar. Obe svoji ljubezni, planinstvo in jamarstvo, pa je čudovito povezoval s fotoamaterstvom in je v svojem času dosegel svojstven vrh v umetniški planinski in jamski fotografiji.

Na razstavi bodo predstavljene sprejete in nagrajene fotografije različnih avtorjev iz vse Slovenije, ki so sodelovali na fotografskem natečaju, kakor tudi nekatere originalne fotografije Bogumila Brinška.

Vljudno vabljeni!